II. 1762

5, 10 – hiányzik
nem érkezett

-1-22 ig

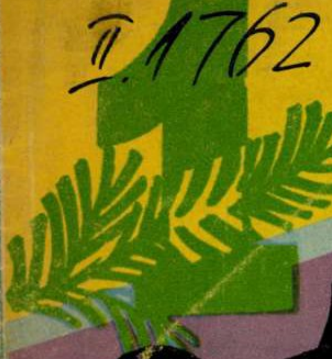

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 3 IANUARIE 1974,
ANUL VIII (328)

16 pagini, 1 leu

588.374 P

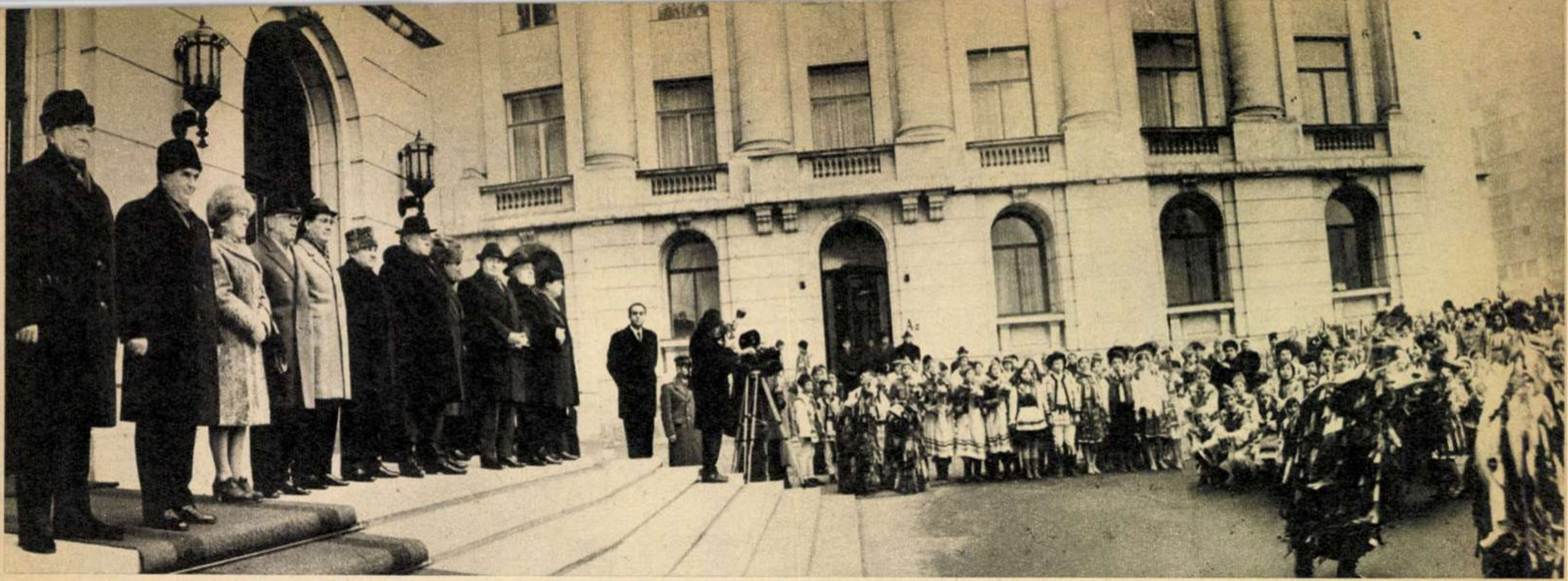

ÎN PREAJMA ANULUI NOU, PIONIERI ȘI TINERI, MESAGERII COLINDĂTORILOR DIN BUCUREȘTI, AU VENIT ÎN FAȚA SEDIULUI COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI PENTRU A TRANSMITE, DIN ADÎNCUL INIMII, TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU, TOVARĂȘULUI ION GHEORGHE MAURER, CELORLALȚI CONDUCĂTORI DE PARTID ȘI DE STAT, STRĂMOȘEȘTILE URĂRI DE SĂNĂTATE, FERICIRE, ANI MULȚI ȘI RODNICI SPRE BINELE ȚĂRII ȘI AL POPORULUI, GÎNDURILE LOR CURATE ȘI RECUNOȘTINȚA LOR FIERBINTE PENTRU GRIJA PĂRINTEASCĂ CU CARE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, SECRETARUL SĂU GENERAL, LE ÎNCONJOARĂ PREZENTUL ȘI VIITORUL. ROPOTE DE APLAUZE, URALE PUTERNICE AU ÎNSOȚIT CUVINTELE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ADRESATE TINERILOR COLINDĂTORI

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi prieteni pionieri și tineri,

Dorim să vă mulțumim pentru urarea adresată Comitetului Central, conducerii de stat, pentru urările adresate poporului, de înflorire și dezvoltare a patriei noastre socialiste.

Într-adevăr, încheiem încă un an cu bune rezultate în dezvoltarea economică și socială a României — un an în care tineretul, copiii au contribuit și ei la tot ceea ce s-a înfăptuit. Ei au depus eforturi pentru a învăța, pentru a-și însuși știința și cultura înaintată, pentru a se pregăti să devină demni urmași ai părinților lor, buni fii ai patriei socialiste, constructori destoinici ai socialismului și comunismului în România. (Aplauze).

Intrăm într-un an în care patria noastră va face noi pași înainte pe calea dezvoltării multilaterale, ridicîndu-se pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație. Fiecare cetățean al României are multe de făcut pentru realizarea programului elaborat de partid. Voi, dragi pionieri, dragi tineri, aveți în fața voastră un nou an minunat, care vă va oferi multe bucurii. Sper că fiecare dintre voi, muncind și învățînd, se va bucura din plin de tot ceea ce se va înfăptui în țara noastră. Viața voastră, a părinților voștri, a întregului popor va deveni mereu mai bună, mai îmbelșugată. Îmi exprim convingerea că, în școli și facultăți, în munca de zi cu zi, fiecare pionier, copil, tînăr va face totul pentru a-și însuși cît mai multe cunoștințe — aceasta deschizîndu-le căi nebănuite de a participa la viața socială, de a se afirma în toate domeniile de activitate.

Anul 1974 va fi un an de noi realizări în toate domeniile de activitate, un an de înflorire a patriei, de noi progrese pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, de afirmare a ei pe plan internațional printr-o politică de pace și colaborare cu toate națiunile lumii.

Urarea pe care aș dori să v-o adresez de Anul nou, în numele Comitetului Central și al meu, este de a vă bucura de cele mai mari împliniri în întreaga voastră viață. Doresc ca 1974 să fie un an în care tineretul, copiii patriei noastre să aibă o viață tot mai îmbelșugată. Doresc ca în 1974 tineretul întregii lumi să se bucure de o viață mai bună, mai demnă, de o pace trainică. (Aplauze puternice).

Să învățați, să învățați și iar să învățați, să faceți totul pentru a fi demni urmași ai gloriosului nostru partid, ai părinților voștri — constructori ai societății celei mai înaintate — pentru ca patria noastră, România, să trăiască veșnic sub soarele strălucitor al socialismului și comunismului! (Aplauze puternice).

Vă urez la mulți ani, multă fericire, vouă și părinților voștri! Multă sănătate întregului nostru popor! (Aplauze prelungite, urale).

◀ „CUTEZĂTOAREA“
Foto: DANIELA IONESCU
clasa a VI-a, Casa pionierilor, Oradea

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

UN DAR PENTRU PIONIERI

*

Copiii bucureșteni din sectorul 8 vor primi nu peste mult timp, în dar, un mare complex sportiv.

Pentru a cunoaște amănunte, ne-am adresat tovarășului Constantin Zamfir, secretar al Comitetului de partid, al sectorului 8 din București. Astfel, am aflat schița de plan a construcției, așa că am putut să ne imaginăm acest viitor «orășel» destinat tineretului școlar care, bineînțeles, va avea un colț anume rezervat și pentru cei mai mici.

— Urmăriți schița, ne spune tovarășul C. Zamfir, și veți înțelege ceea ce pe șantierul din Parcul copiilor (aflat între cartierele Grivița și Bulevardul 1 Mai) a început să prindă viață. Pe o întindere de peste 30 000 mp se vor face amenajări care să permită practicarea celor mai diferite sporturi. Complexul va avea un mare bazin de înot, un portic pentru gimnastică, patru terenuri de tenis, terenuri de baschet, volei, handbal. Atracțiile complexului le vor constitui, fără îndoială, pîrtia amenajată pentru schi și patinoarul. Dar și culoarele destinate celor care practică atletismul își vor avea favoriții. Cei mici își vor petrece bine timpul în zona specială de joacă, unde se vor afla uriașe jucării mozaicate, caruseluri, balansoare și tobogane.

Lucrările acestui mare complex sportiv vor fi gata la începutul anului viitor, iar darea sa în folosință coincide cu anul în care Organizația de pionieri împlinește 25 de ani.

“CA LA NOI”

A fost o zi în care tot satul, cu mic, cu mare, a fost prezent la serbarea copiilor Școlii generale din Dragomirești, județul Maramureș, intitulată «Ca la noi». Și nimeni n-a regretat timpul petrecut în compania artiștilor îmbrăcați în frumosul port maramureșean. Cîntecele vechi, jocurile renumite ca «Feciorescul» și «Bătrînescul», datinile și obiceiurile străbune, interpretate cu mult suflet de pionieri, au fost răsplătite cu aplauze și multe laude.

SOARELE ȘI PLANETARA SA FAMILIE:

MERCUR, VENUS, TERRA, MARTE, JUPITER, SATURN, URANUS, NEPTUN ȘI PLUTON

DIN ÎNTUNERICUL CELEI MAI ÎNDEPĂRTATE PLANETE, PÎNĂ LA ORBITOAREA LUMINĂ A COROANEI SOLARE, DE LA SUTE DE GRADE SUB ZERO, LA 6000°, SALUTÎND DIN ZBOR SATELIȚII NATURALI AI PLANETELOR, STRECURINDU-SE PRINTRE ASTEROIZI ȘI METEORIȚI, REMORCAT DE FEERICELE COZI ALE COMETELOR, FULGERÎND PE LÎNGĂ SONDELE SPAȚIALE DE CERCETARE ALE PĂMÎNTENILOR, FOTONUL LIC A PARCURS ÎNTREGUL SISTEM SOLAR.

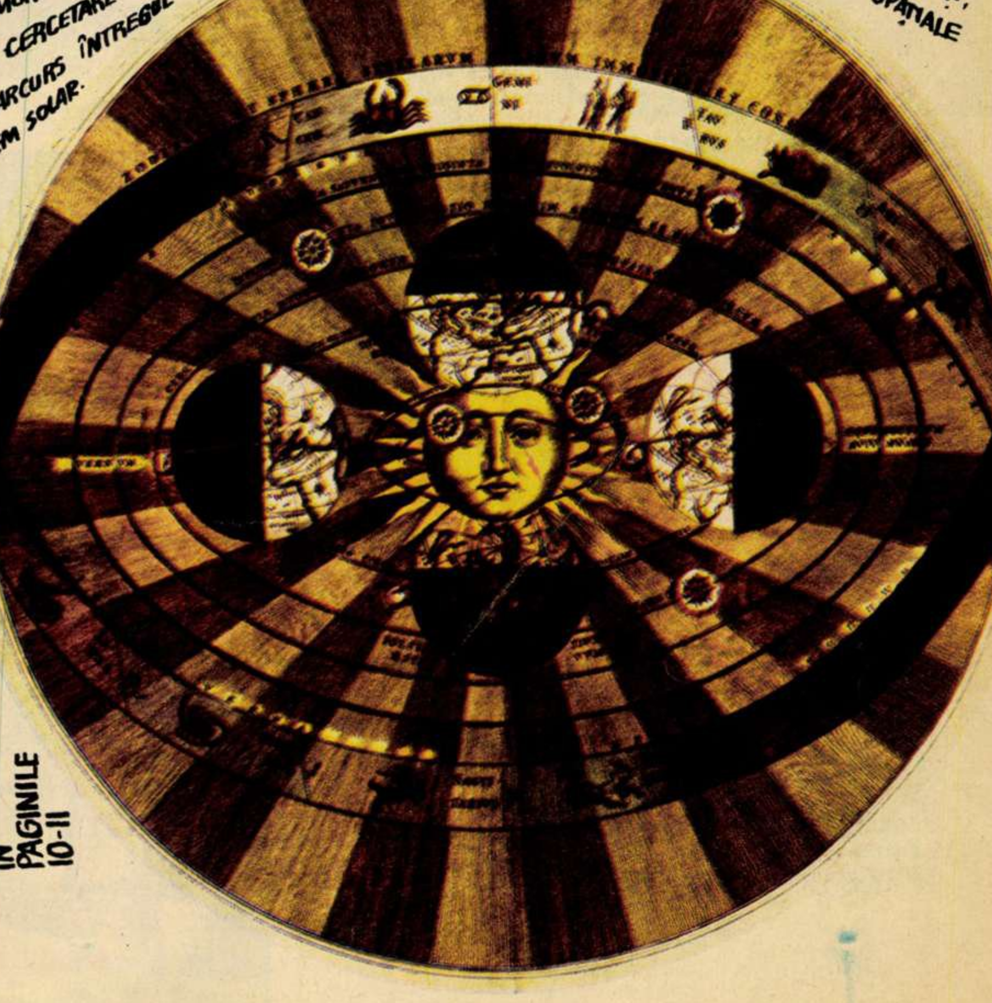

● CITIȚI POVESTIREA FANTASTICEI LUI CĂLĂTORII ÎN PAGINILE 10-11

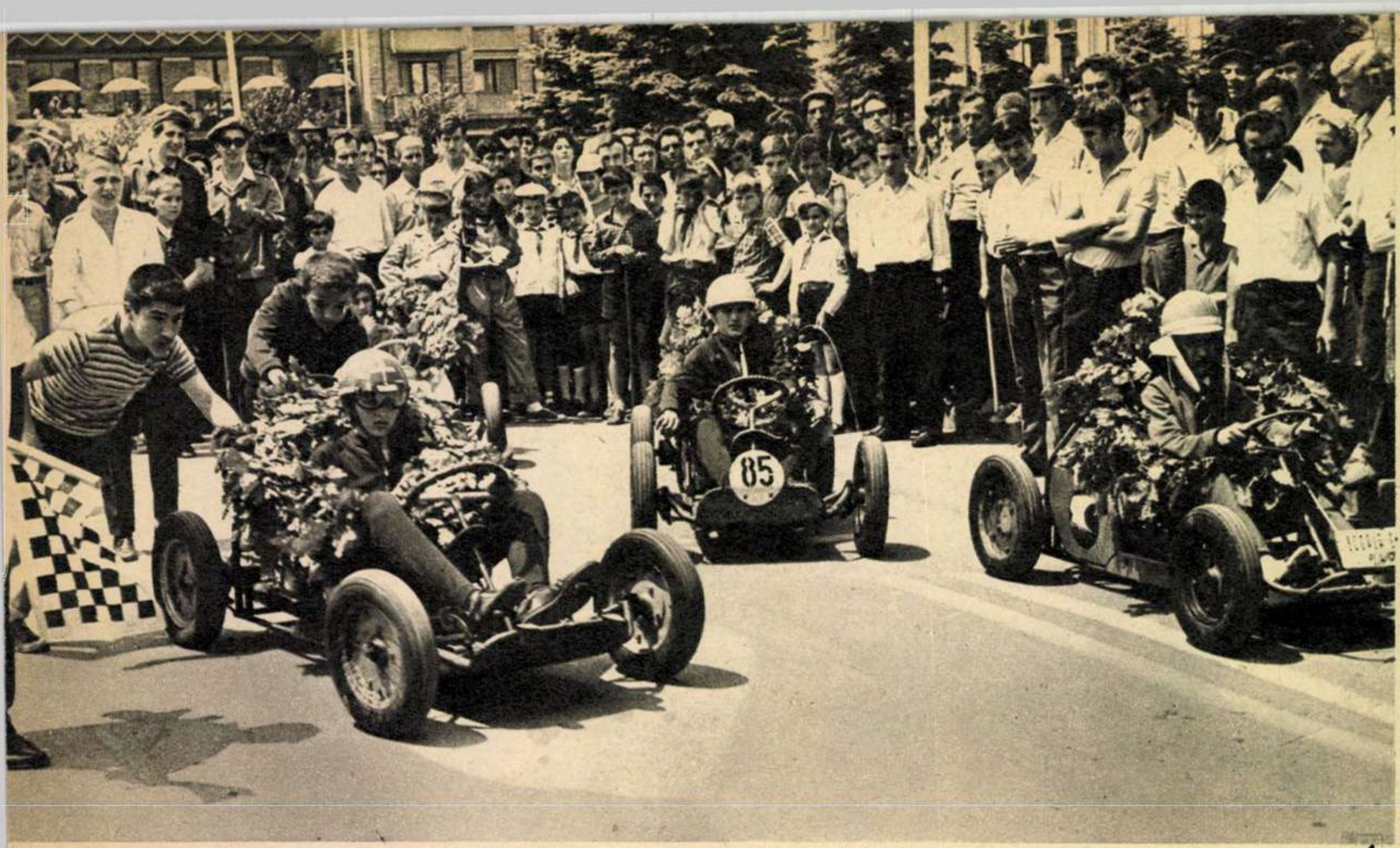

1

2

IDEILE FORUMULUI PRIND VIAȚĂ ÎN JUDEȚUL PRAHOVA

«Floarea prieteniei» — concurs tradițional în județul Prahova, aliniază la start, în fiecare an, numeroși concurenți (foto 1).

●

În cadrul acțiunilor de pregătire pentru viață, pentru apărarea patriei, pionierii de la Școala generală din Liliești se întrec în îndemînare și forță (foto 2).

LIVEZILE TINERETULUI

Către toate unitățile de pionieri din județul Prahova: «NOI, PIONIERII DIN BREAZA DE JOS, ÎMPREUNĂ CU COLEGII NOȘTRI UTECIȘTI, VĂ CHEMĂM LA ÎNTRECERE! PROPUNEM CA FIECARE PIONIER, FIECARE TÎNĂR SĂ PLANTEZE ÎN PROPRIA GOSPODĂRIE CEL PUȚIN UN NUC. ÎN GRĂDINILE ȘCOLARE SĂ FIE PLANTAȚI ȘI ÎNGRIJIȚI 50 DE PUIEȚI. ACESTEA SĂ SE NUMEASCĂ «LIVEZILE TINERETULUI».

AȘTEPTĂM CONFIRMĂRILE VOASTRE.»

Unei astfel de entuziaste chemări, pionierii prahoveni i-au răspuns cu promptitudine. Inițiativa unei singure școli a devenit o acțiune a tuturor pionierilor din județ.

Pionierii au cerut mai întîi sfatul și sprijinul organelor silvice, s-au documentat în privința solului, a speciei de puieți căreia să îi priască condițiile climaterice, și-au pregătit uneltele necesare, s-au constituit în brigăzi. Curînd, mii și mii de puieți au fost sădiți cu grijă în grădini, pe șosele, pretutindeni în orașe și comune.

Pe dealurile și văile erodate din comuna Valea Cricovului 32 000 de puieți de salcîmi, 1 000 de duzi și nuci își îndreaptă acum crenguțele, încă firave, spre cer. Unitatea de pionieri din comuna Talea a reușit ca pe dealuri pleșuve, să sădească 25 000 puieți de conifere. Copiii din comunele Trăisteni, Vadu Săpat, Mîneciu și din multe alte locuri de pe întinsul județului au realizat pepiniere pentru anii următori pentru că planul acțiunii «Livezile tineretului» este un plan chibzuit pe o perioadă mai îndelungată.

Sute de pionieri și utecişti au hotărît să-și dea întîlnire și în primăvara acestui an pe șantierele muncii patriotice, să petreacă o parte a timpului liber în salopetă de lucru.

Micii milițieni din Mizil, prezenți la post!

▲ **La marea sărbătoare pionierească «Litoral'73», a evoluat și formația de dansuri populare de la Școala generală din Trăisteni, Valea Doftanei.**

PIONIERI CU CARE NE MÎNDRIM

Adrian Negulescu, pionier la Școala generală nr. 23 din Ploiești, deși are numai 12 ani, este cunoscut în lumea micilor șahiști. Aceasta, datorită palmaresului său: primul loc în grupa I cu 5 puncte și jumătate din 6 posibile, în semifinalele Campionatelor republicane de șah de la Arad și Bacău. Mai presus de toate însă, colegii îi apreciază modestia și perseverența. ▶

Visul cel mare al fiecărui navomodelist prahovean este să navigheze cu adevărat. Pe o iolă, pe o vedetă rapidă, pe... (de ce nu!?) un transoceanic. ▼

UCENICII AURULUI NEGRU

De departe, Valea Prahovei își salută vizitatorii nu numai cu vîrfurile semețe ale munților, dar și cu dantelăria strălucitoare a instalațiilor de extracție și prelucrare a aurului negru, a petrolului.

Pionierii Viorica Iancu, Adrian Hosu, Dorina Milă și Carmen Dumitriu, membri ai subredacției «Cutezătorii» de la Casa pionierilor din Ploiești, lucrează de zor la o nouă ediție a gazetei satirice «Semafor». ▶

VACANȚE PRAHOVENE

Pionierii prahoveni obișnuiesc să-și organizeze vacanțele cu multă fantezie. Ei devin, rînd pe rînd, drumeți sau pescari amatori, alpiniști sau înotători. Cel mai mult însă le place cînd se întîlnesc în tabere, unde îi așteaptă minunate priveliști și locuri potrivite pentru activități specializate de sport-turism, arheologie etc.

În această vară, încă o nouă bucurie s-a profilat pe cerul vacanței: la Păulești s-a deschis un sat de vacanță, realizat cu concursul unor mari întreprinderi ploieștene. Căsuțele cu aspect deosebit de atrăgător, împodobite cu ornamentații folclorice specifice locurilor, poartă nume îndrăgite; Minitehnicus, Pif, Donald. De jur-împrejur, iarbă și flori.

Nici anotimpul rece nu oferă copiilor mai puține bucurii: agenda vacanței de iarnă s-a întrecut în a înregistra acțiuni greu de uitat.

Moș Gerilă, Albă ca Zăpada, Harap Alb și mulți alți prieteni ai copilăriei își întîmpină cu drag vizitatorii în orășelele copiilor din Vălenii de Munte, Mizil, Cîmpina...

La Sinaia, Bușteni, Paltinu și Spetești, în tabere de odihnă și instruire, pionierii comandanți de unitate, membri ai comandamentelor municipale și comunale și-au dat cu toții întîlnire pentru a face un nou schimb de experiență, pentru noi propuneri în vederea celui de al III-lea Forum județean.

Aici, în Valea Prahovei, munca de petrolist este o tradiție. Copiii își urmează părinții în meserie și sînt mîndri de acest fapt. Ei vor să afle încă de la vîrsta pioneriei cît mai multe din secretele meseriei de petrolist. Etapele parcurse de țiței, de la extragerea din zăcămînt — trecînd prin bateriile de separare, pompat prin conducte în coloanele metalice ale instalațiilor de rafinare și introdus în circuitele de prelucrare ale marilor combinate petrochimice — pînă la transformarea lui în obiecte din material plastic pot fi urmărite în cadrul cercurilor «Tinerii petroliști», răspîndite în întreg județul (Filipești de Pădure, Boldești-Scăieni, Ploiești, Cîmpina, Băicoi etc.)

La Ploiești, cei 125 de pionieri, «tineri petroliști» sînt adesea împreună cu inginerul Adrian Georgescu — unul dintre foștii membri ai primului cerc «Micii petroliști», înființat în oraș — în laboratoarele Institutului Petrochim Ploiești sau vizitează alături de maiștrii Dumitru Dumitran și Ion Andrei, Platforma petrochimică Brazi. Peste cîțiva ani, poate, pe pionierii Maria Nodu, Dana Iuftan, Mihai Ionescu, Cristina Ignat, Elena Radu, Floarea Dima și pe mulți alții îi vom întîlni ca operatori chimiști, ingineri, tehnicieni în industria petrolului, urmînd astfel tradiția atît de adînc înrădăcinată în regiunile petrolifere ale patriei

ELENA FUNDULEA

Un tort uriaș, așezat în mijlocul unei mese uriașe, bogat împodobită cu fel de fel de bunătăți, o mulțime de pachețele conținînd tot atîtea surprize, urări, îmbrățișări însoțite de urarea «La mulți ani!», toate acestea i-au făcut pe cei 22 de copii de la Casa de copii școlari nr. 3 din București, sărbătoriți de colegi cu ocazia zilei de naștere, să se simtă ca într-o adevărată familie. La bucuria lor a luat parte și îndrăgita cîntăreață de muzică ușoară — Marina Voica.

TRANSMITE AGENȚIA VACANȚA PRES

La Muzeul literaturii române din Capitală
a avut loc zilele trecute
un interesant joc-concurs pe teme literare
la care au participat
grupuri de pionieri de la
Școlile generale nr. 69, 80 și 172.
Daniela, prietena nedespărțită a lui Așchiuță,
a fost de data aceasta
prezentatoarea concursului, stimulînd
prin varietatea și inteligența întrebărilor puse
întrecerea între participanți.
Un distins juriu, alcătuit din directorul Muzeului,
criticul literar Alexandru Oprea,
poetul Mihai Negulescu, scriitorul Constantin
Chiriță
au acordat nenumărate premii constînd în
cărți oferite de Editura «Albatros».
Folosind în desfășurarea sa nenumărate exponate
ale Muzeului, această acțiune a fost urmărită cu
însuflețire
de către participanți.
Sperăm că Muzeul va fi și pentru alte școli din
Capitală
aceeași amabilă, plăcută și primitoare gazdă.
În încheiere,
un grup de concurenți au făcut, împreună cu
Daniela, o fotografie special pentru «Cutezătorii».

▼

„LA MULȚI ANI!"

În această vacanță, numărul poeților, al dansatorilor, al cîntăreților este foarte mare la Școala generală nr. 172 din București, așa încît s-a impus un concurs de selecție, care să-i desemneze pe artiștii care vor prezenta programul artistic dat în cinstea aniversării școlii. Pentru cei «nereușiți» n-a fost nici o supărare, avînd în vedere că fiecare pionier și școlar a avut cîte ceva de făcut pentru sărbatorirea școlii: albume, expoziții, panouri, împodobirea școlii și, bineînțeles, nelipsitele dulciuri.

«În imaginea de față, vi-i trimitem pe cîțiva dintre cei mai aplaudați artiști», ne scriu pionierii comandamentului unității.

▼

BUNICUL MEU CEL BUN

SCHIȚA DE NICOLAE STAICULESCU

Cum toată lumea are bunici, nu va surprinde pe nimeni dacă o să spun că am și eu unul. Cît privește relația bunic-nepot, cel puțin de la Delavrancea încoace, bunătatea bunicilor și nepolitețea nepoților au devenit adevăruri istorice. Se înțelege că, de vreme ce m-am hotărît să fac destăinuiri, n-o să m-apuc să vă spun gogorița că eu sînt fericita excepție. De loc! Bunicul meu este bun-bun, adică bun de tot, iar eu... ei eu, ce să mai vorbim, sînt, după chiar zisa dumisale, o podoabă. Am fost, fiindcă... a, dar pentru asta am nevoie de puțintică răbdare, n-o pot trînti așa, hodoronc-tronc.

Vreau, nu vreau, trebuie să încep cu părerea despre mine a mamei, a tatii, a soră-mi și a tovarășului profesor diriginte. Toți, de parcă s-ar fi vorbit, spuneau: «Poate, dar e comod».

— Leneș, nu comod, întărea bunica, dorind să arate că poziția ei diferă de a celorlalți. Mare diferență, ce să zic, părerea ei mă ajută mult!

În ce mă privește, făceam următorul raționament: «Cînd ai un bunic precum bunicul meu, cel din urmă lucru pe care trebuie să-l faci este să începi să te analizezi.» Așa că eu nu aveam nici o părere despre mine. Colaboram cu bunicu și treaba mergea bine: n-am luat, de cînd am învățat să scriu litera «a», nici un patru; cinci — da, șase — da, uneori chiar și șapte. La purtare și la educație fizică, zece. Niște note destul de onorabile, la urma urmei.

La început bunicu se mai supăra. Doar cinci? întreba înciudat. Da, cinci, răspundeam scurt și degajat, privindu-l în ochi. (Am citit eu undeva că atunci cînd vorbești cu cineva trebuie să i te uiți în ochi. M-am convins că sfatul e bun: dă rezultate!) Păi am făcut toate problemele, se uimea îngîndurat, chiar și pe aia grea cu trenurile care plecau din două localități și se intîlneau de două ori. Îi luam vorba din gură, ca să nu aibă răgaz s-o dea pe morală. La asta m-a ascultat, precizam, și am dus problema pînă cînd trenurile s-au intîlnit prima dată, apoi am uitat... ce trenuri mai sînt și astea care pleacă din A și B, se intîlnesc în C, ajung fiecare în locul din care a pornit celălalt, se întorc, se intîlnesc iar?... Te apucă amețeala! Ei lasă, se înmuia el, lasă, data viitoare o să luăm un opt, poate chiar un nouă, sînt într-adevăr grele problemele astea...

Ei bine, nu mă rușinam de loc: știu să-mi țin firea și, pe deasupra, în ciuda celor ce cred ai mei despre mine, am o minte practică. Dar milă de bunicu îmi era, de ce să mint, pentru cît se zbătea el, ar fi meritat mai mult de cinci!

Așa, între strădaniile bunicului și fructificarea lor — cam șchioapătă — de mine la școală, între mustrările din privirile profesorilor și candoarea doar pe jumătate neadevărată din ochii mei, au trecut anii. Și odată cu ei am trecut și eu dintr-a-ntîi într-a doua, dintr-a doua într-a treia, dintr-a treia într-a patra, dintr-a patra într-a cincea, dintr-a cincea într-a șasea... Colaborarea cu bunicu era excelentă, iar eu mă țineam tare: ajunsesem să-l obișnuiesc cu ideea că nu e în stare de mai mult, iar șapte era nota maximă la care putea spera. Cinstit vorbind, în parte era adevărat: la română caietele mele erau pline cu compuneri despre război, despre îngrijirea florilor și despre locomotiva cu aburi; la desen, aceeași natură moartă — împrăștiate pe o masă, un vas gol de cristal, o pereche de ochelari, un ziar și o pipă; la geografie, hărți colorate migălos, cu denumirile localităților, ale rîurilor, lacurilor, cîmpiilor și munților scrise cu litere de tipar. Și așa mai departe. Ce să mai vorbim: bătător la ochi!

Atît că eu, nepretențios, mă mulțumeam cu mult-puținul ăsta. Pînă într-o zi cînd... De fapt, observasem mai demult: bunicul devenise nervos, începuse să repete prea des «Măi băiete, măi băiete», să dea îndelung din cap, să mormăie, ba chiar să trîntească manualele și caietele. S-o fi plictisit? m-am întrebat alarmat.

Trebuia să-mi schimb tactica. Mai întîi poza plîngărețului, apoi a lingușitorului. Am fost pe rînd băiatul obosit, băiatul cu treișapte de grade și opt linii, băiatul copleșit de activități obștești, băiatul sportiv, băiatul fără timp liber... Ultimul rol a fost al desnădăjduitului patetic: «Vrei să luăm patru?»

N-am luat patru. N-am luat nici o notă, fiindcă nu m-a ascultat. Însă am făcut eu cum am făcut și tot am dat un răspuns «din bancă». Dacă eram «la tablă» puteam să iau nouă, chiar... Ei, da!

— Problema asta n-o pot face, spusese bunicu. Mi-am bătut capul cu ea o după-amiază întreagă, nu iese și pace.

Nu-mi venea să cred, la așa ceva nu m-am așteptat niciodată. Cu picioarele moi, m-am așezat buimac la masă, față în față cu bunicu...

Colaborarea noastră a continuat, se înțelege. Cu date întrucîtva schimbate. Ai mei se miră și se tot miră ce s-a întîmplat cu mine: șapte iau foarte rar, cît despre cinci și șase am cam uitat cum arată. Tata zice că m-am făcut băiat cuminte. Soră-mea la fel. Mama și bunica, ca și tovarășul diriginte, bănuiesc, sînt convinși că transformarea mea se datorează cine știe căror subtile metode pedagogice folosite de dînșii cu mine.

Habar n-au dumnealor cît de ușor se învață o lecție pe care, înainte de toate, trebuie să o explici unui bunic!

Alaska
Béring
Péninsule Seward
Nome
Yukon
Tanana
McKinley
6090
Chaîne de l'Alaska
Anchorage
Valdez
Presqu'île Kenai
Golfe d'Alaska
I. Kodiak
Océan Pacifique
COLABORAM CU BUNICU ȘI TREABA MERGEA BINE.
AȘA CĂ EU NU AVEAM NICI O PĂRERE DESPRE MINE!
a
A
THE
7
2

ANCHETA MINITEHNICUS

MINITEHNICIENII ÎNTREABĂ: DIN CE CONSTRUIM?

Aceasta este firma magazinului «Cutezătorii»: «Artizanat!»

În foarte multe din scrisorile care ne sosesc la redacție pentru rubrica «Service» sau «Releu», cititorii noștri ne cer: «Vă rugăm să publicați în revistă adresa magazinului «Cutezătorii». Cei ce ne solicită acest lucru sînt minitehnicienii, constructori pasionați, care nădăjduiesc ca la acest magazin să găsească ceea ce le trebuie pentru a-și materializa pasiunea lor. Aceste motive ne-au făcut să ne deplasăm la magazinul care poartă numele revistei noastre.

Trebuie să vă spunem că am găsit cu greu magazinul, pentru simplul motiv că nu are nici un fel de firmă. Sau mai precis o firmă micuță pe care scrie... Artizanat! Și pe bună dreptate, căci magazinul este împărțit între un stand de artizanat, unul de podoabe pentru pomul de iarnă, unul de aparate și ustensile foto, standul «Cutezătorii» neocupînd decît a patra parte din întregul ansamblu.

Aglomerație la standuri. Unde sînt însă copiii?

Nici vitrinele nu indică faptul că aici s-ar găsi de vînzare materiale tehnice pentru aero și navomodelism, întrucît exponatele sînt amestecate cu mărfurile celorlalte raioane din magazin.

Să fie aceasta explicația că magazinul este atît de puțin vizitat de copiii aflați la vîrsta participanților la Concursul «Minitehnicus»? Tovarășul Florian Ispas, singurul vînzător și în același timp gestionar a ceea ce s-ar putea numi magazinul «Cutezătorii», ne-a asigurat că în magazin vin cel puțin 30—40 copii pe zi, care solicită materiale de construcții. Solicitare zadarnică. După cele ce ne-a mărturisit chiar tovarășul Florian Ispas, în afară de niște baghete, nu se găsește la magazinul «Cutezătorii» nici lemn de balsa, nici placaj subțire, nici hîrtie «japoneză», nici bujii, nici elice, nici rotițe de cauciuc și nici... dar lista celor ce nu se găsesc este nesfîrșită și lipsa de materiale de construcții pentru aeromodele este întrecută doar de acea a materialelor pentru navomodele.

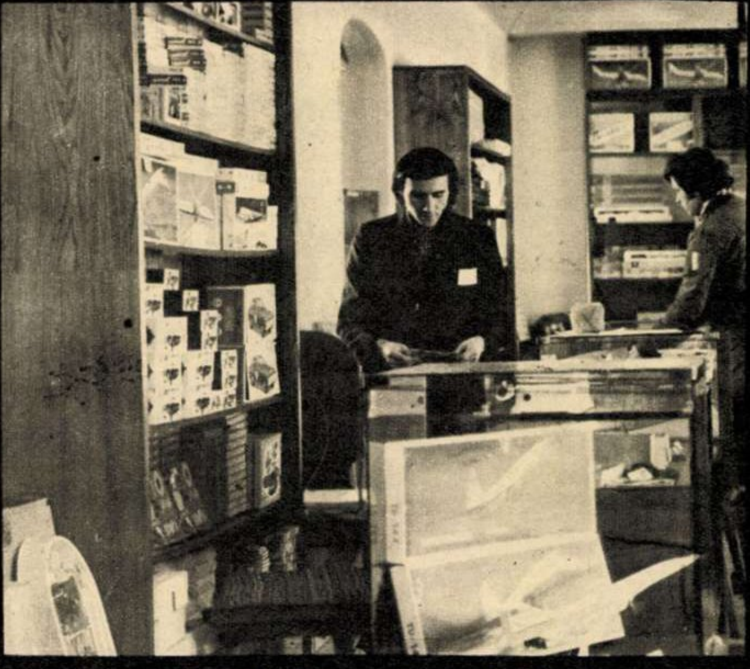

Un magazin frumos, dar... ce păcat!

Ce anume vinde atunci magazinul «Cutezătorii», profilat, în mintea noastră, pentru a satisface dorința de a construi a copiilor? Machete de avioane și mașinuțe din plastic, truse radio aproape construite, pentru începători, truse din care se poate face un aeromodel, dar cu piesele desenate dinainte, și alte lucruri care pot distra un începător, care însă nu dau copilului libertate de creație.

— Ați adus... piesele de care avem nevoie la cercul nostru tehnic, ...sau nu??!!...

Din acest punct de vedere «Cutezătorii» nu se deosebește de un magazin obișnuit de jucării. Și atunci îndemnurile noastre către aero și navomodeliști de a se adresa cu încredere magazinului sînt departe de a mai fi justificate.

Ar fi o nedreptate să-l învinovățim de această situație pe tovarășul Florian Ispas, pentru că materialele necesare nu se găsesc nici în depozitul de unde se aprovizionează magazinul.

Deși rolul anchetei noastre nu este să stabilească răspunderi, ne întrebăm totuși care este contribuția Direcției comerciale a Ministerului Comerțului Interior la cele de mai sus?

Chiar în acest an, un reprezentant al revistei noastre, însoțit de un reprezentant al Federației române de modelism, au luat contact cu această direcție, sesizînd cam aceleași lipsuri semnalate în prezentul articol. S-au primit toate asigurările din partea Direcției comerciale a M.C.I. că lipsurile vor fi remediate. Cum au fost «remediate» se vede din cele relatate.

În țara noastră se desfășoară de mai mulți ani concursul de creație tehnică a pionierilor și școlarilor «Minitehnicus» la care participă zeci de mii de copii care doresc să-și dezvolte capacitatea lor creatoare. O parte însemnată din acest concurs revine aero și navomodelismului. Dar fără materiale nu se poate construi, iar magazinul «Cutezătorii» are un cuvînt greu de spus în acest sens.

Propunem Ministerului Comerțului Interior, Direcției comerciale să ia, ca să spunem așa, în serios situația. Copiii doresc în fiecare județ un magazin tip «Cutezătorii», bine aprovizionat, unde foarte tinerii constructori să găsească tot ce le trebuie spre a-și satisface nobila lor pasiune.

Sîntem foarte doritori ca, în cel mai scurt timp, Direcția comercială a M.C.I. să ne informeze și pe noi, și prin noi pe copii, ce măsuri s-au luat.

A. WEISS

FOTO: CĂLIN CREȚU

AGENDA „MINI-TEHNICUS' 74"

Din țară continuă să ne sosească vești despre lucrările realizate de participanții la ediția a VII-a, 1974, a concursului.

JUDEȚUL OLT

O primă tranșă de 114 brevete a sosit la redacție spre a primi viza juriului. S-a constatat cu acest prilej că un număr însemnat de participanți sînt de la sate, unde se fac și interesante lucrări. De exemplu, la Valea Mare se construiește un «radio receptor de trafic» precum și un «aparat de pirogravură». Nu mai prejos se prezintă lucrările realizate la Drăgănești-Olt. Minitehnicienii de aci au construit un «radioreceptor superheterodină» precum și un «multivibrator generator». La Casa pionierilor din Corabia sînt în lucru un «oraș machetă electromecanizat», un «ceas electromagnetic» și un «dispozitiv de stingere automată a televizorului».

JUDEȚUL NEAMȚ

Aci s-au primit, pînă la ora la care redactăm rîndurile de față, un număr de 120 de brevete. Este îmbucurătoare prezența unui mare număr de copii de la sate. În mod special se disting prin participare comunele Ion Creangă, Sagna, Zănești, Vînători, Bălțătești și Ceahlău. De asemenea se remarcă și prezența unui număr însemnat de fete.

Dintre lucrările cele mai interesante citám «roboțelul electronic» realizat în comuna Bledea, bărcile cu motor electric și velierele realizate în comuna Ion Creangă. Mai citám «scrînciobul mecanic», «cadranul solar» și «harta electrică» realizate la Casa pionierilor din Tîrgu Neamț.

Se pare că în județul Neamț se pregătesc și unele «surprize» despre care cei în drept au refuzat să ne dea deocamdată detalii. Noi le așteptăm cu nerăbdare.

IMPORTANT!

ÎN LEGĂTURĂ CU BREVETELE «MINITEHNICUS»:

Aducem pe această cale la cunoștința Consiliilor județene ale Organizației pionierilor că, la cererea celor interesați, termenul de prezentare a brevetelor «Minitehnicus» la redacția revistei pentru autentificare s-a prelungit. Astfel, brevetele vor putea fi trimise pînă la data de 1 februarie 1974.

Reamintim că un nou lot de brevete a apărut în revista «Racheta cutezătorilor» nr. 12 (decembrie) 1973.

Județele care au primit un prim lot de brevete vizate de redacție mai pot trimite și altele, pînă la data amintită mai sus.

PIONIERII ÎN „CUPA TINERETULUI“

Oricine știe ce diferență este între a face sport doar de dragul mișcării și a-l practica într-un cadru competițional permanent, care să-ți permită să urci, dacă puterile și talentul te ajută, chiar pînă în vîrful «piramidei», indiferent de vîrsta pe care o ai. Și dacă nu se poate spune că pînă acum acest cadru a lipsit sportului practicat de către pionierii și școlarii noștri, se poate afirma totuși că el a fost lipsit într-o oarecare măsură de vigoare și atractivitate. Iată însă că a apărut, mai corect spus, a fost reactualizată și revitalizată «Cupa tineretului», competiție permanentă și de masă care-i cheamă și-i adună la startul a douăzeci și una de discipline sportive pe toți tinerii amatori de sport, printre care pionierii și școlarii își au rezervat locul, mijloacele materiale și atenția necesară. Ca-ntotdeauna, acolo unde li se oferă posibilitatea reală de-a participa și evolua, pionierii răspund «prezent».

Pe urmele lui Panțuru

La Roman, Tîrgu Neamț, Bicaz, Piatra Neamț, precum și în comunele județului, mii de pionieri și școlari s-au aliniat la startul competițiilor organizate în cadrul «Cupei Tineretului». Astfel, în comuna Bîrgăoani, peste 200 de voinici au participat la întrecerile de trîntă (sport care se bucură de o frumoasă tradiție în această regiune a țării), haltere, tenis de masă și șah. La Casa pionierilor din Piatra Neamț întrecerile de tir au suscitat interesul tuturor participanților, fapt care nu a afectat cu nimic pasiunea cu care s-au desfășurat concursurile de tenis de masă și șah. Profitînd de zăpada căzută în aceste zile, peste 30 de copii de la Școala generală nr. 1 din Tg. Neamț au participat la primul concurs de schi din acest sezon. Cei de la Școala generală nr. 5, din același oraș, au ținut ca, înainte de-a lua în stăpînire pîrtiile de schi și săniuș, să-și desemneze campionul pe școală la tenis de masă. Titlul a revenit... Faustei Crețu, elevă în clasa a VII-a, care reușește astfel să întrerupă suita de victorii obținute pînă acum, cu regularitate, doar de băieți. Pe Dealul Mărului, din Roman, sute de copii de la școlile generale nr. 1, 3, 7, 14 și 15 din localitate au participat la un disputat concurs de săniuțe. Pînă la ora închiderii ediției, nu ne-au parvenit numele celor care emit cele mai îndreptățite pretenții de a depăși gloria unui Papană sau Panțuru.

Dar dincolo de entuziasmul specific acestor întreceri, un lucru se înscrie ca «premieră absolută»: participarea elevilor din clasele I–IV (pînă la faza comunală), participare care, cu siguranță, va impune viitorii campioni ai edițiilor următoare.

RADU F. ALEXANDRU

Deși iarna a-ntîrziat...

Ca de obicei pe meleagurile gălățene, și iarna aceasta a fost așteptată cu sănii, schiuri și patine din vreme verificate, cu pîrtii pentru zăpadă și terenuri pentru gheață. Dar așa cum se-ntîmplă uneori cînd aștepți cu mai multă nerăbdare pe cineva, tocmai atunci acesta nu vine. Zăpada și gheața au întîrziat de data aceasta la-ntîlnirea cu copiii gălățeni. Întîmplarea însă nu i-a demobilizat. Pentru că — trebuie să vă spunem —, aveau pregătită și-o variantă pentru această situație. Așa se face, că-n timp ce-n alte părți ale țării, colegii lor își dispută întîietatea în «Cupa tineretului», zburînd pe schiuri, săniuțe și patine, micii gălățeni, după ce și-au încheiat disputele la cros, handbal și volei, s-au prins în «hora» campionatelor de șah și tenis de masă. Campionate în toată legea, bine organizate și viu disputate la Cudalbi, Schela, Negrea, Puca, Slobozia-Conachii, Grivița, Nicorești, de fapt în toate școlile din toate satele și orașele județului, de la faza pe grupe pînă la aceea pe unitate. Campionate cu... campioni, cu nume noi, necunoscute încă, care în curînd se vor «bate» în etapele superioare ale amintitei cupe, pentru prestigiul lor și-al școlilor în care învață.

Iarna a-ntîrziat pe-aici la întîlnirea cu copiii. De venit însă va veni pînă la urmă Și-atunci șahul și tenisul de masă vor fi părăsite pentru un timp. Mai precis pînă la primăvară. Și-n locul pionilor, cailor și turelor, în locul paletelor și mingiilor de celuloid, vor intra în funcțiune săniile, schiurile și patinele. Pe pîrtiile de la marginea fiecărui sat, pe cele din pădurea Gîrboavele și de la Slănic Moldova (unde va fi organizată tabăra de instruire în domeniul sporturilor de iarnă a pionierilor comandanți de unități din județ), pe cele 6 patinoare naturale din Galați (amenajate de către elevi și profesori pe terenuri bituminate) și pe multe altele din județ.

C. DIACONU

10 000 de participanți

Zece mii de pionieri și elevi din orașele și comunele județului Vîlcea au participat în ziua de 16 decembrie la deschiderea festivă a aceleiași mari competiții sportive — «Cupa tineretului». Și cum județul Vîlcea se bucură de o adevărată tradiție în domeniul performanțelor sportive, nici de data aceasta, nu și-a dezmințit renumele cîștigat de-a lungul anilor.

Remarcabile succese au repurtat pionierii din Școlile generale Budești, Călimănești, Olănești, Școlile generale nr. 8 și 2 — Rm. Vîlcea, Bunești, Horezu și Drăgășani. Ordinea enumerării corespunde, de fapt, clasificării campionilor din prima etapă a «Cupei tineretului» în cadrul întrecerilor de șah, tenis de masă, tir cu arma cu aer comprimat. În prezent se desfășoară, bineînțeles, și probele ediției de iarnă. De curînd, la Rm. Vîlcea, Voineasa și Olănești, așii sportului cu patine și-au disputat întîietatea în întrecerile de patinaj-viteză. Se pregătesc pentru start patinatorii din Drăgășani, Horezu, Călimănești și Ocnele Mari, care și-au amenajat deja «terenurile de luptă» pe gheață.

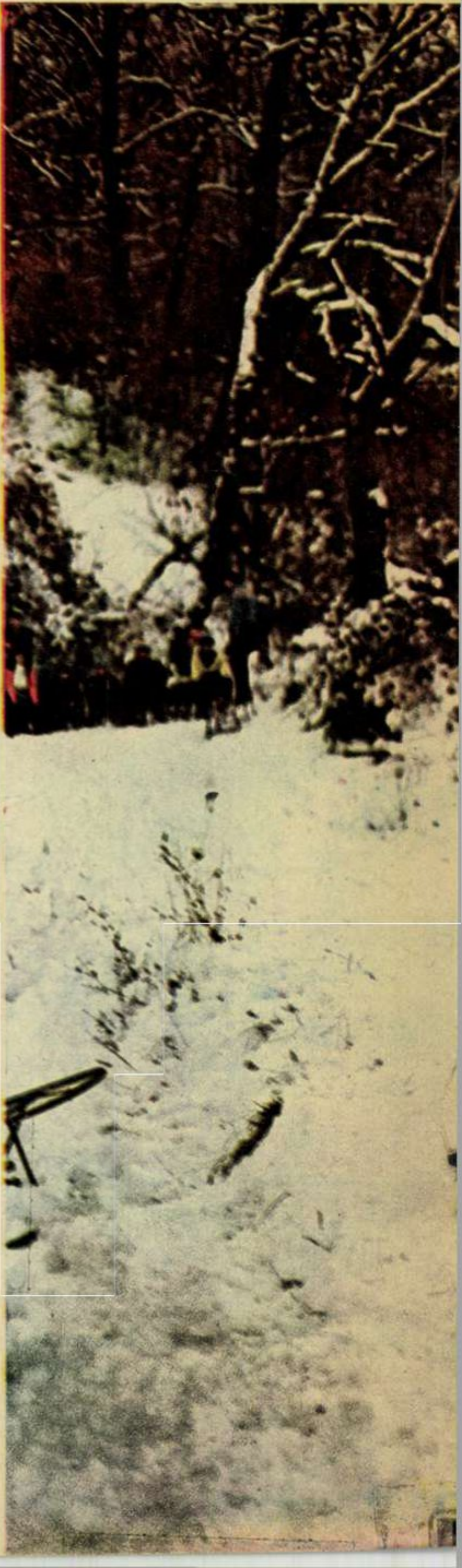

Pionierii din Voineasa, Brezoiu, Malaia — pe care i-am întîlnit de fiecare dată cu prilejul campionatelor republicane ale «zburătorilor» pe schiuri — și-au croit drum pe pantele troienite ale munților din apropiere, spre primele performanțe ale acestui an.

Tot în zorii zilei de 16 decembrie, redutele de omăt din apropierea orașelor Rîmnicu Vîlcea și Olănești au fost, rînd pe rînd, asaltate și cucerite de către numeroase și temerare „armate"de pionieri și școlari, cu ajutorul tradiționalelor «ambarcațiuni zburătoare» — săniuțele.

ILEANA PIȚA

Cîștigători-toți participanții

Startul oficial în etapa de iarnă a «Cupei tineretului» a găsit întreg județul Bistrița-Năsăud acoperit de mantia albă a zăpezii și încercat de un ger de...

crăpau pietrele. Dar cele 25 de grade sub zero n-au reușit să înghețe entuziasmul copiilor de pe aceste meleaguri, dorința lor de-a se afirma în această competiție. Așa se face că pîrtiile din preajma localităților au fost luate cu asalt. Cum s-a-ntîmplat, de pildă, la Bistrița, unde cîteva sute de pionieri și școlari și-au disputat, timp de cîteva ore, pe categorii de vîrstă, intîietatea la schi și săniuș. Au cîștigat, ca de obicei, cei mai buni, adică cei mai îndemînatici și mai curajoși — pionieri ca Dorica Ilie, Viorica Pall, Weber Mihai — toți de la Liceul de cultură generală «Andrei Mureșan» (școală căreia, cu 7 locuri întîi, 5 locuri doi și 4 locuri trei i-a revenit trofeul cel mare). Au cîștigat unii, au pierdut alții, dar numai locuri pe podium, pentru că, așa cum se-ntîmplă de fiecare dată, în ceea ce privește sănătatea, rezistența fizică (la frig și la urcuș), curajul, dîrzenia, veselia și toate celelalte, nimeni n-a pierdut nimic. Dimpotrivă. Priviți fotografiile din pagini, toate instantanee din această întrecere, și vă veți convinge că avem dreptate să facem afirmația de mai sus.

FOTO: CĂLIN CREȚU

DRUM BUN SPRE SOARE!

– Povestea ultimei călătorii a fotonului Lic –

Între amicii mei, mulți și diverși, unii de-a dreptul bizari, se numără și un foton. Se numește Lic. Deși călătorește ca toți confrații săi, foarte repede, dată fiind situația sa privilegiată de foton-controlor al iluminării în sistemul solar, își păstrează intactă energia. Singurele popasuri — extrem de scurte, se înțelege — le face de cîte ori mă nimeresc eu pe traiectoria sa. Atunci îmi transmite în mare fugă cîteva știri din călătoriile sale. Așa am ajuns să adun o mulțime de informații despre marea familie a planetelor din sistemul solar.

— Știi, a început în mare grabă, mă întorc de pe planeta cea mai îndepărtată...

— Pluton, am zis.

— De pe Pluton, da, cea descoperită prin calcule de către pămînteni și abia după cîțiva ani fotografiată și localizată în sistemul solar. Am făcut niște cercetări care mi-au răpit o zi întreagă.

— O zi plutoniană, am precizat.

— Bineînțeles. Adică 6 zile, 9 ore și 36 minute, după socotelile voastre, timp în care planeta face o rotație completă în jurul axei sale.

— Bine că nu a trebuit să stai un an, i-am spus.

— În acest caz nu l-aș mai fi găsit nici pe stră-strănepotul tău: în 247 ani tereștri, cît durează perioada sa de revoluție, la voi se succed trei, patru generații.

— Vai de mine!

— Fii fără grijă: de cînd mă știu, adică de aproape 5 miliarde de ani — vîrsta soarelui — n-am întîrziat niciodată mai mult de o zi pe fiecare planetă.

— Pe Neptun ai făcut vreo escală?

— Dacă vrei să mă crezi, evit pe cît îmi stă în putință popasurile pe gigantul ăsta. Este foarte frig acolo, depărtarea față de soare (4 500 000 000 km) face ca temperatura să nu depășească –200°C. Am ocolit planeta prin apropierea Nereidei, satelitul său mai îndepărtat.

— Eu aș fi trecut pe lîngă Triton...

— Oh, ideea că în viitorii 100 milioane de ani acest satelit, cu o orbită foarte apropiată de discul planetei, se va prăbuși în atmosfera acesteia, mă întristează și, de aceea, îl evit. M-am îndreptat cu repeziciune spre Uranus.

— Foarte interesantă planeta asta, am zis, utilizînd o informație mai veche, căpătată tot de la Lic. Este singura din sistemul solar care are axa de rotație aproape cuprinsă în planul orbitei de revoluție.

— Interesantă, n-am ce zice, atîta doar că nu știu cum se face că sosirea mea acolo se petrece mereu noaptea.

— Păi, este simplu, am replicat, utilizînd vagile mele cunoștințe din domeniul teoriei probabilităților. Șansele de a nimeri ziua sînt egale cu șansele de a ajunge noaptea, perioada de revoluție de 84 ani creînd zile și nopți uraniene ce măsoară fiecare 42 de ani.

— Ai dreptate, mi-a răspuns Lic, de acum înainte voi ține seama de observația ta și îmi voi alege timpul de plecare și direcția de deplasare astfel încît să fiu acolo ziua. Știi că de la voi pînă acolo fac 10 000 secunde?

— Din moment ce alergi cu 300 000 km/s, iar distanța Pămînt-Uranus este de 3 000 000 000 km, calculul este simplu. Dacă te-aș putea însoți, m-aș opri să contemplu planeta de pe unul din cei cinci sateliți ai săi.

— Cunoscîndu-ți preferințele, ți i-aș recomanda pe Ariel și Miranda, ale căror orbite sînt mai apropiate de planetă.

I-am mulțumit lui Lic pentru recomandație și l-am lăsat să-și continuie povestea ultimei sale călătorii.

— Una din plăcerile mele cele mai mari este să dau o raită printre cele patru inele ale lui Saturn, în ciuda faptului că acestea sînt formate din fragmente de stîncă înghețată. Așa am făcut și de data aceasta. Timp de șaptezeci și cinci de sutimi de secundă am hoinărit printre frumoasele inele, patinînd pe crestele lor de gheață. A fost splendid!

— Ți-ai acordat un răgaz cam lung pentru distracție.

— Un foton are și el dreptul la destindere, nu? În plus, întîrzierea mea echivalează cu un drum minuscul, a cărui lungime nu depășește 225 000 km.

— Minuscul, n-am ce zice... Se înțelege că această întîrziere te-a împiedicat să te abați pe lîngă vreunul din cei zece sateliți ai planetei...

— Oricît ți-ar părea de rău, așa s-a întîmplat. Pot să-ți acord compensația unei informații: energia electromagnetică ajunsă la Saturn este de o sută de ori mai mică decît cea pe care Soarele o dăruiește Pămîntului.

— Este o informație utilă și, cu siguranță, reconfortantă. Mă gîndesc că o planetă a cărei densitate este mai mică decît a apei nu are nevoie, la urma urmei, de mai multă energie solară, chiar dacă, în ce privește mărimea, este al doilea gigant al sistemului solar.

— Văd că n-ai uitat nimic din cele ce ți-am spus pînă acum. Deși, te rog să nu te superi, observația ta miroase puțin a egoism...

— Justificat, nu? Nu este oare Pămîntul planeta privilegiată a sistemului solar? Cu cine ai conversa tu dacă și pe Terra ar fi aceleași condiții ca pe Saturn?

— Ai dreptate, ce să mai zic? Dar, ca să te necăjesc, ți-aș aminti posibilitatea existenței în Univers și a altor sisteme planetare.

— Dar nu mă necăjești de loc. Dorința noastră, a oamenilor, este să intrăm în legătură cu ființe raționale de pe alte planete, din alte sisteme solare...

— Știu, știu dorința voastră. Perseverînd, cred că veți izbuti. Chiar voiam să-ți spun că, plecînd de pe Saturn, m-am întîlnit cu sonda spațială «Pioneer-10», care își încheiase misiunea de cercetare științifică a lui Jupiter, îndreptîndu-se spre planeta cu inele. Am trecut foarte aproape de ea, la cîțiva microni.

— Și ai ajuns pe Jupiter.

— Exact. Dacă cîmpul gravitațional al acestei planete — în care Pămîntul s-ar putea cuprinde de 1 300 ori — n-ar fi așa de intens (forța de gravitație este de aproximativ 3 ori mai mare decît a Pămîntului) și dacă presiunea n-ar fi uriașă — imaginează-ți: hidrogenul se află acolo în stare solidă! —, Jupiter ar putea fi, în ce mă privește, un popas plăcut. Ți-am spus deja că energia pe care o primește de la soare întrece de peste trei ori pe cea de care beneficiază Saturn. Pe deasupra, este planeta cu cei mai mulți sateliți: 12.

— Și vrei să-mi spui că nu ai întîrziat nici măcar o sutime de secundă pe Jupiter?

— Nici o milionime. Mi-am continuat drumul spre Marte.

— Vecina noastră, a pămîntenilor, dinspre marginea sistemului solar. Spune-mi direct...

— Știu ce vrei să mă întrebi: există sau nu există viață pe Marte?

— Ai ghicit.

— Din nefericire nu am poposit niciodată pe planeta asta. Am văzut-o mereu din fugă. Comparate cu ale Terrei, posibilitățile de existență a vieții pe această planetă sînt extrem de mici.

— Primește energie solară echivalentă unei jumătăți din cea primită de Pămînt.

— Destul de multă, vei spune. Din păcate atmosfera extrem de rarefiată — presiunea nu depășește 1/100 din valoarea celei de aici — este alcătuită în majoritate din bioxid de carbon. În plus, temperatura oscilează între limite prea largi: + 26° C și –100° C. Or, –100°C înseamnă o temperatură puțin îmbucurătoare, trebuie să recunoști.

— De ce se numesc sateliții săi Phobos (teamă) și Deimos (groază)?

— A, asta se datorează fanteziei voastre, a oamenilor: făcînd din Marte zeul războiului, vi s-a părut potrivit să-i numiți astfel pe însoțitorii săi.

— Asta s-a întîmplat în vremuri de demult..

— Dar numele au rămas, deși planeta nu are nimic războinic în ea, poți fi sigur. Dealtminteri, îmi este cunoscut că în ultimii ani ați trimis spre Marte, la intervale destul de mici, o cohortă întreagă de nave spațiale. Ce patron al războiului mai poate fi acela care primește pașnic mesajele curiozității voastre?

— Așa m-am gîndit și eu. Îmi pare atît de rău că nu ai putut răspunde precis întrebării mele directe.

— Mie la fel. Îți promit însă că mă voi strădui să-ți satisfac curiozitatea, dacă nu cumva mă vor întrece navele voastre cosmice.

— Și acum?

— Spre Venus, cealaltă vecină, dinspre Soare, a Terrei.

— Luceafărul, îi spunem noi.

— Am de mers două minute și treizeci de secunde. Va trebui să fac un scurt popas. Mă așteaptă acolo de două ori mai multă lumină și căldură decît pe Pămînt, o atmosferă încărcată de bioxid de carbon (95%) și o presiune de 100 atmosfere. Noroc că, prin structura mea, nu îmi este sete. Apa — sub formă de vapori, se înțelege — participă la alcătuirea atmosferei lui Venus doar în proporție de 0,05%. Asta nu exclude pe deplin posibilitatea existenței formelor primitive de viață.

— Ciudățenia lui Venus constă în sensul de rotație: este o planetă care, contrar surorilor ei din familia Soarelui, se învîrtește în sensul acelor de ceasornic. Nemaivorbind că acolo o zi este mai mare decît un an, perioada sa de rotație fiind de 245 zile terestre, iar cea de revoluție de 225 zile terestre.

— Din punctul meu de vedere, Venus are o altă ciudățenie, mai mare și spectaculoasă în cel mai înalt grad. Din cauza atmosferei foarte dense, o rază de lumină pornită dintr-un punct al planetei se poate întoarce, prin refracții repetate, în același punct. Dacă un om va ajunge vreodată acolo, el se va putea vedea din spate! Teoretic vorbind, pentru că tot densitatea atmosferei face ca vizibilitatea să fie îngreunată enorm, difuzînd lumina ca pe o ceață. De altfel, îți sînt cunoscute toate aceste date; ca și spre Marte, spre Venus au fost trimise nenumărate stații de cercetare din seriile «Venus» și «Mariner».

— De la Luceafăr pînă la Mercur, planeta cea mai apropiată de Soare, nu-ți vor mai rămîne de parcurs decît 115 000 000 km.

— Adică aproximativ 383 de secunde. Numai că nici pe Mercur nu voi poposi.

— De ce? Deși cu un diametru mai mic de trei ori decît cel al Pămîntului, Mercur primește de cinci ori mai multă energie solară.

— Și pentru asta gîndești că acolo ar trebui să mă simt mai bine, nu? Fii atent: este o planetă lipsită de atmosferă, din cauza evaporării produse tocmai de apropierea față de Soare, planeta a devenit un astru greu, compus din 30% silicați și 70% metale; temperaturile oscilează între +340° și –140° C. posibilitatea existenței vieții este exclusă.

— Înțelesesem că această chestiune nu prea te interesează...

— Cum poți să vorbești așa? Nu ești tu, un om, singurul meu prieten?

— Iartă-mă, Lic. Am făcut o glumă răutăcioasă. Ai drep-

tate: nu văd de ce ai poposi pe Mercur. Cu excepția cazului în care ai fi matematician...

— Nu înțeleg.

— Păi, orice s-ar spune, pînă și planeta asta pîrjolită de Soare are ciudățenia ei: perioada de rotație în jurul axei (58,15 zile terestre) este egală cu exact două treimi din perioada de revoluție (89 zile terestre).

— Ei, iată că la asta chiar nu m-am gîndit.

— Vei avea timp, în drum spre Soare. Tare mult aș vrea să știu cum se simte un foton care aterizează pe un uriaș incandescent cu masa de 224 00000000000000000000000000 tone și a cărei temperatură n-ar putea fi măsurată decît cu un termometru care să indice șase mii de grade!

—...temperatură care în centrul astrului, unde materia are o duritate mai mare de 100 de ori decît a apei, măsoară 20 000 000 grade... Se simte excelent fotonul, fii sigur

— Cînd te vei reîntoarce?

— Va trebui mai întîi, să mă regenerez, adăpîndu-mă din ciclul hidrogenic al soarelui. Apoi, vom vedea...

A, să nu uit: mi-ai promis de atîta vreme că, la rîndul tău, îmi vei vorbi despre Pămînt.

— Îmi voi ține făgăduiala, nici o grijă. Cum, sînt sigur, nu vei uita nici tu să-mi vorbești, în sfîrșit, despre obiectele acelea spațiale cărora noi le spunem farfurii zburătoare.

— Ai fi foarte curios să știi ce fel de energie le propulsează, nu?

— Dacă aș fi curios? Mă interesează enorm! Îmi promiți?

— Se înțelege... La revedere, prietene, am întîrziat nepermis de mult.

— Pe curînd, Lic. Drum bun spre Soare!

Ing. N. STĂICULESCU

◄ Primul mesager terestru în spațiul jupiterian — «Pioneer»-10

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

CAPITOLUL XVI

I-am povestit lui Ald întîmplarea de la magazin cu cele două manechine, reacţia lor în urma injecţiei cu ser antitetanus — şi ne-a relatat la rîndu-i că şi el avusese prilejul să vadă un lucru care l-a tulburat şi l-a făcut să-şi pună o mulţime de întrebări. De obicei, dinspre insulă Bekon ajunge la fermă odată cu răsăritul soarelui, cînd lucrătorii se află deja la cîmp. Într-una din dimineţi, coborîndu-şi manechinele şi intrînd în sala de sport, Ald a avut senzaţia că unul a ţipat. Ba i s-a părut chiar că ţipătul s-a repetat de cîteva ori — era un strigăt ca de copil — şi a văzut cum Bekon i-a astupat gura. Multă vreme a avut convingerea că Bekon avusese cu el vreun băieţel, un ucenic, un servitor care să-l ajute la drum şi cu care nu se purta tocmai bine. Dar s-a întîmplat o dată să fie foarte aproape de el cînd îşi ducea manechinele în «cabină» (Ald se ascunsese pe după un sac de box) şi auzise, deodată, mai multe ţipete. Ba i s-a părut chiar că unul dintre manechine i-a sărit de pe umeri izbindu-l cu pumnii întocmai ca un om care vrea să se salveze. Întîlnindu-ne pe noi şi spunîndu-i că ne interesăm de Bekon, Ald mărturisea că încă din prima clipă îşi pusese în gînd să ne ajute. Enigma îl chinuia şi pe el, şi tocmai de aceea ne dusese în sala de sport crezînd că Bekon lăsase acolo ceva din «marfa» nevîndută. După ce am plecat şi-a amintit de Muntele alb şi de centura de aer dincolo de care te poţi asfixia şi a alergat împreună cu fratele său Tem să ne prevină. Era însă destul de tîrziu şi n-a avut cum să procedeze decît să-i lege pe prietenii mei (să nu fugă în aerul viciat) şi să-i scoată prin canalul subteran în afara pericolului. Pe mine mă lăsase liber, deoarece, toropit de somn cum eram, prezentam pentru Ald şi Tem o garanţie totală. Rămînea numai să mă împingă să merg pe picioarele mele sau să mă ducă, din cînd în cînd, în spinare. Şi abia acum îmi dădeam seama că palatul şi candelabrele care mă uluiseră cu frumuseţea şi strălucirea lor erau, de fapt, podoabele naturale ale peşterii. Lui Ald îi părea rău că nu putea să ne însoţească pe insulă; absenţa lui prea îndelungată de la fermă i-ar fi atras neplăceri. De altfel şi pe noi ne-a îndemnat să ne întoarcem, cine ştie ce pericole ne aşteptau acolo. Dacă însă eram atît de hotărîţi să ne ducem misiunea pînă la capăt atunci, iată, el ne adusese la fiecare cîte o mască. Trebuia să mai ştim că Bekon nu purta nici o dată mască; pe insulă se folosea de un costum special şi de un soi de tablete care apărau organismul de aerul rarefiat. De cîte ori pleca de la fermă înspre insulă observase cum Bekon îşi îmbrăca pe dedesubt acel costum subţire, de corp, şi înghiţea dintr-o cutie o tabletă care, după părerea lui, nu putea să aibă alt scop. I-am mai povestit lui Ald întîmplarea din noaptea trecută, cînd Bekon reuşise să ne scape prin apariţia aceea extraordinară a calului. Ald fu cuprins deodată de nelinişte. Văzuse, uneori, calul de care vorbeam păscînd prin preajma fermei; într-un timp a încercat să-l atragă, i-ar fi plăcut să-l ducă între zidurile fermei, dar pînă să ajungă în viroaga în care păştea, dispăruse. Era, într-adevăr, un cal grozav, l-ar fi socotit sălbatic, un fel de mustang, dacă n-ar fi purtat şaua aceea şi pintenii strălucitori, totdeauna părînd să-şi aibă stăpînul pe-aproape. Nu putea să-şi dea seama care ar fi fost acel stăpîn. Nu văzuse niciodată vreun om pe cîmpia de dincolo de fermă, în afară de lucrători. Cine-l îngrijea, cine-i era stăpînul, asta nu se întrebase Ald niciodată. Acum însă, cum ne mărturisea, era încercat de o senzaţie cu totul neplăcută. După cum îi povestisem, Bekon trebuia să fie în legătură cu cineva de la fermă. Nu era vorba de casă şi laborator — administraţia i le închiriase fără nici un dubiu. Se socotea că orice comis-voiajor se îngrijeşte de mărfurile sale, recondiţionîndu-le, cînd este cazul. Dar acum se înţelegea limpede că Bekon îşi avea la fermă un asociat chiar în afacerile lui misterioase. Dar cine să fie Dik, despre care îi vorbisem noi? La fermă nu era nimeni cu un astfel de nume. Şi nici n-avea nimeni mutra pe care i-o descrisesem, apărută o clipă pe micul ecran. Să fi stat ascuns sub alt nume şi să-şi fi compus o mască? Oricum, Ald îşi arăta îngrijorarea, mai ales în privinţa fratelui său, care, neastîmpărat cum era, ar fi putut fi răpit întocmai ca prietenul nostru Ciutu. Fiindcă în privinţa răpirii lui Ciutu, Ald era tot mai mult încredinţat că Bekon îl ducea spre insulă cu scopul de a şi-l face sclav.

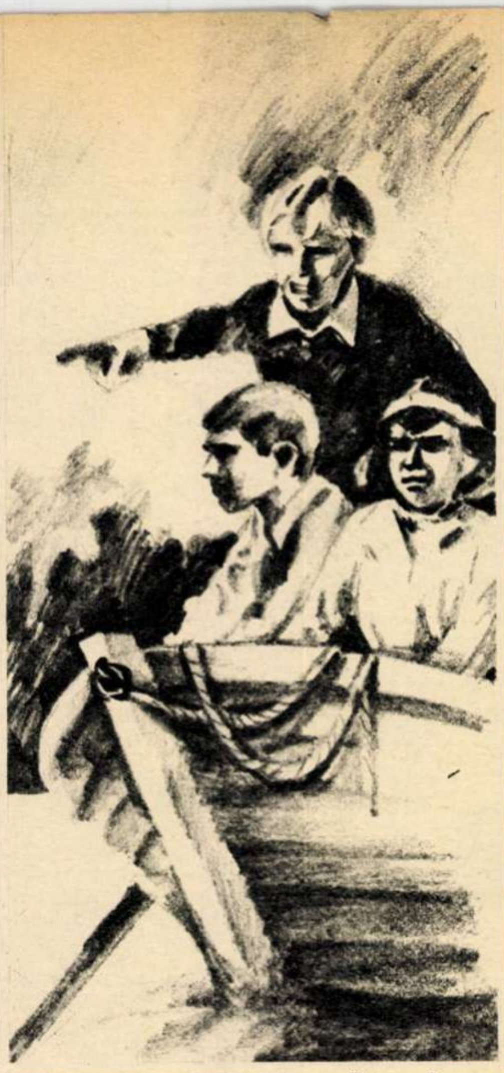

Desen: VINTILĂ MIHĂESCU

— Ei, Tem, îşi avertiză Ald fratele, trebuie să fii mai atent cu şuierăturile tale! Cineva, de la fermă, ar putea să pună ochii pe tine.

Ne-am despărţit de Ald şi Tem urmînd să coborîm, cu măştile pe faţă, dincolo de pulberea de piatră lipsită de vegetaţie, să trecem, deci, «centura» spre insulă. Maşina lui Eduard avea să fie parcată de Ald la gura peşterii din cealaltă parte a muntelui. Era lucrul cel mai potrivit, deoarece intrarea cu maşina pe insulă ar fi atras numaidecît atenţia şi n-am fi putut afla nimic din tainele ei. La înapoiere Ald ne-a rugat să ne abatem pe la fermă, cel puţin să luăm benzină. În felul ăsta îl putem pune şi pe el în temă cu descoperirile pe care-aveam să le facem.

O jumătate de oră mai tîrziu ne aflam dincolo de curcubeul violet, tăindu-ne drum prin ierburile înalte care treceau, uneori, pînă şi de înălţimea lui Eduard. Erau ca un stufăriş, ca nişte trestii, ca o vegetaţie de mlaştină, cu toate că panta înclinată şi pietroasă n-ar fi putut reţine atîta apă. Cu masca pe faţă respiram greu; îmi simţeam plămînii cum se dilatau, adesea, în gol, dar mă încurajam la gîndul că nu peste multă vreme aveam să punem piciorul pe cea mai neobişnuită insulă de pe pămînt. Scrutam prin ochelarii măştii depărtările. Nu se zărea încă nimic nou în afara lacului care-şi schimba încet-încet culoarea pe măsură ce soarele aluneca acum de partea cealaltă a zării. De îndată ce ajunserăm la marginea lui, ne izbi o plajă strălucitoare, aflată pe insulă, o plajă plină de mişcare. O mulţime de băieţi şi fete alergau zbenguindu-se; dar nu alergau, ci mai mult pluteau pe deasupra nisipului galben aprins. Mersul lor aducea aidoma cu cel al nimfelor născocite de mintea somnoroasă, pe cînd traversam peştera Muntelui alb. Acum însă eram perfect treaz, şi eu, şi Eduard, şi Ciutu, şi Corina vedeam acelaşi lucru: băieţi şi fete zburînd ca nişte lebede pe deasupra plajei şi, uneori, a apei. Îşi întindeau gîturile, bătînd parcă din nişte aripi invizibile şi zborul drept spre soarele care se lăsase mult în jos şi creînd una dintre cele mai frumoase privelişti din cîte mi se înfăţişaseră vreodată prin faţa ochilor. Erau un fel de oameni păsări, de un farmec tulburător, plin de vrajă şi mister. Încîntarea, tulburarea, neliniştea şi emoţia ne-au copleşit cu totul cînd, trecînd cu o barcă lacul, fără să fi fost zăriţi, ne-am ascuns într-un brădiş privindu-i foarte, foarte de aproape. Nu exagerasem: toate mişcările lor făcute, de fiecare dată, cu nespusă graţie şi armonie se înrudeau cu cele ale păsărilor de apă; aventurîndu-se, uneori, pînă în adîncurile lacului ieşeau aproape în aceeaşi clipă cu mîinile strînse de-a lungul corpurilor suple, ca nişte lujere. Ceea ce ne-a uimit însă şi mai mult era perfecta lor asemănare: pe oricare dintre ei îl puteai confunda cu celălalt. Băieţii între ei, fetele între ele. Numai culoarea ochilor părea să fie alta, la unii verde ca iarba, la alţii neagră ca smoala, la alţii albastră ca apele lacului. Corina a spus în şoaptă să nu facem nici cel mai uşor zgomot, să rămînem o vreme încremeniţi pentru a putea observa cît mai multe amănunte din comportarea acestor oameni ciudaţi. Ceva mai tîrziu am avut însă impresia că locuitorii acestei insule nu auzeau, că pentru ei corpurile n-aveau sunet. Iar vederea, de asemenea, trebuia să le fi fost foarte slabă (dacă nu cumva, la unii dintre ei le lipsea cu totul!) fiindcă, dînd cu ochii de barca noastră, s-au izbit de ea ca nişte orbi. În serii de cîte doi, de cîte patru, de cîte şase veneau şi se retrăgeau parcă străfulgeraţi căzînd în apă cu răbufneli uşoare. Eduard ne-a făcut semn, mie şi lui Ciutu, să tragem barca sus, pe mal, şi s-o aducem uşor spre brădiş.

(Va urma)

FRANKLIN a inventat PARATRĂSNETUL

SCHIȚA DE GICA IUTEȘ

Ei bine, a doua zi, el, Puiu, venise cu cele mai pașnice gînduri: să-i dea guma cea nouă în schimbul etichetelor, iar «dumneaei» ridicase nasul în sus cu un dispreț nimicitor:

— Eu nu mă ocup cu asemenea lucruri! și gata, nu-i mai adresase nici un cuvînt. Se așezase la celălalt capăt al băncii, la margine de tot, țeapănă de parcă înghițise un băț. Puiu rămase un moment nedumerit, lăsă guma pe pupitru, «dumneaei» o făcea pe supărata, se supărase ieri, cînd îl întrebase unde e sifoneria! Parcă el ar fi fost birou de informații. Dacă se supărase, cu atît mai bine. N-o să-l mai pisălogească tot timpul. Dar cuvintele ei rămăseseră undeva în aer, ascunzînd îndărătul lor ceva mult mai supărător decît s-ar fi părut la prima vedere. Adică ce-a vrut să spună cu «eu nu mă ocup cu asemenea lucruri». Care lucruri? se întrebă el, cu necaz.

Cînd începu să-și scoată cărțile și caietele din ghiozdan, observă cum ea îl urmărea cu coada ochiului triumfătoare. Își aminti că ieri, ea îl sfătuise să le învelească, ba îi strecurase și etichetele în ghiozdan. Și el, ca un gogoman, tocmai asta făcuse. Ca și cum pînă atunci, în viața lui n-ar fi avut cărți și caiete ordonate, și fără prețiosul ei sfat!... Acum, îi venea să-și tragă un pumn în nas și încă unul. Cine îl pusese să folosească blestematele acelea de etichete? Ce, dacă astea erau cu pagode și cu lotuși? Doar nu se sfîrșiseră etichetele de pe fața pămîntului. Hm, încercă Puiu să se calmeze. Ce prostie! O să-l rog pe tata să-mi caute niște etichete la fel, să i le dau îndărăt.

Dar starea aceea de nemulțumire nu-i trecu. Ceva ca o suflare de gheață circula de la un capăt la celălalt al băncii și el luă o hotărîre imediat. În recreație, chiar înainte de a suna, își strînse ostentativ lucrurile și se mută lîngă Panaitescu Virgil, pe locul lui Ghenu Sandu, care era bolnav.

— Ce-i bă, îl luă Panaitescu în primire. Ți-ai lăsat Zîna singurică?

— Îmmm... făcu Puiu mohorît.

Dar Panaitescu nu-l slăbi:

— Am văzut-o la patinoar. Știi, ce îngîmfată e?! Avea niște ghete albe cu patine și eu am vrut să-i pun piedică. De două ori am vrut, dar mi-a scăpat. Patinează destul de binișor Zîna asta a ta!

— Nu mă interesează cum patinează! Și dacă mai spui că-i Zîna mea...

— Stai, mă, ce te superi? Știi că am un *madagascar* veritabil, l-am dezlipit la abur. Zimții toți, data vizibilă, fac schimb cu pixul ăla al tău nemțesc.

— Panaitescu, despre ce vorbim noi la lecție, dacă nu te deranjez? se auzi deodată limpede și clar o întrebare. Și două lentile scăpărară așa, cam la o distanță de cîțiva pași de banca a doua din fund.

Panaitescu sări ca ars în picioare, rămase cîteva clipe stană de piatră și în timp ce urechile lui mărișoare se colorau în roșu, el își regăsi un fir subțire de glas:

— Ăăă, era vorba că atunci cînd doi nori se bat cap în cap, ăă, se întîmplă căăăă...

În clasă se auziră niște chicote înfundate, care încetară brusc, pentru că lentilele scăpărară din nou: o rază piezișă de soare veni printre crengile ninse ale castanului și le făcu să strălucească puternic o clipă. Apoi raza de soare fugi îndărăt pe fereastră, de parcă stăncuța zburlită, care apăruse pe creanga castanului, o furase în plisc și zburase cu ea.

— Ei, ce se întîmplă acolo, Arghirescu Puiu, despre ce vorbeam, insistă profesoara de fizică.

În timp ce profesoara se îndrepta spre catedră, Puiu se ridică încet, și spuse cu ochii țintă la tablă, unde se vedea bine schița unui paratrăsnet.

— Era vorba despre paratrăsnet, despre Franklin, marele inventator și...

Nu se știa exact de ce, dar în timpul orei de fizică, obiceiul era să nu se audă nici musca. Așa că în liniștea perfectă profesoara spuse:

— Pentru că fizica e o știință exactă, vorbeam despre traiectoria fulgerului, așa că te rog acum, imediat, să treci la locul tău și să fii atent la lecție.

Dar necazul lui Puiu nu se sfîrși aici, continuă și în banca a treia. Cînd se așeză la locul lui, găsi pe pupitru o foaie de caiet pe care scria cu litere mari de tipar: «FRANKLIN A INVENTAT PARATRĂSNETUL». E clar că în fața unei asemenea ironii oricine ar fi fost tentat să înșface acea mizerabilă foaie de caiet, s-o rupă în mii de bucățele. Puiu însă se mulțumi să strîngă din dinți, și s-o împingă cu cotul atît cît să n-o mai vadă în fața ochilor, nutrind în sinea lui un singur gînd: de răzbunare. Un gînd neclar însă, într-o stare informă, ca o nebuloasă incandescentă, și care desigur îi producea acel vîjîit în urechi. Așa că în recreația următoare nu se mișcă de la locul lui. Panaitescu veni cu madagascarul lui dințat în schimbul pixului și Puiu îl repezi cît colo:

— De cînd mă ocup eu cu treburi din astea? se oțărî el, cătrănit foc.

— Și ce zbieri așa? se miră Panaitescu. Vrei bine, nu vrei, iar bine! și plecă strigînd ca unul cu haine vechi. Mă, cine vrea un *madagascar?* O mulțime de gură-cască se adunară în jurul lui, chiar și fetele și «dumneaei» a cărei voce tremură subțire în curentul geros care venea prin ferestrele deschise.

— Vaaai, ce frumos este!

Puiu își astupă urechile să nu mai audă.

Dar în recreația următoare nici «dumneaei» nu se mișcă din bancă și pe neașteptate, așa, hodoronc tronc, se întoarse spre el și-i spuse:

— Observ că ți-ai învelit foarte frumos cărțile!

Cu destul sînge rece, Puiu o întrebă printre dinți:

— Și ce te privește? În privința etichetelor o să fac pe dracul în patru să ți le înapoiez!

— Ah, decît să faci pe dracul în patru, mai bine ți-ai îngriji puțin unghiile! Sînt cam prea mari!

Puiu încremeni și amuți pur și simplu. Fără glas, cu un gest mai mult reflex, își privi mîinile. Își aminti că și mama îi spusese același lucru, aseară, după ce el vopsise cu baiț măsuța pentru acvariu.

Acum simții că turbează de mînie. Își ascunse mîinile sub bancă, dar tot nu izbuti să spună și el ceva. Așa că ea continuă liniștită și surîzătoare ca și cum ar fi fost prieteni de cînd lumea și pămîntul:

— Știi, vreau să-ți mulțumesc pentru gumă și să-mi cer scuze, oarecum, pentru azi dimineață. Zău, dar eu consider că nu este un schimb, cred că...

— Oh, făcu Puiu descumpănit complet, și neputincios își încleștă sub bancă mîinile cu unghiile pătate de baiț. Oh, oftă el din nou. Cred că ești o adevărată pacoste pe capul omului.

— Îmi pare rău! șopti ea. Sincer îmi pare rău. Pe cuvîntul meu. Dar mie îmi place să spun ce gîndesc.

— Nu știu cine te crezi, dar să știi că nu pot să te sufăr!

— Știu, rîse ea cu dinții ei albi, nefiresc de albi. Așa mi se întîmplă totdeauna! Sora mea mai mare îmi zice «Zîna-Zurlina» calcă-n străchini!

— Are dreptate sora ta mai mare!

— E mai mare cu cinci minute! E sora mea geamănă. E la școala de balet. O să fie balerină.

— Hm, făcu Puiu, din ce în ce mai buimăcit, de tot ce-i povestea ea, dar mai ales de faptul că supărarea se risipise.

— Pînă anul trecut am fost și eu la școala de balet... Dar eu nu am talent ca dînsa și colac peste pupăză, doctorii mi-au interzis să dansez pentru că am ceva la inimă.

— Și eu am avut scarlatină și oreion! bolborosi el năuc, căci ea îl strînse acum de mînă tare și-i șoptea ca o taină:

— Știi, hai să nu mai vorbim despre asta. Dacă vrei, te duc să vezi cum dansează sora mea!

Puiu își puse mîinile murdare pe pupitru la vedere și bombăni abătut:

— Aseară am vopsit cu baiț măsuța de la acvariu și...

CALENDAR Cutezătorii 1974

IANUARIE

L		7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
J	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
D	6	13	20	27	

FEBRUARIE

L		4	11	18	25
M		5	12	19	26
M		6	13	20	27
J		7	14	21	28
V	1	8	15	22	
S	2	9	16	23	
D	3	10	17	24	

MARTIE

L		4	11	18	25
M		5	12	19	26
M		6	13	20	27
J		7	14	21	28
V	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
D	3	10	17	24	31

Foto: CĂLIN CREȚU

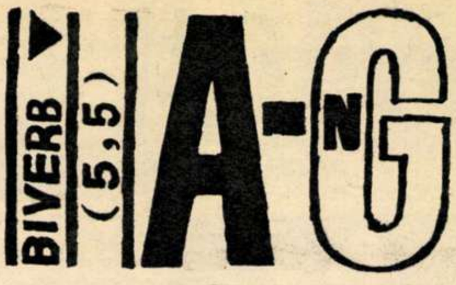

de GRIGORE IONAS

SOLUTIA: AFARĂ NINGE

Jocul cetăților

Un teren acoperit cu zăpadă, lung de 30–40 m, lat de 15–20 m; două grămezi de zăpadă care marchează cele două cetăți și două drapele. La joc participă două echipe a cîte 10–15 jucători. Terenul este împărțit printr-o linie în două părți egale, iar paralel cu această linie se mai trag două linii, de o parte și de alta, la o distanță de 5 m de o parte și de alta a liniei de la centrul terenului. Jocul se desfășoară în două reprize. Jucătorii caută să lovească cu bulgări de zăpadă într-un jucător advers, fără să pășească în zona de 5 m. Cînd un jucător este lovit, el iese afară din joc. În momentul cînd una din echipe pierde jumătate din efectivul ei, jocul este întrerupt. În cea de a doua parte a jocului fiecare echipă încearcă să captureze drapelul cetății adverse. Fiecare jucător încearcă să străbată în fugă terenul advers și să smulgă drapelul. Echipa atacată se apără cu bulgări de zăpadă. Din momentul intrării în zona de 5 m nu se mai aruncă cu bulgări de zăpadă, în schimb jucătorii trebuie să se ferească pentru a nu fi prinși sau atinși de adversar.

Atenție: lovirea adversarului cu bulgări de zăpadă nu este permisă decît de la umeri în jos. De asemenea, în prima parte a jocului nu e permisă depășirea zonei celor 5 m. Cei care nu respectă aceste reguli sînt scoși din joc.

TROFEUL „CROSA DE AUR", DAR NU NUMAI ATÎT !

Pînă acum, dacă aveau sau nu patine și crose, conta mai puțin. Dar, de cînd au terminat lucrările patinoarului natural amenajat de ei lîngă școală (Școala generală nr. 1, Cîmpia Turzii), nimeni nu se mai poate lipsi de echipamentul necesar. Și, nu se știe cum a fost posibil atît de repede, dar toți copiii sînt acum echipați «pînă în dinți». Campionatul de hochei pe școală, dotat cu trofeul «Crosa de aur», este în plină desfășurare. Membrii cercului foto au surprins pînă acum cele mai pasionante faze. Nu de alta, dar să nu fie loc de... contestatii.

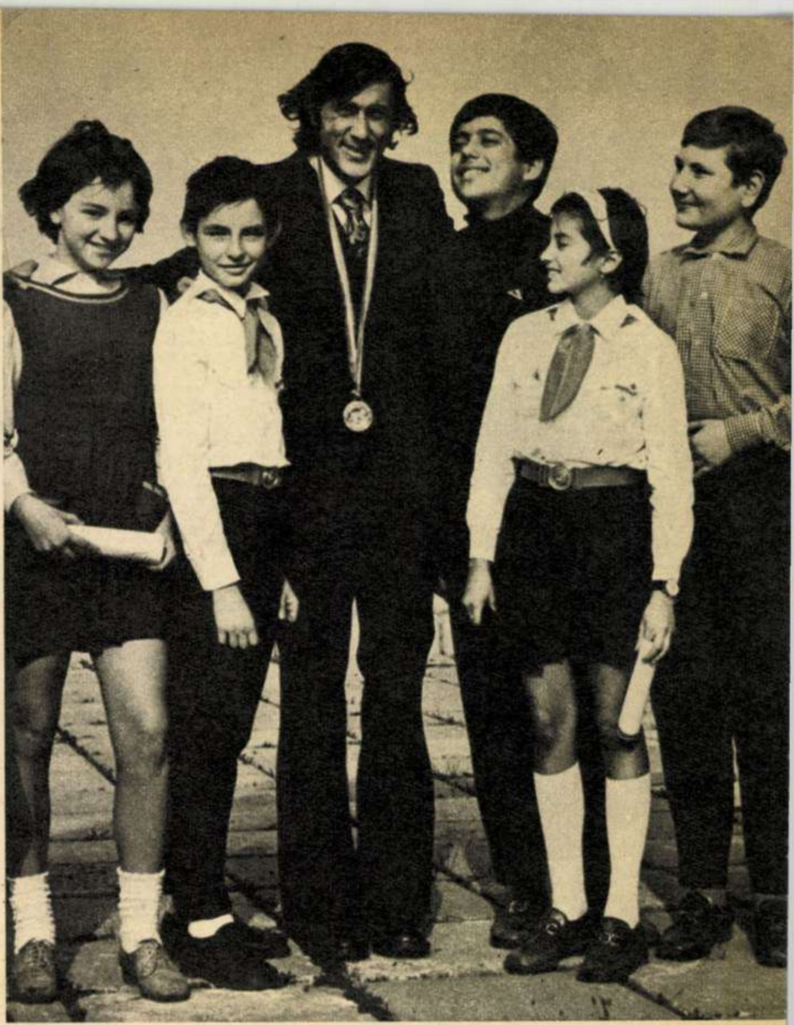

UN ZÎMBET PENTRU CUTEZĂTORI

Cel mai bun sportiv al anului 1973, învingător în 17 concursuri internaționale, cîștigător al Marelui Premiu F.I.L.T. și al turneului campionilor — Ilie Năstase-alături de cîțiva dintre credincioșii lui suporteri.

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

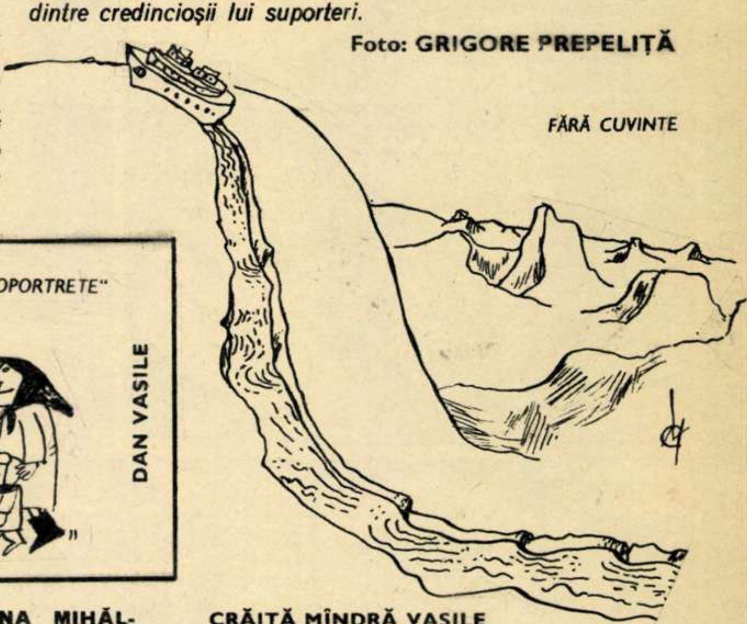

FĂRĂ CUVINTE

CRĂIȚĂ MÎNDRĂ VASILE

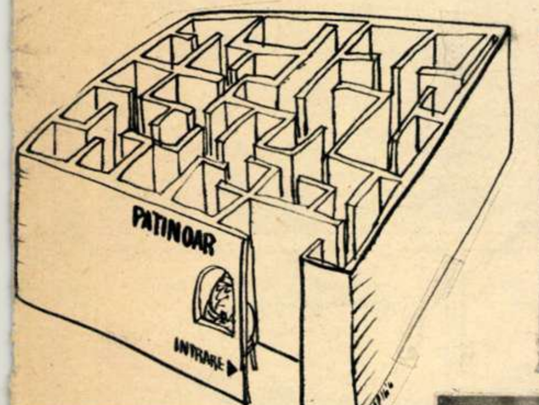

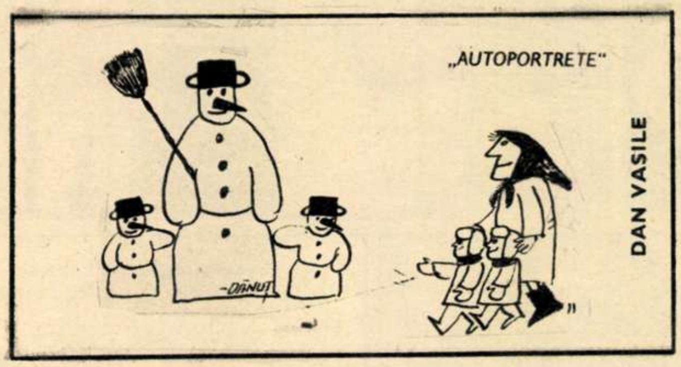

DAN VASILE

CORESPONDAȚI CU NOI!

ANA MIHĂLȚAN

EVDOCHIA MUNTEANU

BRÎNDUȘA VICOL

DAN VICTOR

VIRGIL TILINICĂ

MIOARA SEGĂRCEANU

PIONIERIE: **ANA MIHĂLȚAN**, clasa a V-a, comuna Ighiu, nr. 113, județul Alba. COLECȚIONEAZĂ VEDERI: **LUMINIȚA SCURTU**, satul Văratic, comuna Agapia, județul Neamț; **MARICICA SAVA**, satul Irești, comuna Vidra, județul Vrancea. SPORT: **EVDOCHIA MUNTEANU**, comuna Chilia Veche, județul Tulcea; **BRÎNDUȘA VICOL**, clasa a VII-a B, Bacău, str. V.I. Lenin, bloc G-1, scara D, et. 2, ap. 10 (și muzică): **DAN VICTOR**, comuna Băleni, județul Dîmbovița. FILATELIE și PRIETENIE: **VIRGIL TILINICĂ**, clasa a V-a, București, sector 1, str. Roma nr. 13. COLECȚIONEAZĂ ȘERVEȚELE DE MASĂ: **MIOARA SEGĂRCEANU**, clasa a VII-a, comuna Poiana Mare, județul Dolj.

Cutezătorii 1

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.** ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64–66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAS

108

REZUMATUL CAPITOLELOR ANTERIOARE: **ASCUNŞI ÎNTR-UN GARAJ, RADU ŞI ELVIRA AUD CĂ SOŢII DIMAN VOR SĂ SCOATĂ DIN ŢARĂ UN MICROFILM MASCAT ÎNTR-UN PACHET DE ŢIGĂRI ŞI AUR ASCUNS ÎN SCAUNUL MAŞINII.**

4

URMĂRIREA

Scenariu:
TUDOR NEGOIŢĂ

Desene:
ALBIN STĂNESCU

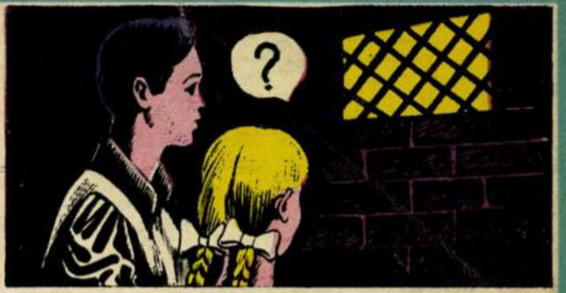

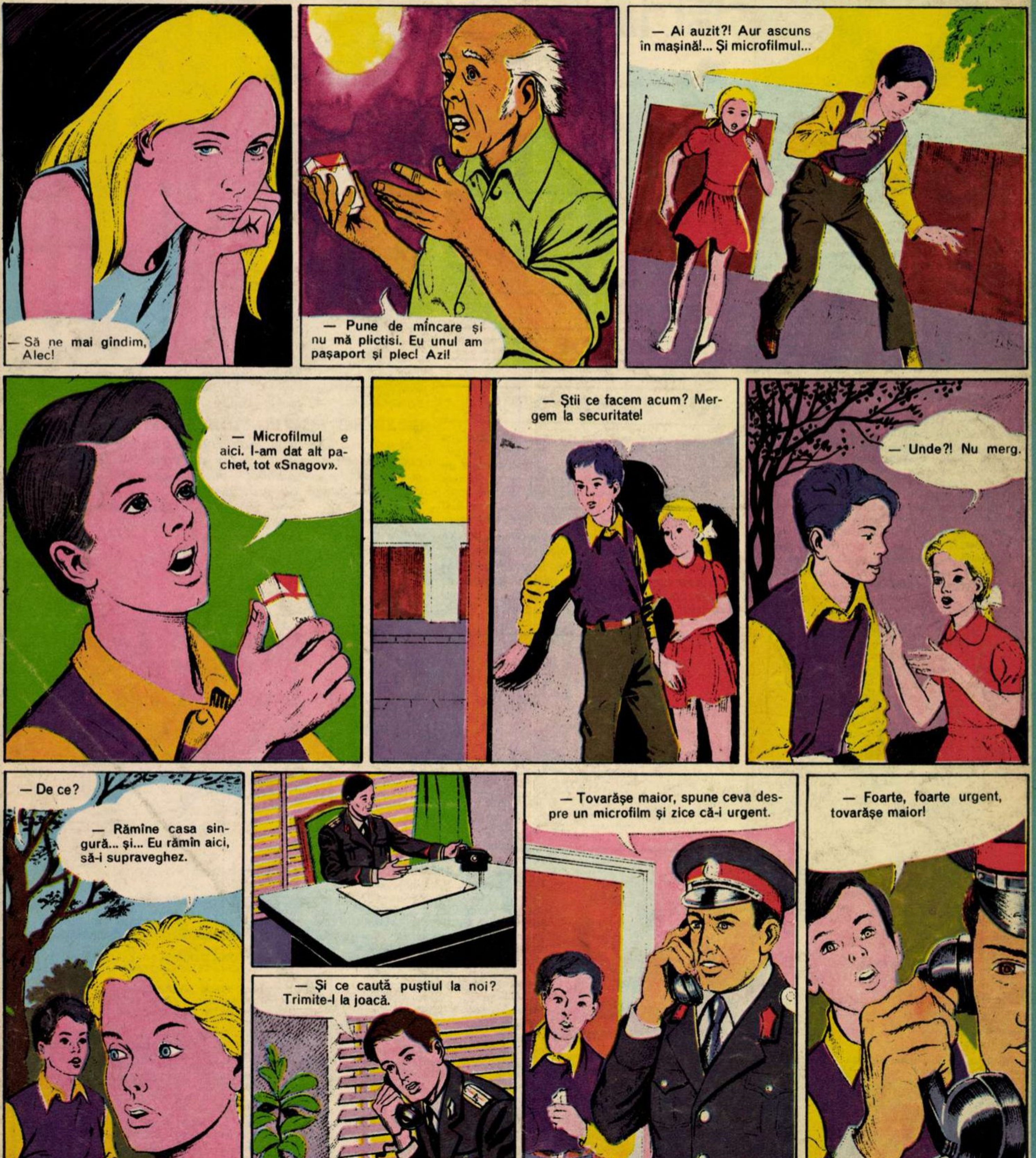
— Să ne mai gîndim, Alec!
— Pune de mîncare şi nu mă plictisi. Eu unul am paşaport şi plec! Azi!
— Ai auzit?! Aur ascuns în maşină!... Şi microfilmul...
— Microfilmul e aici. I-am dat alt pachet, tot «Snagov».
— Ştii ce facem acum? Mergem la securitate!
— Unde?! Nu merg.
— De ce?
— Rămîne casa singură... şi... Eu rămîn aici, să-i supraveghez.
— Şi ce caută puştiul la noi? Trimite-l la joacă.
— Tovarăşe maior, spune ceva despre un microfilm şi zice că-i urgent.
— Foarte, foarte urgent, tovarăşe maior!

(va urma)

În acest număr:

TEATRUL NAȚIONAL ÎN CASĂ NOUĂ
PAG. 8-9

Biblioteca Municipală
Tîrgu-Mureș

2
JOI, 10 IANUARIE 1974,
ANUL VIII (329)
16 pagini, 1 leu

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

O: GRIGORE PREPELIȚĂ

TRANSMITE AGENŢIA VACANŢA PRES

● **Micii artişti de circ** — *pionieri şi şcolari de la Şcoala generală-Căiata, judeţul Vrancea au prezentat în sala Ateneului popular din Focşani un original program de circ. Măndica Stoica, Nina Dudău, Anica Mitrea, Ion Grosu şi alţii au fost răsplătiţi cu îndelungi aplauze pentru exerciţiile de echilibru pe sîrmă, exerciţiile de echilibru cu scîndura pe cilindru şi multe altele.*

● Şezătoarea detaşamentului **clasei a VII-a a adunat într-o dupa amiază de iarnă zeci şi zeci de pionieri şi şcolari de la Şcoala din satul Ghimpaţi, judeţul Dîmboviţa. În voioşia cîntecelor populare, a strigăturilor, în hazul ghicitorilor şi al povestioarelor umoristice, fetele au tors, au cusut, iar băieţii au lucrat împletituri din pănuşi de porumb, întocmai ca la o şezătoare de demult.**

● **Dulcele tîrg al Ieşilor** i-a primit zilele trecute, pe lîngă alte grupuri de excursionişti şi pe şcolarii din Bălineşti-Ghermăneşti, judeţul Suceava. După ce au vizitat Palatul culturii şi Muzeul «Unirii», pionierii suceveni au poposit şi la «Bojdeuca din Ţicău» în faţa căreia s-au fotografiat cu toţii, pentru o frumoasă amintire.

«Primii paşi spre U.T.C.» — *este titlul generic sub care s-a desfăşurat, recent, intîlnirea detaşamentului clasei a V-a cu activul U.T.C. din clasele mai mari de la Şcoala generală nr. 133 din Capitală. Schimbul de opinii referitoare la principalele preocupări ale organizaţiei de tineret, însoţite de proiecţii cinematografice din viaţa şi munca tineretului ţării, i-au făcut pe pionieri să înţeleagă mai bine rosturile organizaţiei din care vor face şi ei parte*

Un grup de colindători, pionieri de la Şcoala generală nr. 12 din Capitală, au fost şi de data aceasta oaspeţii redacţiei «Cutezătorii» cu prilejul Anului nou, urînd redactorilor tradiţionalul: «La mulţi ani cu sănătate!»

Zmee pe... zăpadă

Pentru şcolarii din Cîmpulung Moldovenesc s-a organizat un concurs de zmee pe... zăpadă.

În prima zi de vacanţă, atunci cînd şi zăpada era din belşug, s-au adunat pe malul rîului Moldova copii de la toate şcolile din oraş şi chiar oameni mai în vîrstă. «Lovitura de începere» a aparţinut însă vîntului. Primul zmeu l-a ridicat sus, sus de tot şi i-ar fi adus constructorului său bucuria învingătorului dacă, după toate acestea, ar mai fi putut coborî pe pămînt... Dar, nu i-a rămas concurentului decît premiul de consolare. Ar trebui poate să spunem că, în dimineaţa geroasă de decembrie, lansările au alternat cu încălzirea degetelor, că un zmeu nărăvaş a trebuit să fie coborît dintr-un copac, că cel mai tînăr concurent, Liviu Cuciureanu, avea doar 5 ani...

În fine, ar trebui să mai spunem că atunci a fost o frumoasă zi de vacanţă.

TIŢĂ ŞTEFAN
corespondent special,
Cîmpulung Moldovenesc

«PIONIER» LA TOATE VÎRSTELE

SÎNT CRONICAR

Primăvara anului 1949. O sală de clasă într-un mic orăşel din Ţara Moţilor.

Într-un colţ, 40 de copii, cei mai buni din şcoală, aşteaptă cu emoţie să rostească «Jurămîntul» pe care-l ştiau cuvînt cu cuvînt.

În bănci, părinţi, colegi de clasă, cu aceeaşi nestăpînită nerăbdare urmăresc desfăşurarea solemnei adunări de primire în organizaţie a primilor pionieri din oraş.

Emoţiile sporesc o dată cu apariţia instructorului superior şi a celor două instructoare de detaşament, elevi în ultimul an la Şcoala pedagogică din localitate.

«Jurămîntul» este rostit clar, hotărît. Primele cravate roşii împodobesc chipurile îmbujorate ale copiilor. Cîteva mame lăcrimează de fericire văzînd cum o părticică din steagul roşu al partidului flutură la gîtul copiilor lor.

În fruntea unităţii a fost aleasă premianta clasei a şaptea. Instructorul superior zîmbeşte mulţumit. Ştie că va avea un ajutor de nădejde în desfăşurarea activităţii unităţii. Cîţiva copii mici apar cu buchete de flori pe care le oferă pionierilor şi instructorilor.

Au trecut 25 de ani de atunci şi eu, fiul instructorului superior de atunci (azi inginer), sînt cronicar.

STEJĂREL GIURGIU,
cl. a VII-a E,
Şcoala generală nr. 4,
Deva

«PIONIER» LA TOATE VÎRSTELE

„Cu toate pînzele sus"

Pe apele neîngheţate ale vacanţei de iarnă, două echipaje «*Speranţa*» şi «*Ţara de foc*» au pornit să se întreacă cu toate pînzele sus. De fapt, este vorba de două detaşamente de pionieri de la Şcoala generală nr. 135 din Capitală, care au organizat un concurs avînd drept temă cartea «*Cu toate pînzele sus*» a cunoscutului scriitor Radu Tudoran. A fost un bun prilej de discuţie despre personajele şi acţiunea unui pasionant roman, foarte cunoscut în rîndul tinerilor cititori.

Invitatul de onoare — autorul cărţii, aflat în mijlocul echipajelor — a fost solicitat să răspundă la nenumărate întrebări: «*Cum aţi strîns materialul pentru «TOATE PÎNZELE SUS»? «Veţi mai scrie partea a doua a romanului?» «Aţi călătorit mult pe mare?» «La ce vîrstă aţi început să scrieţi şi la ce lucraţi în prezent?*»

Radu Tudoran a răspuns cu plăcere foarte tinerilor săi interlocutori.

— Materialul pentru «TOATE PÎNZELE SUS» l-am adunat fără să-mi dau seama ani de-a rîndul. Tot ce am scris a fost într-un fel trăit de mine, cuprinde simţămintele mele, deşi am transpus acţiunea în jurul anilor 1880. Nu cred că voi mai scrie volumul II. A trecut prea multă vreme de la constituirea materialului faptic al celui dintîi volum. Poate că îl va continua altcineva. Am călătorit mult pe mare, înainte şi după ce am scris «*Cu toate pînzele sus*». La un moment dat am făcut chiar parte dintr-un echipaj şi am trăit luni întregi între cer şi apă. Viaţa marinarilor nu-i chiar romantică. E o viaţă grea, marcată de voinţă, cutezanţă, dîrzenie. M-aţi întrebat la ce vîrstă am început să scriu. Deşi poate părea ciudat, am scris prima mea poveste pe o întindere de o pagină jumătate, de îndată ce am deprins primele silabe. Aveam opt ani cînd am simţit nevoia să mă exprim în scris. De-atunci...

În prezent — m-am întors nu de mult dintr-o călătorie lungă — proiectez să scriu o carte. Mai strîng încă material. Nu stau niciodată degeaba. Scriu, scriu, scriu.

În încheiere, Radu Tudoran a oferit autografe tinerilor săi prieteni şi cititori devotaţi, iar «Cutezătorilor» le-a încredinţat aceste rînduri, dedicate jubileului Organizaţiei de pionieri.

FRUMOASELE NOASTRE CRAVATE DE PIONIER

Primii copii care au purtat cravata roşie în ţara noastră sînt astăzi intraţi în plină maturitate. Au trecut de atunci douăzeci şi cinci de ani, pentru toată lumea — toţi am mers înainte, în acelaşi pas, chiar dacă pentru unii, timpul scurs aduce bătrîneţea.

În aceşti ani, am primit şi eu, din simpatie şi prin dispensă, un număr destul de mare de cravate de pionier, pe care le păstrez, încărcate de amintiri, căci fiecare din ele înseamnă o poveste — şi datorită lor n-am uitat nici pînă astăzi ce înseamnă copilăria şi tinereţea.

M-am străduit, în aceşti ani, să fiu alături de generaţiile noi, să le înţeleg sentimentele, să le trăiesc aspiraţiile; strădania mea, transpusă în mii de pagini de carte, nu a rămas fără răsplată, dovadă cravatele voastre care mi-au fost conferite simbolic. În numele lor salut, cu încredere în viitorul nostru, pe cei care au devenit pionieri astăzi, la capătul unui veac de istorie românească, şi le urez ca după viitorii douăzeci şi cinci de ani să-şi poarte cu cinste maturitatea, la fel cum pînă atunci îşi vor purta frumoasa cravată roşie cu tricolor.

RADU TUDORAN

Vin pionierii!

Cînd soarele inundă universul
Şi-n ani-lumină-şi cîntă măreţia,
Răsare peste-o ţară timp de aur;
Aceasta-i ţara mea. E România!

Şi dacă peste vîrf de munţi revarsă
Prin braţe dîrze-n spice bogăţia
Şi gem hambarele de greul holdei,
Belşugu-acesta-nseamnă România!

Iar cînd, în miezul zilei, temerare
Scîntei îşi poartă-n schele geometria,
Zidim un ev cu turle de lumină.
Şi evu-acesta nou, e România!

Cînd mii de steaguri se ivesc în zare
Şi-n roşul din cravate-şi pun solia,
Vin pionierii... Ei sînt viitorul!
Şi viitoru-acesta-i România!

N. RĂDULESCU-LEMNARU

Bun venit din vacanţă, DRAGI CITITORI!

TUTUROR, FRUMOASE SUCCESE LA ÎNVĂŢĂTURĂ ŞI ÎN ACTIVITATEA PIONIEREASCĂ!

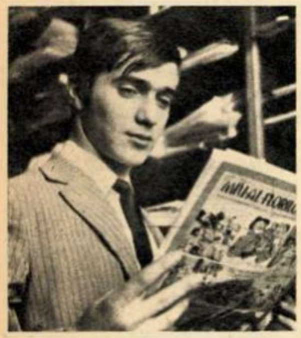

Am fost PIONIER

— Cum erai la 14 ani? Vreau să spun ce gînduri, ce preocupări aveai atunci?

— Eram un băiat care mai purta cravata de pionier la gît. Un băiat oarecare. Atît. Nu cred că puteţi scrie ceva despre mine. N-am făcut nimic deosebit.

Îl privesc îndeaproape pe interlocutorul meu. Un tînăr, nici înalt, nici scund, mai mult subţire ca siluetă. O faţă curată, priviri limpezi, luminate din cînd în cînd de un zîmbet uşor. Îl cheamă Nicolae Gheorghe, este utecist şi lucrează la Uzinele «Timpuri Noi» din Bucureşti, ca sculer matriţer.

— Amintiri din pionierie? Am nenumărate — ne spune el —. **Amintiri legate de jocuri, de cîntece preferate, de profesori apropiaţi nouă. Mai păstrez apoi amintirea primăverilor, la săditul pomilor sau al zilelor de excursii. Am fost în activul unităţii şi aveam de-a face cu băieţi foarte încăpăţînaţi, din aceia despre care se spune că dau de furcă tuturor. Unul, îmi amintesc, a blocat odată uşa clasei ca să nu ţinem lecţia încît nimeni n-a mai putut intra nici ieşi. Alţii lipseau de la şcoală. Pe astfel de copii îi aduceam în faţa detaşamentului, îi discutam dar, de multe ori fără folos. Am zis atunci să încerc eu după puterile mele să-i mai schimb. M-am împrietenit cu ei la fotbal, mergeam împreună la film. Atunci am învăţat un lucru foarte preţios, care m-a ajutat şi mai tîrziu, cînd am fost utecist. Vorba de la inimă la inimă, apropierea prietenească, atenţia la lucruri mici care par fără însemnătate te apropie cel mai bine de tovarăşii tăi. Şi la Şcoala profesională, unde am fost secretar de U.T.C. pe clasă, ceea ce învăţasem odată în pionierie mi-a fost de folos. Sînt o fire veselă, deschisă şi m-am apropiat de colegi. Prin prietenie am putut face din clasa noastră o clasă fruntaşă. I-am mai învăţat pe colegii mei să cînte la acordeon.**

— Dar în uzină, acolo cum îţi merge?

— V-am mai spus de la început că despre mine nu aveţi ce să scrieţi. Îmi merge bine. Cînd eram de 14 ani, ştiam că vreau să lucrez cu maşini şi cu unelte. M-am bucurat cînd am devenit elev la şcoala profesională. Acolo m-am adaptat repede. Că eu de cînd eram mic, la practică, la şcoală, nu trăgeam chiulul. Ştiam să umblu cu ciocanul, cu menghina şi pila. Ştiţi care-i frumuseţea? Că lucrez şi acum la bancul unde am făcut practică în anul II şi III la şcoala profesională. Cînd am terminat şcoala şi m-au repartizat la uzină, meşterul mi l-a încredinţat fără grijă. Mă cunoştea. De fapt, mie îmi plăcea de el. Îmi spunea ce şi cum să fac şi apoi mă lăsa singur. Cînd m-am prezentat la el, mi-a spus: ia-ţi bancul în primire şi să fii sănătos. Ştiu că n-ai să mă faci de rîs. Şi nu l-am făcut... În uzină, şi ca membru în comitetul U.T.C. pe secţie sînt preţuit de colegi pentru că mi-e dragă munca. Pentru mine fapta şi vorba sînt una. În secţie sîntem zece băieţi. Toţi am făcut şcoala împreună şi, pentru noi, ceea ce odinioară am învăţat în pionierie, «toţi pentru unul şi unul pentru toţi» a rămas un adevăr de viaţă.

— Ce planuri ai de viitor?

— Încep să mă pregătesc pentru seral. Am să mă înscriu la liceu şi după aceea vreau să urmez o şcoală de maiştri. Pe urmă mai văd eu!

Gheorghe Nicolae are într-adevăr o biografie simplă, dar resursele sale sufleteşti sînt foarte bogate. De fapt, personalitatea sa a început să se modeleze cu ani în urmă, în cadrul Organizaţiei de pionieri.

Un băiat obişnuit, cum întîlneşti adeseori la noi.

Reporter

1974, anul

Iată că începe şi cel de-al II-lea trimestru al anului şcolar! Odihniţi, cu forţe proaspete, după o vacanţă veselă şi reconfortantă, sînteţi prezenţi iar la şcoală, cu dorinţa vie de a învăţa cu sîrguinţă din prima zi de curs, cu hotărîrea fermă de a organiza şi desfăşura activităţi pionierești tot mai interesante, mai frumoase. Anul 1974 este anul celei de a XXV-a aniversări a Organizaţiei pionierilor, anul în care fiecare pionier, fiecare grupă, detaşament şi unitate de pionieri doreşte fierbinte să înscrie în cronica pionierească '74 fapte cît mai frumoase, demne de purtătorii cravatelor roşii cu tricolor.

Răspunzînd dorinţei pionierilor, preocupărilor membrilor activului pionieresc de a-şi organiza cît mai bine activitatea, reporterii noştri prezintă în aceste pagini cîteva imagini ale ideilor Forumului... în acţiune.

IDEILE FORUMULUI- IZVORUL FAPTELOR NOASTRE PIONIEREŞTI

În urmă cu două luni şi mai bine, membrii comandamentelor unităţilor se sfătuiau asupra locului — cel mai vizibil — în care să fie expus «Colţul Forumului». De atunci, chemarea celui de al II-lea Forum Naţional al Pionierilor şi Programul întîmpinării şi sărbătoririi celei de a XXV-a aniversări a Organizaţiei Pionierilor au devenit şi mai bine cunoscute pionierilor. Aceste documente constituind pentru toate grupele, detaşamentele şi unităţile izvorul activităţii lor, izvorul iniţiativelor lor pionierești.

Dar, să ne oprim puţin în unitatea de pionieri de la Şcoala generală nr. 7 din Craiova. Programul de activitate al unităţii la care au contribuit majoritatea celor trei sute de pionieri este foarte bogat şi — ceea ce este mai important — se înfăptuieşte punct cu punct. Astfel, pionierii au şi realizat primele sute de ore de muncă patriotică, din cele 3 000 cît s-au angajat pentru amenajarea pistei de exerciţii aplicative şi pentru pregătirea bazei sportive a şcolii. O frumoasă iniţiativă a fost şi aceea de a contribui la amenajarea sălii de joc pentru grupa mare de la grădiniţă. Cît de bucuroşi au fost copiii cînd au primit în dar numeroase desene şi fel de fel de jucării lucrate în atelierele şcolii!

Deosebit de instructivă a fost adunarea în care pionierii au prezentat personalitatea marelui înaintaş al culturii şi ştiinţei noastre — Dimitrie Cantemir. Excursiile la Barajul luminilor de pe Argeş, la Porţile de Fier, vizitele la muzee, dar mai ales vizitele în secţiile şi sectoarele de producţie ale Trustului de Construcţii care patronează şcoala au lăsat în mintea şi inimile copiilor imagini adînci, semnificaţii despre munca, hărnicia şi realizările poporului nostru.

Dar, odată cu aceste realizări, alte planuri înscrise în programul de activitate încep să prindă viaţă. Astfel, încep primele investigaţii pentru a fi găsiţi, printre absolvenţii şcolii, primii purtători ai cravatei roşii; cîteva detaşamente pregătesc vizitele la prietenii lor — pionierii din comunele Gîrcea, Gherceşti şi Sărbătoarea; numeroase grupe au şi început programul de învăţare a unor

...RĂSPUNDEREA CELUI ALES

— ...şi totuşi cum reuşeşti să înveţi bine, să fii prezentă la toate acţiunile unităţii, să nu lipseşti de la nici o «problemă» a detaşamentului, să te întîlneşti cu pionierii altor unităţi, să te joci, să citeşti, să te plimbi...?

— Nici nu ştiu cum aş putea să încep ca să mă înţelegi mai bine, răspunde pioniera Despina Constantin, fetiţa cu priviri vioaie, cu părul tuns scurt, băieţeşte. Mai întîi, şi cu asta sînt sigură că nu spun nimic nou, am şi eu un program de lucru, aşa cum aveţi mulţi dintre voi şi tot la două trei zile realizez cîte ceva din cele amintite de tine, pe lîngă lecţiile pe care mi le pregătesc cu multă grijă. Şi aşa, azi participînd la o adunare, mîine ajutînd un detaşament să-şi organizeze o acţiune, în altă zi susţinîndu-mi rolul la o serbare pionierească, se adună activitate după activitate. Acestea nu sînt lucruri foarte uşoare dar, acordînd toată grija şi atenţia activităţii pionierești mă străduiesc să răspund cît mai bine îndatoririlor care îmi revin ca pionier locţiitor al preşedintelui C.N.O.P. şi vreau să ştiţi că muncesc cu multă plăcere şi caut să rezolv totul foarte bine, întotdeauna. Să ştiţi că, de fapt, nu fac mare lucru muncind aşa... este vorba de răspunderea celui ales şi caut doar să îndreptăţesc încrederea cu care voi, colegii, prietenii mei, pionierii, m-aţi investit.

L. NOVAC

EU, PIONIER, MEMBRU ACTIV AL ORGANIZAŢIEI

«Încă de la începutul acestui an şcolar, mă hotărîsem să scriu revistei «Cutezătorii», dar am aşteptat sfîrşitul trimestrului, pentru a avea convingerea că tot ceea ce ne-am propus este înfăptuit.

Detaşamentul nostru a avut un bogat program de activitate, iar obiectivele lui au fost duse în întregime la îndeplinire şi am să vă povestesc cum anume.

Mi s-a părut foarte interesant concursul organizat împreună cu detaşamentul clasei a VI-a B, pe tema «Cine scrie corect». Chiar dacă punctajul ne-a fost defavorabil, adevăratele rezultate nu s-au lăsat prea mult aşteptate. Am remarcat cu bucurie faptul că în urma discutării lucrărilor scrise, greşelile de ortografie n-au mai fost centrul atenţiei şi observaţiilor tovarăşilor profesori. O altă activitate a fost organizarea unei excursii la Bucureşti unde, pe lîngă numeroase obiective pe care doream să le vizităm, ne-am propus şi vizionarea unui spectacol de circ.

Aş vrea să ştiţi că o parte din suma necesară excursiei a fost obţinută de

aniversări

...FIECARE GRUPĂ, UN NUCLEU ACTIV ŞI COMBATIV

Fetele, ca de obicei apar primele la locul întîlnirii. Apoi vine Radu, după el vine Ionică si în sfîrşit Cristi şi Liviu. Cînd «tormaţia» este completă, cei nouă prieteni se îndreaptă voioşi spre cinematograful «Favorit». Pe drum, discută despre multe, despre foarte multe lucruri pentru că, de la o dimineaţă la alta, cîte nu se pot întîmpla în vacantă?! Discută vesel de parcă au şi uitat de unele necazuri. Necazurile lor? Este, de fapt, unul singur — Ionică. În ultima adunare de grupă au discutat cu el. Credeţi poate că pentru vreo notă slabă? Nu. El are doar 8, 9 şi 10. Dar prietenii i-au spus că nu este de ajuns. Dacă învaţă bine, lucrul acesta nu-i dă dreptul să fie indisciplinat, obraznic. Aşa se face că au hotărît să acţioneze în secret, iar vacanţa să o petreacă împreună întreaga grupă. Este adevărat că alături de Ionică nu te plictiseşti. Mereu, îşi farmecă prietenii cu veselia lui. Şi acasă este tot aşa. De aceea tatăl îi spune Ionuţ; mama, Ionică. — Vecinii şi mulţi dintre copiii din cartier îi spun însă «obrăznicătura». Şi pe bună dreptate! Ionică a spart geamuri cu praştia, a rupt crenguţe firave din puieţii plantaţi în faţa blocului, a măzgălit pereţii...

Aşa se face că, într-o zi, cei din grupa a III-a şi-au spus «Este în joc onoarea grupei!» Ionică nu trebuie să mai fie «subiectul principal» la gazeta satirică «Semafor». Şi iată-i în «Orăşelul copiilor» împreună, toată grupa. S-au distrat grozav şi tîrziu, s-au întors spre casă.

Mergeau agale, obosiţi, gîndindu-se încă la jeturile de lumină care alergau cu sprinteneală în jurul caruselului, la maşinile electrice de curse, cînd, deodată, fără nici o legătură Ionică le-a spus:

— Să ştiţi măi, cu voi, cu grupa, mă simt foarte bine şi... trimestrul ăsta nu mă mai las aşa. O să vedeţi, o să mă cuminţesc...

N-au zis nimic. S-au uitat doar la el, bucuroşi.

În prima zi de şcoală — nici o observaţie pentru Ionică! Grupa este mereu alături de el.

E. FUNDULEA

noi cîntece revoluţionare şi patriotice; altele au şi început alcătuirea albumelor omagiale intitulate «Cronică pionierească '74», «Ţie, partid!» şi «Eliberarea la 30 de ani»...

Astăzi însă, la ordinea de zi a discuţiilor comandamentului este *învăţătura!* Se analizează felul în care grupele şi detaşamentele pot antrena mai hotărît pe toţi pionierii, pe toţi şcolarii în munca de învăţătură, de dobîndire a noi cunoştinţe. O adunare — un exemplu al hotărîrii pionierilor, ca prima zi de şcoală a trimestrului doi să însemne începutul unui şir de noi succese la învăţătură şi în activitatea pionierească.

colectivul nostru prin executarea unor lucrări la I.A.S. Pătîrlagele. De reuşita acestei acţiuni m-am ocupat şi eu.

Pentru «Festivalul cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor» detaşamentul clasei noastre pune în scenă o piesă de teatru, iar formaţia de dansuri se pregăteşte intens.

Într-o viitoare scrisoare, vă voi relata şi alte aspecte interesante din viaţa detaşamentului nostru".

Rîndurile de faţă sînt ale pionierului Constantin Murgoci din clasa a VI-a A, Şcoala generală de 10 ani din comuna Pănătău, judeţul Buzău. *El nu este nici comandantul detaşamentului şi nici al vreunei grupe. Este simplu pionier, membru activ al detaşamentului din care face parte, nelipsit la toate activităţile acestuia, participînd cu entuziasm, cu iniţiativă şi responsabilitate la viaţa colectivului, contribuind la reuşita muncii acestuia. Este un pionier inimos, un membru destoinic al organizaţiei, aşa cum sînt mii şi mii de pionieri în patria noastră.*

DETAŞAMENTUL PROMOVEAZĂ CONTINUU HĂRNICIA, CINSTEA ŞI DEMNITATEA

Un lucru era foarte clar: detaşamentul clasei a VI-a A era în «gol de producţie», adică n-avea ce lucra. Aceasta nu pentru că i-ar fi lipsit materia primă sau utilajele, ci pur şi simplu pentru că nu avea comenzi.

Întreaga unitate se constituise într-o microîntreprindere, ajutată fiind de «Întreprinderea chimică» şi I.I.L. Orăştie. Toţi copiii se arătaseră încă de la început grozav de entuziasmaţi, se organizaseră în echipe, singuri îşi numiseră directorii, inginerii, şefii de secţii. Acum, totul mergea «ca pe roate», o mulţime de obiecte din material plastic, obiecte de artizanat erau lucrate cu migală şi răbdare de elevii şcolii. Cel mai puţin solicitaţi însă, erau cei dintr-a VI-a A. Tare-i necăjea lucrul acesta, se simţeau stînjeniţi. Aşa încît, «o şedinţă de producţie» se impunea neapărat. Şi, pionierii au avut curajul, atunci, să recunoască că ei înşişi sînt vinovaţi că nu s-au organizat bine, că nu ştiau fiecare ce au de făcut, că unele execuţii au fost de mîntuială şi încă multe altele. Şi uite aşa, rînd pe rînd, s-a făcut ordine în toate. Pionierii s-au apucat serios de treabă, iar într-o bună zi, şi-au dat seama că sînt asaltaţi de cereri. Însemna că detaşamentul reuşise şi de astă dată — ca şi în alte situaţii privind învăţătura, comportarea pionierilor — să dea dovada unui colectiv puternic, care promovează continuu hărnicia, cinstea şi demnitatea...

E. MĂNESCU

Mă numesc Mirel

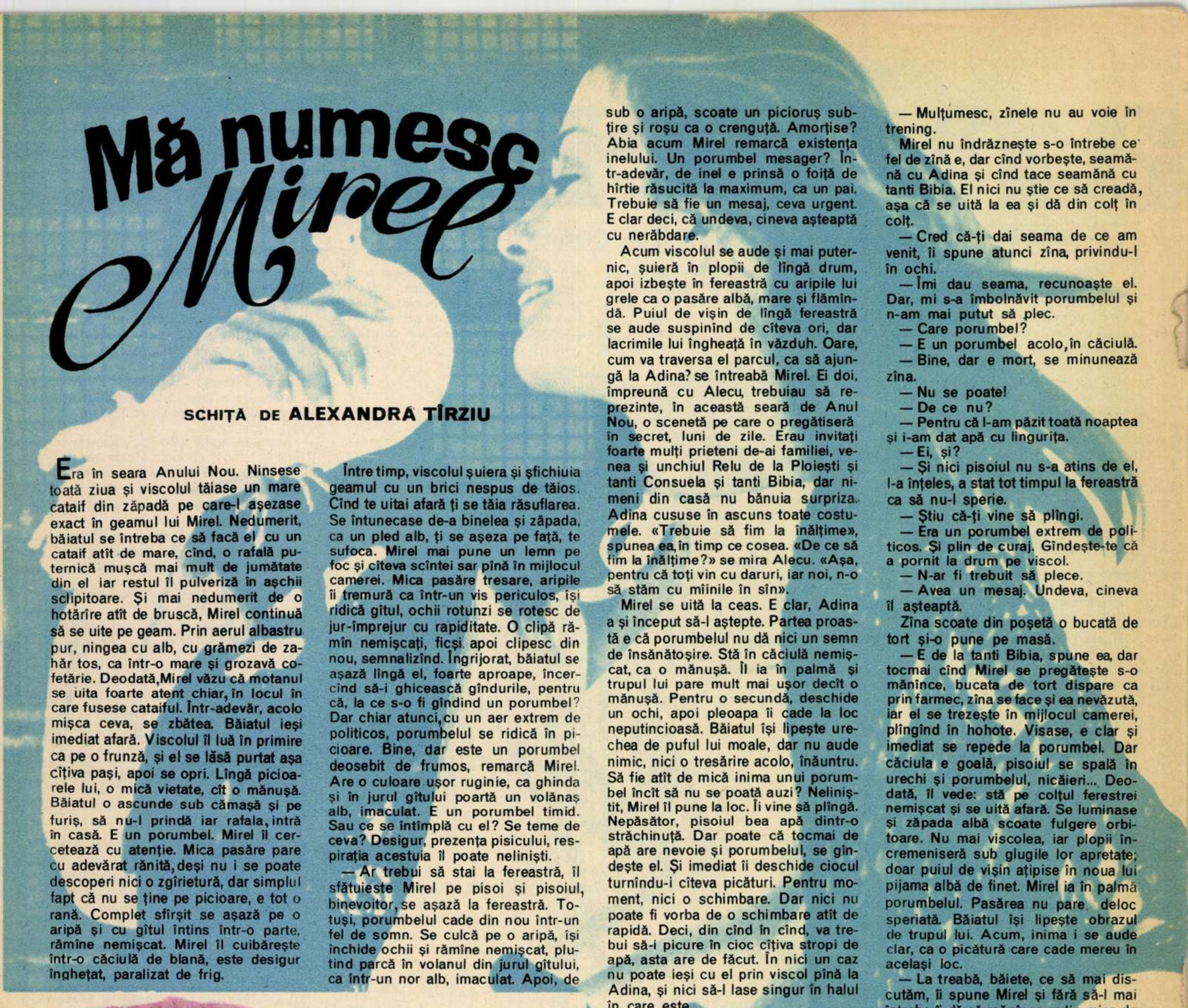

SCHIȚĂ DE **ALEXANDRA TÎRZIU**

Era în seara Anului Nou. Ninsese toată ziua și viscolul tăiase un mare cataif din zăpadă pe care-l așezase exact în geamul lui Mirel. Nedumerit, băiatul se întreba ce să facă el cu un cataif atît de mare, cînd, o rafală puternică mușcă mai mult de jumătate din el iar restul îl pulveriză în așchii sclipitoare. Și mai nedumerit de o hotărîre atît de bruscă, Mirel continuă să se uite pe geam. Prin aerul albastru pur, ningea cu alb, cu grămezi de zahăr tos, ca într-o mare și grozavă cofetărie. Deodată, Mirel văzu că motanul se uita foarte atent chiar, în locul în care fusese cataiful. Într-adevăr, acolo mișca ceva, se zbătea. Băiatul ieși imediat afară. Viscolul îl luă în primire ca pe o frunză, și el se lăsă purtat așa cîțiva pași, apoi se opri. Lîngă picioarele lui, o mică vietate, cît o mănușă. Băiatul o ascunde sub cămașă și pe furiș, să nu-l prindă iar rafala, intră în casă. E un porumbel. Mirel îl cercetează cu atenție. Mica pasăre pare cu adevărat rănită, deși nu i se poate descoperi nici o zgîrietură, dar simplul fapt că nu se ține pe picioare, e tot o rană. Complet sfîrșit se așază pe o aripă și cu gîtul întins într-o parte, rămîne nemișcat. Mirel îl cuibărește într-o căciulă de blană, este desigur înghețat, paralizat de frig.

Între timp, viscolul șuiera și șfichiuia geamul cu un brici nespus de tăios. Cînd te uitai afară ți se tăia răsuflarea. Se întunecase de-a binelea și zăpada, ca un pled alb, ți se așeza pe față, te sufoca. Mirel mai pune un lemn pe foc și cîteva scîntei sar pînă în mijlocul camerei. Mica pasăre tresare, aripile îi tremură ca într-un vis periculos, își ridică gîtul, ochii rotunzi se rotesc de jur-împrejur cu rapiditate. O clipă rămîn nemișcați, ficși apoi clipesc din nou, semnalizînd. Îngrijorat, băiatul se așază lîngă el, foarte aproape, încercînd să-i ghicească gîndurile, pentru că, la ce s-o fi gîndind un porumbel? Dar chiar atunci, cu un aer extrem de politicos, porumbelul se ridică în picioare. Bine, dar este un porumbel deosebit de frumos, remarcă Mirel. Are o culoare ușor ruginie, ca ghinda și în jurul gîtului poartă un volănaș alb, imaculat. E un porumbel timid. Sau ce se întîmplă cu el? Se teme de ceva? Desigur, prezența pisicului, respirația acestuia îl poate neliniști.

— Ar trebui să stai la fereastră, îl sfătuieste Mirel pe pisoi și pisoiul, binevoitor, se așază la fereastră. Totuși, porumbelul cade din nou într-un fel de somn. Se culcă pe o aripă, își inchide ochii și rămîne nemișcat, plutind parcă în volanul din jurul gîtului, ca într-un nor alb, imaculat. Apoi, de sub o aripă, scoate un piciorus subțire și roșu ca o crenguță. Amorțise? Abia acum Mirel remarcă existența inelului. Un porumbel mesager? Într-adevăr, de inel e prinsă o foiță de hîrtie răsucită la maximum, ca un pai. Trebuie să fie un mesaj, ceva urgent. E clar deci, că undeva, cineva așteaptă cu nerăbdare.

Acum viscolul se aude și mai puternic, șuieră în plopii de lîngă drum, apoi izbește în fereastră cu aripile lui grele ca o pasăre albă, mare și flămîndă. Puiul de vișin de lîngă fereastră se aude suspinînd de cîteva ori, dar lacrimile lui îngheață în văzduh. Oare, cum va traversa el parcul, ca să ajungă la Adina? se întreabă Mirel. Ei doi, împreună cu Alecu, trebuiau să reprezinte, în această seară de Anul Nou, o scenetă pe care o pregătiseră în secret, luni de zile. Erau invitați foarte mulți prieteni de-ai familiei, venea și unchiul Relu de la Ploiești și tanti Consuela și tanti Bibia, dar nimeni din casă nu bănuia surpriza. Adina cususe în ascuns toate costumele. «Trebuie să fim la înălțime», spunea ea, în timp ce cosea. «De ce să fim la înălțime?» se mira Alecu. «Așa, pentru că toți vin cu daruri, iar noi, n-o să stăm cu mîinile în sîn».

Mirel se uită la ceas. E clar, Adina a și început să-l aștepte. Partea proastă e că porumbelul nu dă nici un semn de însănătoșire. Stă în căciulă nemișcat, ca o mănușă. Îl ia în palmă și trupul lui pare mult mai ușor decît o mănușă. Pentru o secundă, deschide un ochi, apoi pleoapa îi cade la loc neputincioasă. Băiatul își lipește urechea de puful lui moale, dar nu aude nimic, nici o tresărire acolo, înăuntru. Să fie atît de mică inima unui porumbel încît să nu se poată auzi? Neliniștit, Mirel îl pune la loc. Îi vine să plîngă. Nepăsător, pisoiul bea apă dintr-o străchinuță. Dar poate că tocmai de apă are nevoie și porumbelul, se gîndește el. Și imediat îi deschide ciocul turnîndu-i cîteva picături. Pentru moment, nici o schimbare. Dar nici nu poate fi vorba de o schimbare atît de rapidă. Deci, din cînd în cînd, va trebui să-i picure în cioc cîțiva stropi de apă, asta are de făcut. În nici un caz nu poate ieși cu el prin viscol pînă la Adina, și nici să-l lase singur în halul în care este.

Între timp, viscolul se învîrtea în jurul casei ca o pasăre de pradă; pisoiul se spăla pe cap și din cînd în cînd se uita melancolic spre porumbel. Pe el, nu-l prea interesau păsările leșinate. O pasăre care nu zboară, nu mai e pasăre. În schimb, Mirel își pusese toată speranța în picătura de apă. Uneori, porumbelul deschidea ochii și foarte mirat de ceea ce vedea îi închidea la loc. Ca să nu-l sperie, băiatul închidea și el ochii. Deodată, își dă seama cum perdeaua de la fereastră începe să tremure, apoi se dă complet la o parte și în pervaz apare o zînă... Își prinsese buclele cu o creangă de trandafir. Bine că n-o înțeapă, își zice Mirel, dar imediat își dă seama că buclele zînei scot un sunet subțirel la cea mai ușoară adiere. De nu mi-ai speria porumbelul, se gîndește el și tocmai atunci, zîna sare în cameră.

— Aș putea să intru pentru cîteva clipe? întrebă ea.

— Cum să nu, zice el, deși clinchetul acela-l cam îngrijorează.

— De obicei nu fac nici un zgomot, dar acum e viscol, se scuză ea, așezîndu-se mai lîngă sobă.

— Dacă vrei, îți dau treningul meu.

— Mulțumesc, zînele nu au voie în trening.

Mirel nu îndrăznește s-o întrebe ce fel de zînă e, dar cînd vorbește, seamănă cu Adina și cînd tace seamănă cu tanti Bibia. El nici nu știe ce să creadă, așa că se uită la ea și dă din colț în colț.

— Cred că-ți dai seama de ce am venit, îi spune atunci zîna, privindu-l în ochi.

— Îmi dau seama, recunoaște el. Dar, mi s-a îmbolnăvit porumbelul și n-am mai putut să plec.

— Care porumbel?

— E un porumbel acolo, în căciulă.

— Bine, dar e mort, se minunează zîna.

— Nu se poate!

— De ce nu?

— Pentru că l-am păzit toată noaptea și i-am dat apă cu lingurița.

— Ei, și?

— Și nici pisoiul nu s-a atins de el, l-a înțeles, a stat tot timpul la fereastră ca să nu-l sperie.

— Știu că-ți vine să plîngi.

— Era un porumbel extrem de politicos. Și plin de curaj. Gîndește-te că a pornit la drum pe viscol.

— N-ar fi trebuit să plece.

— Avea un mesaj. Undeva, cineva îl așteaptă.

Zîna scoate din poșetă o bucată de tort și-o pune pe masă.

— E de la tanti Bibia, spune ea, dar tocmai cînd Mirel se pregătește s-o mănînce, bucata de tort dispare ca prin farmec, zîna se face și ea nevăzută, iar el se trezește în mijlocul camerei, plîngînd în hohote. Visase, e clar și imediat se repede la porumbel. Dar căciula e goală, pisoiul se spală în urechi și porumbelul, nicăieri... Deodată, îl vede: stă pe colțul ferestrei nemișcat și se uită afară. Se luminase și zăpada albă scoate fulgere orbitoare. Nu mai viscolea, iar plopii încremeniseră sub glugile lor apretate; doar puiul de vișin ațipise în noua lui pijama albă de finet. Mirel ia în palmă porumbelul. Pasărea nu pare deloc speriată. Băiatul își lipește obrazul de trupul lui. Acum, inima i se aude clar, ca o picătură care cade mereu în același loc.

— La treabă, băiete, ce să mai discutăm, îi spune Mirel și fără să-l mai întrebe îi dă să mănînce puțin miez de pîine. Apoi, foarte atent, îi cercetează inelul de la picior și sfoara care leagă bilețelul. Pare destul de trainică.

— Regret foarte mult că nu m-am putut duce la Adina, înțelegi? Ea va crede că mi-a fost frică de viscol, că sînt un fricos. Dar tu ai să ai grijă să ajungi cu bine acolo unde ai fost trimis. Este? Și după ce o să ajungi, o să povestești prin ce ai trecut. Să nu-l uiți pe pisoi fiindcă el nu s-a atins de tine și te-a respectat toată noaptea și poți să fii sigur că nici el n-o să te uite. Despre mine, să nu spui nimic, își încheie el discursul.

Apoi, pe un bilețel scrie cu pastă verde «Mă numesc Mirel», îl împăturește strîns de tot și-l fixează cu grijă lîngă celălalt bilet din inel.

Dacă porumbelul acesta va ajunge cu bine și cei de acolo vor să afle cine e Mirel, vor afla: el este aici, în casa dintre plopi, unde într-o zi cu viscol a căzut un porumbel. Și așteaptă.

După care băiatul, mai ascultă o dată picătura din inima porumbelului, îi aranjează volanul alb din jurul gîtului, apoi deschide fereastra și pasărea își ia zborul semnalizînd scurt, de cîteva ori, ca o mănușă la fereastra deschisă a cerului.

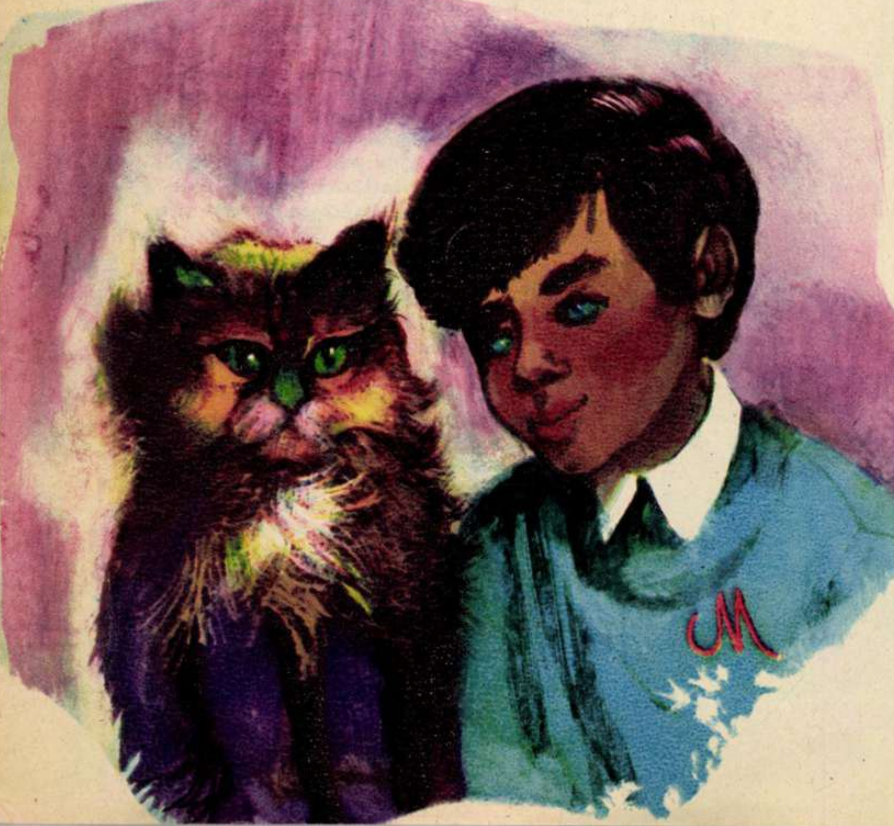

DESEN DE POMPILIU DUMITRESCU

TREI FOILETOANE ❀ TREI FOILETOANE ❀ TREI FOILETOANE

„1”

CONSULTĂRI

— Tăticule, îmi dai mie cartonul alb de pe masa ta de lucru?

— Pentru ce?

— Îmi trebuie un plic mare. Vreau să trimit o scrisoare la redacţie.

— Bine, ia cartonul, fă-ţi plicul.

— Mămico, unde e foarfeca?

— La locul ei, în sertarul al doilea al scrinului.

— Tăticule, pot să iau carioca albastră şi verde? Vreau să fac un chenar frumos.

— Ia-le.

— Linie şi tuş am, nu-mi mai trebuie decît un model de chenar. Bunico, nu vrei să-mi dai puţin romanul pe care îl citeşti? Copiez chenarul de pe copertă şi ţi-l dau înapoi.

— Uite-l, maică.

— Tăticule, să fac desenul cu verde şi umbrele cu albastru sau desenul cu albastru şi umbrele cu verde?

— Cum vrei tu, băiatule.

— Mămico, aveai tu nişte Pic. Ce zici, scoate carioca de pe faţa de masă?

— Vai de mine, ce-ai făcut?!

— Lasă copilul, maică. Dacă are de trimis la redacţie...

— Bunico, nişte lipici, să închei plicul!

— Lipici, lipici...

— Aha, puţin albuş. Mă duc să sparg două ouă.

— Mămico, ce se pune în dreapta plicului, timbrul sau adresa?

— Adresa, băieţaş.

— Vă place plicul meu? Dar chenarul? Dar culorile?

— Bine, băiete! Foarte frumos! Bravo, maică!

— Tăticule, îmi dai voie să scriu la maşina ta?

— Da, însă te rog să fii atent. Data trecută mi-ai blocat două litere.

— Tăticule, şi despre ce să scriu la redacţie?

HORIA ARAMĂ

„2”

INVENTIVITATE

Gelu e leneș, dar nu e inventiv. Nu știm dacă și Petrică e leneș dar, cert lucru, e plin de inventivitate. Amîndoi, buni prieteni, firește.

— Te ascultă mîine la matematică, Gelule? Nu-i nimic. Am eu o cerneală specială grozavă. Scrii formulele pe palmă și... nu-ți mai pasă!

Așa a și făcut Gelu. Numai că atunci cînd să se uite în palmă n-a văzut decît o pată informă, albastră. A luat bineînțeles un trei cocoșat.

— Nu-i nimic. Dregem lucrurile la zoologie. Tu să tragi cu ochiul în bancă. Eu am să-ți desenez pe coli de hîrtie ce trebuie să răspunzi și... nu-ți mai pasă!

Un singur lucru nu era în regulă aici: Petrică nu știa să deseneze. Și cînd Gelu a fost solicitat de profesor să dea un exemplu de mamifer, uitîndu-se cu coada ochiului la desenul executat de Petrică, se întreba disperat: «Să fie curcă, să fie crocodil?»

A luat iar un trei, ceva mai cocoșat decît primul.

— La istorie mergem la sigur! — îl asigură Petrică. Învățăm alfabetul Morse, eu îți bat cu creionul în bancă răspunsul și... nu-ți mai pasă!

Așa că în loc să învețe istorie, cei doi au învățat trei zile. Morse.

În fine, Gelu a primit întrebarea și ciulește urechile la țăcăniturile care se aud din banca lui Petrică. Catastrofă! Nu înțelege nimic. Deodată se aude glasul profesorului:

— Petrică, ia ridică-te tu puțin în picioare! Uite, eu am să bat cu creionul ceva în catedră și tu să descifrezi.

Și Petrică descifră: Ai-luat-un-trei — pen-tru su-flat — eu-am-fost-ra-dio-te-le-gra-fist – în-ar-ma-tă — stai — jos!»

Și Petrică, destul de confuz, se execută.

De astădată luară amîndoi cîte un trei foarte cocoșat.

Gurile rele spun că în recreație a urmat o păruială între cei doi prieteni și că Gelu i-ar fi dat lui Petrică un pumn în nas cînd acesta i-ar fi spus: «Lasă că dregem lucrurile la geografie. Am un sistem gro...»

AUREL WEISS

„3”

INDESTRUCTIBILII

SAU PAULICĂ ȘI BĂNICĂ

O recreație ca atîtea altele. În curtea Școlii generale din Tuicani-Dîmbovița (o școală mică și frumoasă cu numai 34 de școlari) zarvă mare și hîrjoană. Dar mai ales veselie. Toată ograda de prichindei se tăvălește de rîs la următorul spectacol. Cineva (asta-i întrebarea: Paulică sau Bănică?!) duce, legat strașnic de mîini o năzbîtie de prichindel, hazliu și bucălat ca un desen animat, îl duce «la miliție» un fel de coridor cu portiță în spatele școlii.

Victima cea nostimă și bucălată — Mihăiță Necșoiu dintr-a I-a știe deja rolul, l-a jucat de mai multe ori, așa încît e un prizonier convins și totuși abia se abține să nu rîdă.

Peste puțin timp, în celălalt colț al curții, două mogîldețe (asta e: care din ele e Bănică și care Paulică?) înconjurate de roata spectatorilor se produc cu «numărul în premieră». «Războiul celor două broaște țestoase în sfîrșit înfuriate» — un război altminteri pașnic și sportiv în care adversarul batracian trebuie împins cu «bordei» cu tot dincolo de un șănțuleț strategic.

Băieți vrednici la carte, anul trecut Antonescu Paulică și Viorel Bănică au luat amîndoi... același premiu: întîi! — încît învățătoarea care se apropiase de ei să le pună cununițele, fiindu-i greu să se decidă: «Care e Bănică și care Paulică?», a pus coronița din mîna stîngă pe scăfîrlia din dreapta și pe cealaltă exact dincolo și și-a zis: E totuna...»

Fiindcă era totuna...

Iar ei și-au dat mîna și s-au felicitat reciproc: «Bravo Bănică, bravo Paulică!» — dar nu este sigur dacă fiecare-n parte a rostit numele celuilalt sau pe-al său propriu.

Fiindcă era totuna...

Ce Lolek și Bolek, ce... Stan și Bran, ce Haekle și Jaekle (pardon că astea-s ciori!): Paulică și Bănică, perla «compusă» a școlii, cuplu indestructibil și... irezistibil, făceau poftă de viață tuturor morocănoșilor, plouaților, cîți se mai găseau prin această mică, dar veselă societate de școlari.

Pînă cînd însă, gluma se-ngroașă.

În timpul orei, cînd școlarii tocmai se străduiau să priceapă o formulă de pe tablă sau un vers din Eminescu, undeva, între bănci, un ciuf blond (Paulică sau Bănică?...), face ca mîța, clasa toată rîde și... uitată și neînțeleasă rămîne și formula de la tablă și versul lui Eminescu.

Nu-i așa că gluma s-a îngroșat? Pîna cînd, într-o zi, o potaie fără simțul umorului l-a mușcat de ureche pe unul din ei, fără să stea pe gînduri dacă e Paulică sau Bănică. (Rămîne un mister cum nevolnica potaie fără aripi sau altă instalație, a putut ajunge la o ureche, care și-n cazul celor doi trebuie să se afle, oricum, mai aproape de cap decît de bocanci).

Și mușcătura îl demascase pe... Paulică.

P.S. Prieteni! Nu cumva să credeți că ne bucurăm de pățania lui Paulică, sau că îi pizmuim pe Indestructibilii pentru... indestructibilitatea lor. Nu, nicidecum. Le dorim celor doi isteți sănătate și inspirație la giumbușlucuri...

Dar noi zicem să fiți atenți și dacă ei vor mai întrece măsura, să nu mai așteptați sprijinul dezinteresat al vreunui cățel fără simțul umorului, ci să-i avertizați... ca la Semafor: «Ia vezi Paulică, ia vezi Bănică!»

ILIE TRAIAN

DAN VASILE

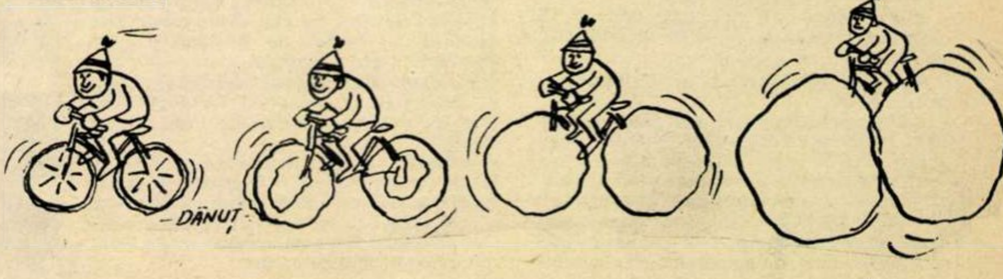

TEATRUL NAȚIONAL ÎN CAS

La inaugurarea noului lăcaş al Teatrului Național din Bucureşti,îi felicit în modul cel mai călduros pe arhitecți şi constructori, pe muncitori, ingineri şi specialişti care, prin strădania lor, au înălțat acest modern edificiu de cultură al României socialiste — expresie a grijii societății noastre pentru îmbogățirea continuă a vieții spirituale a poporului.

Deschiderea porților acestui vast complex teatral — eveniment istoric în existența Naționalului bucureştean, ca şi în întreaga activitate artistică românească — va constitui, fără îndoială, un moment de răscruce pentru colectivul primei scene dramatice a țării. Actorii, regizorii, dramaturgii, întregul personal artistic va simți, în mod neîndoios, de datoria sa, să realizeze spectacole şi mai mărețe, pe măsura condițiilor create de societatea socialistă, să aducă o contribuție mult sporită la lărgirea orizontului de cultură al poporului, la formarea conştiinței omului nou, la îmbogățirea tezaurului artei noastre socialiste.

Urez colectivului Teatrului Național din Bucureşti noi şi mari succese în nobilul efort de ridicare a artei româneşti pe trepte superioare, răspunzînd astfel, cît mai deplin, setei de frumos a poporului român, exigențelor măreței epoci de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.

Consemnare pe prima filă a Cărții de aur a noului Teatru Național, purtînd semnătura tovarăşului **NICOLAE CEAUŞESCU** şi a altor conducători ai partidului şi statului.

Sfirşitul lui decembrie a adus țării un dar de nespusă frumusețe şi deosebită semnificație: **o casă nouă pentru Teatrul Național.** Meşteri mari, calfe şi zidari, urmînd proiectele unor distinşi arhitecți, au pus temelie şi au înălțat Thaliei un splendid lăcaş. Sîntem bucuroşi şi mîndri că putem prezenta pentru cititorii «Cutezătorilor» cîteva secvențe ale acestei nobile cetăți.

Intrăm prin largi uşi de sticlă. În hol ne întîmpină spiralele elegante ale scărilor de marmură peste care se revarsă irizările de lumini ale candelabrelor. Paşii ni se îndreaptă, pentru o clipă, spre foaierurile odihnitoare. Pătrundem apoi în sala mare de spectacole, care oferă o ambianță cum nu se poate mai potrivită pentru lumea frumosului, a ideilor, a bucuriilor dăruite de artă. Privirile sînt încîntate de armonia de culori a tapetelor, de originala geometrie a lojilor şi a stalurilor, de larga deschidere a scenei, peste care cade o cortină grea de culoarea aurului stins.

Acesta este darul de nepreţuit pe care slujitorii scenei, deopotrivă cu spectatorii l-au primit din partea partidului şi a statului nostru.

Niciodată nu va putea fi uitată seara de 20 decembrie a anului 1973, cînd în revărsarea unui nestăvilit entuziasm, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a tăiat panglica inaugurală.

Coincidența face ca tot într-un decembrie, în anul 1852, să fi fost inaugurată, în Bucureşti, clădirea Teatrului Mare, pe frontispiciul căreia Alexandru Odobescu avea să dispună în 1875 — în calitate de director — să se înscrie cu litere de bronz, în relief «Teatrul Național». Această primă scenă a țării a cunoscut momente de profundă semnificație în istoria teatrului românesc. Aici au avut loc premierele pieselor lui I.L. Caragiale «O noapte furtunoasă» (1879) şi «O scrisoare pierdută» (1884), s-a prezentat pentru prima dată «Ovidiu» de Vasile Alecsandri (1885); tot aici, a avut loc în 1902 premiera piesei «Vlaicu Vodă» de Al. Davila, iar în 1909 premiera capodoperei dramaturgiei noastre «Apus de soare» de Barbu Ştefănescu Delavrancea. Şi, tot pe scena Naționalului, au văzut pentru prima dată lumina rampei piese din marele repertoriu universal. Aici s-a jucat Sofocle, Shakespeare, Ibsen, Cehov.

În august, 1944, în zilele insurecției naționale antifasciste armate, edificiul bătrînului «Teatru Mare» a fost bombardat de armata nazistă în retragere.

Documentele vremii ne arată că înfrîngînd lipsurile şi greutățile în care se zbătea teatrul românesc, mari actori, scriitori şi cărturari de seamă ai țării şi-au unit eforturile pentru ca valorile culturii naționale şi universale să ajungă spre a lumina poporul. Azi, cînd teatrului i se oferă la noi toate condițiile de dezvoltare, el trebuie să joace cu atît mai mult un rol activ în opera de educație socialistă.

MICRODOCUMENTAR

- Noul edificiu este dotat cu instalații complexe şi moderne cum sînt: calculatoare electronice, automatizări industriale, acționări electrice la distanță, electroacustică.
- Scena sălii mari are înălțimea turnului de 46 m, înălțime egală cu cea a unui bloc de 15 etaje.
- Ea este acționată de o instalație electronică automată care permite transformarea în relief, în trepte, sau scenă etajată, după cum cere spectacolul.
- Prin comandă automată, decorul se poate schimba în numai 40 de secunde prin 10 platforme de transport.
- 240 de reflectoare asigură iluminarea scenei mari.
- Orga de lumini a sălii mari este prevăzută cu memorie de calculator electronic şi cu dispozitive de înregistrare-citire pe cartele perforate. Scenele de lumină se înregistrează la repetiții în memoria calculatorului sau pe cartele perforate, iar la spectacol, modificările de iluminare sînt realizate prin comenzile date reflectoarelor de memoria electronică, sau de dispozitivul de citire al cartelelor.
- Un supraveghetor electronic de incendiu poate comanda automat declanşarea unei instalații de inundare, în cazul apariției celui mai mic semn de foc. Instalația de inundare poate revărsa o cantitate de apă echivalînd cu cea consumată într-o zi de cetățenii unui oraş cu 40 000 locuitori.
- Edificiul este prevăzut cu o instalație de climatizare complet automatizată. Centralele de ventilație eliberează într-o oră un milion metri cubi de aer.
- 187 candelabre din care două au înălțimea de 11 m şi diametrul de 2 m asigură (candelabrele sînt alcătuite din prisme de cristal) iluminatul sălilor. 80 de reflectoare speciale cu becuri de halogen asigură iluminatul fațadei teatrului.
- Aşadar, cele mai noi realizări ale tehnicii mondiale în domeniul teatrului şi-au aflat locul în modernul edificiu din centrul Capitalei.
- 10 000 mp este suprafața pe care se întinde noua clădire a Teatrului Național. Numai scena sălii mari măsoară 1480 mp.
- În afara sălii mari, «Naționalul» mai are o sală studio şi o sală experimentală însumînd peste 2000 de locuri.

Ă NOUĂ

• DOUĂ PREMIERE •

Inaugurarea noului edificiu al Teatrului Național s-a făcut prin prezentarea a două piese românești, ilustrînd două momente din istoria patriei noastre.

Apus de soare, *poem dramatic care evocă lupta dîrză, neînfricată pentru libertatea Moldovei a acelui bărbat înțelept și cutezător care a fost Ștefan cel Mare. Spectatorii au trăit momente sărbătorești, reintîlnind în rolul lui Ștefan, pe Artistul Poporului și Erou al Muncii Socialiste, pe George Calboreanu. Din anul 1936 cunoscutul actor, preluînd rolul pe care ani de zile îl jucase marele actor Constantin Nottara, a dat, la rîndul său, timp de patru decenii, o strălucită întrupare marelui domnitor moldovean.*

Simfonia patetică este o lecție vie despre comuniști, despre abnegația și forța cu care cei mai buni fii ai poporului s-au dăruit luptei partidului. Și aici, o echipă de mari actori: — Radu Beligan, Toma Caragiu, Marcela Rusu, Irina Răchițeanu-Șirianu, Marcel Anghelescu, Fory Etterle, Dem Rădulescu și alții au dat viață unor personaje de neuitat.

UN MINUT CU RADU BELIGAN

Într-unul din elegantele foaieruri ale Teatrului Național îl întîlnim **pe artistul Poporului Radu Beligan** care, întîmpinîndu-ne cu inegalabilul său zîmbet, cu neîntrecuta sa amabilitate, acceptă să răspundă la cîteva întrebări ale cutezătorilor.

— Ce sentimente vă încearcă în aceste ceasuri sărbătorești ale inaugurării teatrului?

Am visat adeseori de-a lungul anilor un edificiu demn de ideea de Teatru Național, dar realitatea, așa cum mi se înfățișează acum, întrece cu mult cele mai fantastice reprezentări. Avem un palat, care este un simbol al luminii, al frumosului, al culturii, înflorind în condițiile orînduirii noastre socialiste. Cum aș putea găsi cuvintele cu care să-mi exprim sentimentele? Există un singur mod, acela de a sluji cu și mai mult devotament scena românească.

— Ce va însemna pentru cei de vîrsta cutezătorilor existența noului Teatru Național?

Face parte din tradiția Teatrului nostru ca în repertoriu să fie înscris un spectacol pentru copii, de-obicei o feerie în care evoluează Feți Frumoși, Zîne și Ilene Cosînzene. Vom relua această tradiție. Au și început preparativele pentru un spectacol care va purta titlul de **Făt Frumos și poveștile de aur,** o sinteză a celor mai frumoase basme ale noastre. Cei de vîrsta cutezătorilor găsesc în repertoriul nostru multe piese pentru ei. Îi invit, de pildă, ca pe lîngă spectacolele inaugurale prezentate de noi «Apus de soare» și «Simfonia patetică» să vizioneze «Zodia taurului», o piesă despre Tudor Vladimirescu, Pentru viitoarea stagiune vom relua matineele pentru elevi, conferințe întovărășite de exemplificări din istoria teatrului care s-au bucurat întotdeauna de adeziunea publicului tînăr. La timpul potrivit îi vom anunța pe cutezători:

— Ce vă place și ce nu vă place la publicul adolescent?

Îmi place sinceritatea tinerilor, de aceea cînd joc, urmăresc cu atenție reacțiile lor. Prin ei, îmi verific mijloacele de exprimare. Tinerii înțeleg cu repeziciune, lor le place jocul modern, simplu, nedescriptiv. Observîndu-i, îmi reglez interpretarea. M-aș bucura ca în noile săli ale Naționalului să avem cît mai mulți cutezători în rîndul spectatorilor. Ce nu-mi place? Mărturisesc că nu consider potrivit ca elevii să se poarte la teatru ca în recreația mare, ceea ce se întîmplă uneori.

În încheiere, îndrăgitul actor a dat revistei noastre o dedicație:

Cutezătorii îi mulțumesc din toată inima.

Moment din Simfonia patetică

O fotografie specială pentru «Cutezătorii» oferită de interpreții poemului dramatic «Apus de soare».

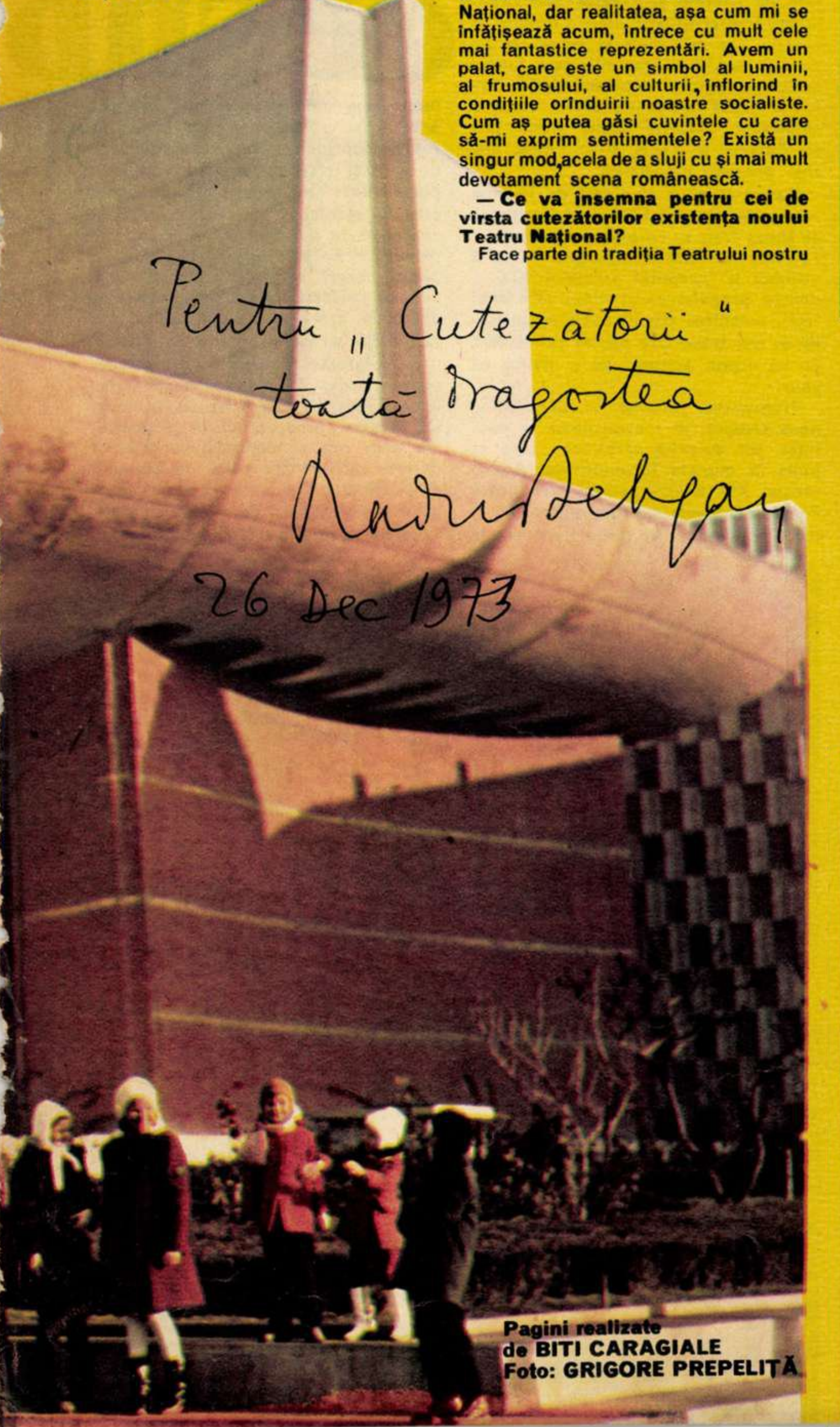

Pentru „Cutezătorii"
toată dragostea
Radu Beligan
26 Dec 1973

Pagini realizate
de BITI CARAGIALE
Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

Într-unul din foaierele teatrului

Din lumea copilăriei

Versuri
de
CORNELIU
ȘERBAN

MIC ȘI MARE

Îți convine, nu-ți convine,
Precum știe orișicine,
Nu se poate să se poată
Să fiu mare dintr-o dată.

Mai ales, că, ajungînd
Mare, o să-ți dea prin gînd,
Uneori, măcar un pic,
Dorul strașnic de-a fi mic.

NICĂ-A LUI ȘTEFAN A PETRII

Tulburătoare-s cărțile
Din foi
O lume reînvie iar în noi.
...Te-așezi și-asculți
Lîngă prichiciul vetrii
Isprăvile lui Nică-a lui Ștefan a Petrii.

Și toate-s iar
Precum s-au întîmplat;
Ozana te îmbie la scăldat
În timp ce, de prin locuri megieșe,
Îți fac cu ochiul
Rumene cireșe.

Să mergi în tîrg
Îți afli-apoi temei
Cu marfă rară, Pupăza din tei.
...Sînt minunate cărțile:
Din foi
O lume reînvie iar în noi.

TINERE MLĂDIȚE

Pe-acest pămînt din moși strămoși
Noi creștem, tinere mlădițe,
Flăcăi cu chip de Feți Frumoși
Și Cosînzene cu cosițe.

Sub liber, fără seamăn cer,
Ni-i fruntea ninsă de iubire
Și-n cînt senin de pionier
Dăm scumpei Românii cinstire.

NOSTALGIA ROȘIEI CRAVATE

Îmbătrînim de-acuma, nu?
... E-n noi acest «trecut» întreg,
dar cînd un sfert de veac trecu
eu pe cuvînt că nu-nțeleg!

Vechi amintiri îmi dau ocol...
Azi, însă, ca și atunci îmi cer
trăirea unui pionier
sub al cravatei roș simbol.

Și, totuși, anii-s ani... Alt rost
Mă cheamă-acum și mă desparte
și-n urma mea, tot mai departe,
rămîne cel care am fost.

Ea, fiica mea, se-ncolonează
în cel mai nou detașament
Iar eu, cu soarele-n amiază,
Prin ea, spun zorilor: Prezent!

... Șerban Corneliu dă salutul
și liberă îți lasă banca —
Cu ochi nostalgici chem trecutul
și-n viitor privesc cu Anca.

Meridianele energiei 4

Soarele de sub

Prima mare etapă a cuceririi energiei a durat mii de ani, de la începutul dezvoltării societății pînă în secolul al XVIII-lea. În toată această perioadă omul a descoperit și folosit produsele curente ale naturii — forța brațelor sale, forța animalelor pe care le-a domesticit, esențele lemnoase, energia apei și a vîntului.

Marile descoperiri tehnice ale secolului al XVIII-lea, al căror agent energetic principal a fost aburul, au făcut ca cerințele de energie să crească vertiginos. În fața acestei situații, omul a început să apeleze tot mai mult la rezervele pe care natura le-a acumulat de-a lungul erelor geologice și în primul rînd la cărbune. Astfel începe cunoscuta *etapă a cărbunelui*, datorită căreia multe țări ale Europei și S.U.A. și-au ridicat mai ales puterea industrială.

Mașina cu abur inventată de Thomas Newcomen în anul 1771 și perfecționată de James Watt au revoluționat industria. Folosită mai întîi în industrie, ea va fi utilizată la începutul secolului XIX și pentru propulsarea navelor; prin anul 1827, omenirea afla că apele Atlanticului au fost traversate pentru prima oară de un vapor, acționat de o mașină cu abur.

Transportul feroviar va urca pe o nouă treaptă, în spectaculoasa sa evoluție, tot datorită cărbunelui, care va pune în mișcare locomotivele. Astfel, secolul XIX devine secolul cărbunelui. Pentru economia multora dintre țări el joacă rolul vital. În țările Europei, de pildă, cărbunele a fost combustibilul fosil care pînă la sfîrșitul deceniului trei al secolului nostru a furnizat 90% din necesarul de energie. În toată acea perioadă «piatra care arde» a înscris în istoria energeticii și a altor științe nenumărate pagini de glorie.

Dar oare miraculoasele proprietăți ale cărbunelui au fost descoperite de către om atît de tîrziu? Cunoașterea lui este atestată din timpuri foarte îndepărtate. În străvechea Chină, un scriitor care a trăit în secolul II î.e.n. arăta că, încă cu mai bine de un mileniu înaintea erei noastre, cărbunele era folosit la topirea cuprului, la evaporarea soluțiilor de sare și chiar la arderea vestitelor porțelanuri chinezești. În călătoriile sale din secolul al XIII-lea, Marco Polo consemna în jurnalul său că în vetrele chinezilor a văzut adesea că arde... o piatră neagră care dă multă căldură.

În ce privește Europa, nu încape îndoială că grecii și romanii au folosit cărbunele la ars și au fost în posesia unor valoroase cunoștințe despre «piatra care arde». Primele informații scrise în acest sens le-a lăsat Aristotel, iar elevul său Teofrast, preocupîndu-se de descrierea unor roci și minerale, vorbește și despre «lithantrax» adică de cărbunii de piatră care sînt pietre ce ard ca mangalul și sînt folosiți de meșterii fierari. La fel vor aminti în scrierile lor învățatul

Din turbăriile aflate în preajma unor mlaștini, situate în diferite puncte ale globului, oamenii scot bucăți de turbă pentru a le folosi la încălzit.

Pămînt

roman Plinius C. Secundus, eruditul filozof și medic arab Avicenna ș.a.

Și, cu toate că referirile sigure privind apariția unor exploatări de cărbune din Europa apar începînd cu anul 1000 (atunci se menționează existența unei modeste mine la Zwikau, iar după anul 1200 încep a fi cunoscute unele mine de cărbuni din Anglia) folosirea mai largă a cărbunelui, la ars, începe pe la mijlocul secolului al XIII-lea urmînd, așa cum am arătat ca, după cîteva sute de ani să devină pentru un timp regele industriei.

Ce este în fapt această piatră neagră care arde?

Pentru a cunoaște cum s-a format ar trebui să ne întoarcem cu cîteva sute de milioane de ani în urmă cînd, pe tot cuprinsul planetei, domnea o climă caldă, asemănătoare cu cea din regiunile ecuatoriale și tropicale de astăzi. Mlaștinile întinse erau acoperite cu o vegetație bogată ce însuma nenumărate specii de arbori gigant. Doborîți de furtuni sau de bătrînețe aceștia se prăbușeau în apă, se afundau, an de an, în nămolul gros alături de alte vegetale, formînd imense depozite care au fost acoperite, pe parcurs, de alte materii aduse de fluvii, torenți și vînturi. În diferitele procese de transformare ale reliefului planetei, unele regiuni s-au scufundat lent, uriașele depozite vegetale au fost învelite de pături suprapuse de sfărîmături de roci, de nisipuri etc. Sub influența unor îndelungate procese fizico-chimice, sub presiunile mari ale straturilor suprapuse și lipsite de contactul cu aerul s-au format stratele de cărbuni. De-a lungul sutelor de milioane de ani resturile vegetale (ale căror frunze înmagazinaseră odată razele soarelui) transformate în cărbune, s-au îmbogățit continuu în carbon, scăzîndu-le în același timp conținutul în oxigen și hidrogen (fenomenul este cunoscut sub numele de incarbonizare).

Plantele care au dat naștere depozitelor mai tinere, au fost însă altele. Turba, de pildă, care se mai formează și în zilele noastre în apropierea mlaștinilor nu mai prezintă aceleași caracteristici ca ale cărbunilor vechi de cîteva sute de milioane de ani. Calitatea lor este stabilită potrivit procentului de carbon pe care-l conțin. Antracitul, de pildă, conține peste 90% carbon, puterea lui calorică fiind de circa 9 000 de calorii. Pe următoarele trepte se situează huila, cărbunele brun, lignitul și în cele din urmă turba, al cărui conținut în carbon scade pînă la 50%. (Puterea calorică a multora dintre zăcămintele țării noastre se apropie de cea a huilei).

În condiții cu totul deosebite, intervenite după formare, calitatea cărbunilor poate suferi schimbări radicale. Astăzi, pe acest principiu se bazează multe din întrebuințările cărbunelui, cum ar fi, de pildă, folosirea lui în fabricarea cocsului (siderurgia este de neconceput fără cocs). Prin încălzirea cărbunilor la temperaturi de 900—1 000°C în lipsa aerului, ei se descompun, obținîndu-se cocsul. Din condensarea vaporilor și gazelor degajate din masa cărbunilor se obține o altă prețioasă materie primă pentru industria chimică — gudronul.

*

De-a lungul multimilenarei existențe a planetei noastre, cărbunele s-a format în toate regiunile ei. Dar, cea mai mare parte a rezervelor industriale se găsesc în emisfera nordică: R.P. Chineză, sudul U.R.S.S., regiunea Sileziei (Polonia), regiunea Ruhr, Belgia, nordul Franței, Insulele Britanice, continuîndu-se în S.U.A.

Odată cu descoperirea țițeiului și apariția petrochimiei, cărbunele a coborît de pe soclul pe care i l-a rezervat cel de al XIX-lea secol, balanța energetică a lumii înclinînd în favoarea celui dintîi. Temporar însă, căci, astăzi în multe țări ale lumii atenția se îndreaptă din nou spre cărbune, ale cărui rezerve mondiale sînt estimate între 45 000—75 000 miliarde de tone. Specialiștii zilelor noastre susțin că, folosite rațional, aceste rezerve ar mai putea ajunge omenirii timp de peste un mileniu.

ECATERINA ROȘCA
(va urma)

Schema unei mine de cărbuni.

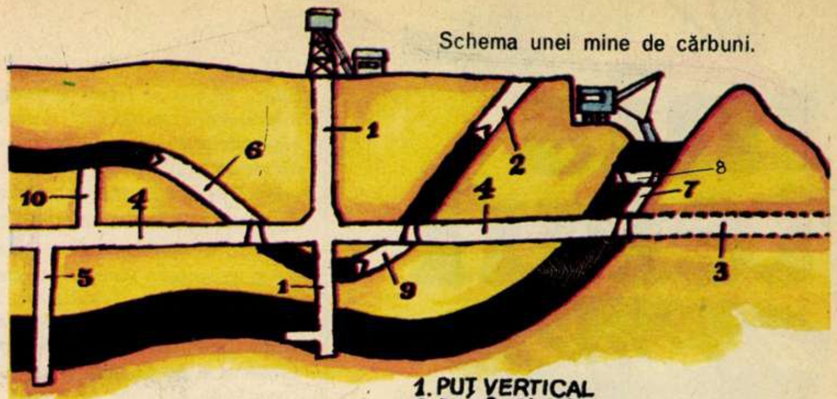

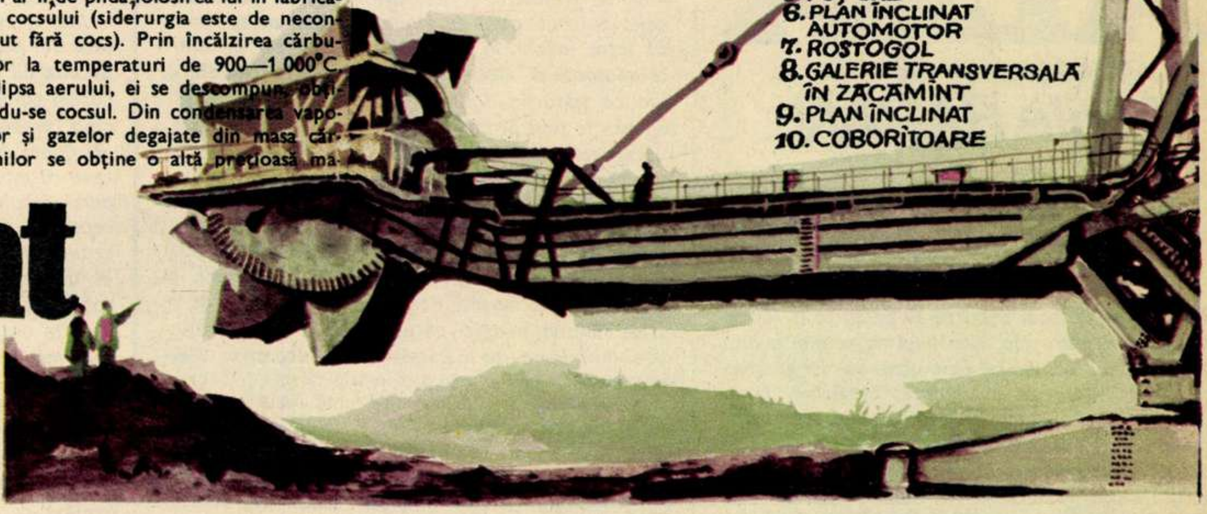

Cînd straturile de cărbuni se află foarte aproape de suprafață, exploatarea lor se face la zi. ▶

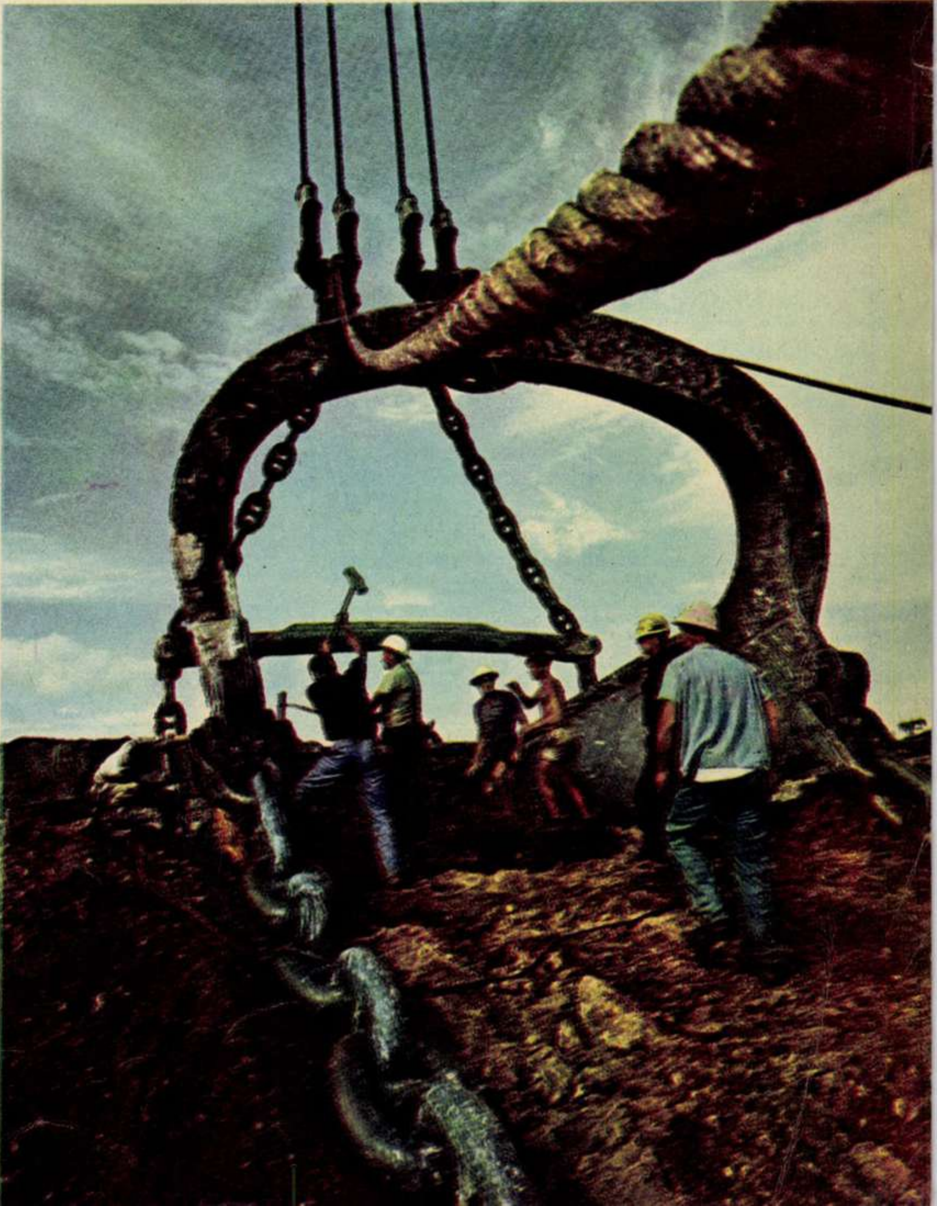

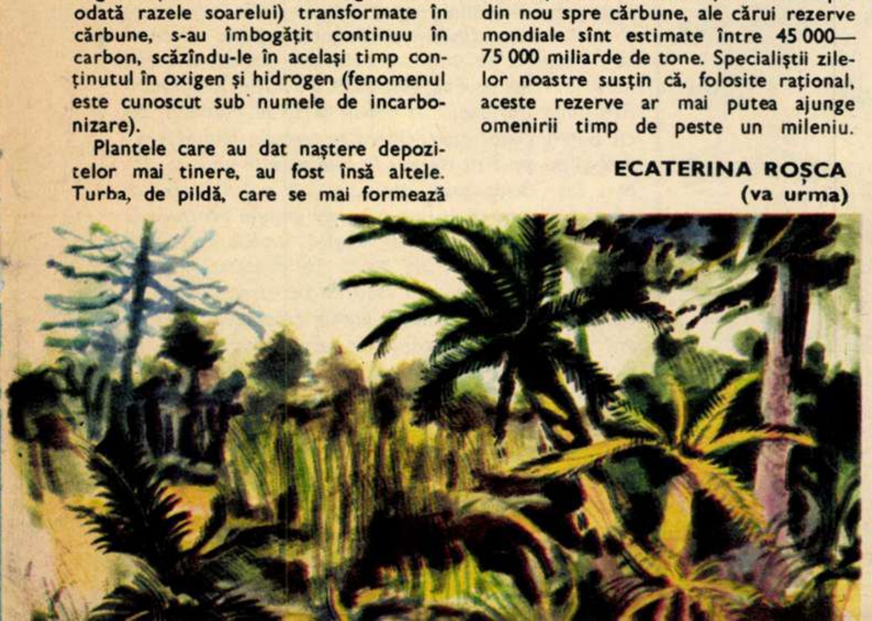

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

CAPITOLUL XVII

Mişcată de la locul ei, barca se părea să fi rămas însă pentru ei tot acolo. Nici unul nu se mai avînta pînă la vechiul loc, iar cei care uitau sau îşi greşeau direcţia se întorceau, de îndată, tresărind. L-am urmărit pe unul singuratic, fără pereche. Neliniştit, întorcîndu-şi fără încetare capul neted prelungit la ceafă printr-o ciudată, aproape imperceptibilă antenă filiformă, încerca să se dumirească, să cerceteze şi să recunoască natura obiectului care produsese panică şi dezordine în jocul lor pînă atunci armonios şi perfect, ca mişcările dintr-un balet. La cîţiva paşi, jumătate în apă, jumătate pe uscat, observase, probabil cu ajutorul acelei antene, barca. Ce să fie, păreau să se întrebe privirile sale, o luntre sau trupul unei vietăţi mari şi adormite? Oricum, mai bine să se păzească. Mai bine să nu se aventureze spre acel colţ al plajei cu nisip fin şi compact, unde namila aia întunecată şi ameninţătoare zăcea de-a curmezişul. Trecură aşa multe minute în care tînărul balerin, năpădit parcă de întrebări ce nu-şi căpătau răspunsul se uita la barcă buimac, năuc. Pînă cînd, pe neaşteptate, îşi dădu seama că barca se mişcase. O trăsăsem noi, tîrînd-o pe nisip să-i vedem reacţia. Primul gest pe care l-a făcut a fost să-şi ridice mîinile, să-şi ferească ochii. Era clar pentru noi, din semnele pe care le făcea, că-i scăpa raţiunea multor lucruri. Şi în clipa aceea mi s-a părut chiar o pasăre care se acoperă cu aripile. Niciodată nu văzusem o pasăre atît de aproape de mine. Apoi s-a întors între ceilalţi cu mişcări line, de pasăre. Dar ei erau băieţi şi fete, îmi dădeam bine seama. Şi aş fi vrut să-i văd şi eu pe aceşti băieţi şi fete intrînd la un cinema sau într-o cofetărie să bea mazagran şi să rîdă. Aş fi vrut să-i fi văzut lunecînd pe-o rază şi să fi aterizat într-o cofetărie. Şi să nu facă altceva decît să ceară îngheţată şi s-o mănînce cu poftă. După care să ceară muzică de fraţii Petreuş şi să joace ca în Ţara moţilor. Ar fi fost grozav dacă ar fi căzut ei într-o cofetărie, într-o franzelărie, hai şi la un «ceai». Să discute despre istorie, despre zoologie şi botanică, să stea pe malul unui rîu sub o salcie, certîndu-se cu privire la comuna primitivă susţinînd şi unii şi alţii că salcia sub care stau e îndeajuns de îmbătrînită sau îndeajuns de evoluată, să nu-şi spună cuvinte tari. Să-i fi văzut aterizînd într-o bibliotecă, să ia şi ei o carte în mînă, pe Sadoveanu cu fraţii săi Jderi, sau pe Gautier cu căpitanul său Fracasse, să-l vadă pe Matei Millo sau pe Gerard Philip undeva pe-o scenă, sau într-o editură unde vine Eminescu aducînd manuscrisul, iar editorul îl ia şi-l dă la tipar, băieţii şi fetele uitîndu-se la toată această împrejurare uluiţi, căci n-aveau de ce să intervină nici măcar atunci cînd Beethowen a cerut să se facă linişte în sală fiindcă dirijează George Enescu. Aş fi vrut să-i văd cu «ochii încercănaţi» cum zice bunica, apostrofaţi, mîngîiaţi că stau prea mult cu cărţile sub ochi, să le mai lase să se odihnească fiindcă, uite, trece vacanţa şi vine iarăşi şcoala, şcoala generală, apoi liceul, apoi facultatea, totul fiind muncă şi cîmpul şi fabrica şi institutul de cercetări, adică viaţa. Să-i studieze pe Arhimede, pe Newton, pe Einştein şi pe Coandă şi să vadă cum e şi ce se întîmplă dacă arunci o piatră în văzduh şi ce s-ar putea face să nu se mai întoarcă. Aş fi vrut să-i fi văzut măcar căscînd sau spălîndu-se pe dinţi, luîndu-şi «micul dejun» sau bînd o citronadă, rupînd un trandafir şi să-l preseze între filele unui caiet desenat, plini de gînduri şi plini de speranţe, să intre măcar în felul ăsta în contact cu marii combatanţi ai vieţii, să nu mai plutească atît de lin, ca păsările dintr-o grădină zoologică, păsări pe care le poţi oricînd prinde de aripi sau împăia.

Dar toţi tinerii aceia n-au făcut altceva decît să se retragă, ceva mai încolo, cu mişcări sfielnice, nehotărîte. Suplii cum erau şi bătuţi dintr-o parte de soare mi s-au părut din nou un stol de păsări adevărate, pescuindu-şi cu uşurinţa păsărilor de apă hrana. Putea să aibă încredere. Primejdii, în părţile acelea, nu mai existau. Numai aici unde se tîrîse namila neagră putuseră fi. Înaintau bătîndu-şi mîinile pe apă în curse repezi, succesive, alternate cu popasuri scurte şi alegînd cu grijă locurile mai puţin adînci. Aproape de mine lacul e lăptos. Pe el plutesc oameni — păsări. Par să fie acum mici vase uşoare şi prelungi, vaporaşe suple de hîrtie. Tuşesc. Să fi fost auzit oare? Imposibil. Euforienii nu percep sunetele. Dar m-au văzut. M-au văzut aşa cum te văd nişte oameni-păsări. Ieşisem din boschet şi mă apropiasem mult de ei,

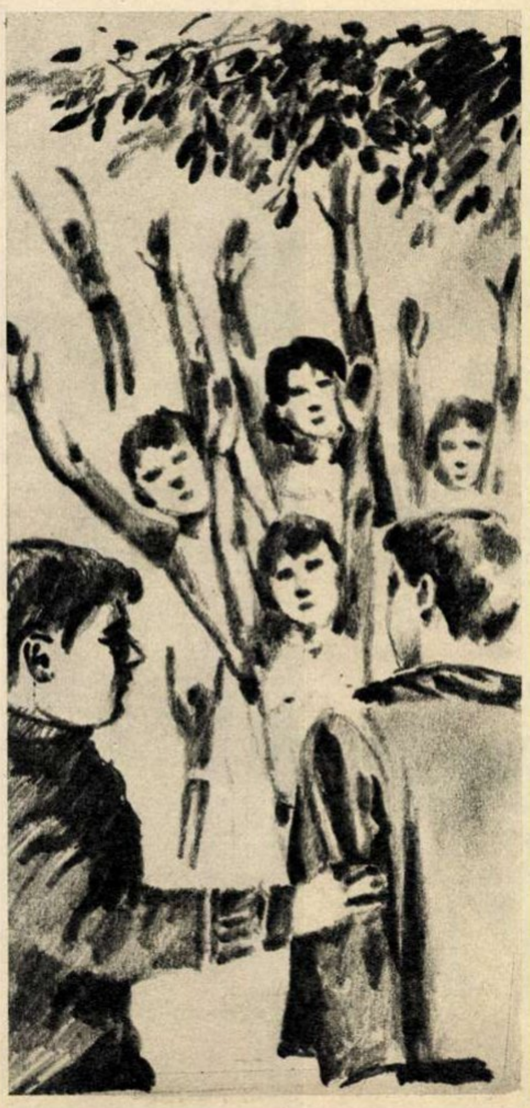

pe mal. Însă m-am retras repede la locul meu fiindcă neliniştea şi curiozitatea nu le-au dat pace; acelaşi tînăr, deşi nu-mi dădeam prea bine seama din pricina asemănării dintre ei, s-a reîntors spre barcă, de astă dată însoţit de perechea sa de joc. Aproape, tot mai aproape. Şi în sfîrşit ne pomenirăm cu ei faţă în faţă, la un metru de barcă, gata să păşească pe uscat. Se opriră. Să ne fi văzut oare? Stăteam lipiţi de nisip în spatele brădişului şi ei încercau parcă să priceapă ce era cu trupurile noastre acolo, ce fel de fiinţe eram, ce era cu măştile acelea pe faţa noastră? Se sprijiniră de peretele bărcii şi stătură aşa minute în şir, cuminţi şi perfect nemişcaţi. Ce gîndeau oare, ce planuri îşi făceau? Şi deodată, ţîşt! Tînărul, ca şi cum şi-ar fi întins aripile şi ar fi zburat, dintr-o săritură fu iarăşi înapoi, la ceilalţi. După el zvîcni şi perechea.

Mai trecu un timp: cine ştie cît. Se hotărîseră să iasă din apă şi să facă plajă iar noi rămăsesem în ascunzişul nostru să-i putem studia în voie. Ne făcusem calculul să-i pîndim de-acolo pînă la asfinţit cînd, probabil, aveau să plece şi să pătrundem şi noi odată cu ei în interiorul insulei. Se petrecu însă ceva cu totul neaşteptat. Dinspre pădurea care acoperea insula se auziră, deodată, rafale de zgomote repezi şi şuierătoare ca şi cum s-ar fi pornit din senin o furtună însoţită de tunete scurte. Curînd, în marginea plajei, apărură doi călăreţi ocolind fulgerător de cîteva ori colonia şi dispărînd pe dată cu cîte un tînăr aruncat în faţă, pe coama cailor, întocmai ca în scenele cu răpiri ale evului mediu. În aceeaşi clipă stolul de pe plajă ţîşni înfiorat în apă, înotînd pînă aproape de mijlocul lacului. Rămăsesem înmărmuriţi, unul dintre călăreţi, îl recunoscusem, fusese Bekon, îi văzusem bine şi calul negru cu picioarele albe şi subţiri. Aveam presentimentul că atacul se va repeta. Intuiam asta din comportarea grupului ce fremăta dezordonat, săgetînd încolo şi încoace luciul apei şi scoţînd un ţipăt general abia auzit dar cu un timbru sfîşietor. Din cînd în cînd, cîte unul sau doi se repezeau în plină viteză înapoi spre mal ca şi cum ar fi încercat să înţeleagă ce se petrecuse sau să se informeze dacă duşmanul se mai afla pe-acolo; îşi roteau privirile ochilor lunguieţi şi holbaţi de groază peste nisipul încă strălucitor în razele soarelui şi se întorceau cu aceeaşi iuţeală între ai lor iscînd, prin semnele lor, o învălmăşeală de nedescris.

— Ce facem Eduard?

Mărturisesc că spaima îmi îngheţase sîngele în vine. Mă sforţam însă cu toată puterea s-o înving.

— Ce zici, Eduard? întrebă şi Ciutu, considerînd, pe bună dreptate, că era primul şi poate unicul prilej să punem mîna pe Bekon.

— Lassouri, asta ne-ar trebui, spuse Eduard. Corina tresări, fiind cît pe-aci să sară de la locul ei. Avea cu ea frînghiile cu care Ald îi imobilizase pe cînd trecuserăm prin peştera Muntelui alb. Le avea în rucsac făcute colac şi le-a scos numaidecît. Din toate trei se putea face foarte bine cel puţin un lassou. Da, da: unul singur. Asta ne-a pus în încurcătură. Ca să-l prindem pe Bekon, trebuia, de fapt, să-i doborîm pe amîndoi călăreţii. Altfel, celălalt, ne-ar fi venit de hac. Am găsit o soluţie: să jupuim fire lungi din coajă de arbori şi să le împletim pe cît puteam mai gros. Operaţia trebuia făcută imediat şi ne-am tîrît fiecare la tulpina cîte unui copac. N-a fost deloc greu mai ales că arborii aceştia exotici păreau să fi fost plantaţi anume pentru a fi jupuiţi. Am desfăcut fîşii lungi şi umede încropind încă două lassouri de toată frumuseţea. Ne-am aşezat apoi din nou la locurile noastre. Cum prevăzusem, nu peste multă vreme tropotul s-a auzit din nou. Ne-am încordat muşchii adunîndu-ne în ei toate puterile. După planul făcut, Eduard urma să se ocupe de Bekon, în vreme ce eu şi Ciutu aveam să încercăm să-l capturăm pe celălalt.

(Va urma)

NOUA EDIȚIE A EXPEDIȚIILOR «CUTEZĂTORII» ÎN FAZA DE FINALIZARE

SECVENȚE MEMORABILE

În tezaurul atît de bogat al Expedițiilor «Cutezătorii» nu comorile de tot felul descoperite și adunate de expediționari sînt cele care iau ochii cu strălucirea lor, ci situațiile și întîmplările deosebite pe care aceștia le-au trăit de-a lungul traseelor străbătute. Și e firesc să fie așa dacă ne gîndim că în lumina lor, calitățile și defectele fiecărui expediționar se văd mai bine decît oriunde și decît oricînd, că trecute prin flacăra lor, caracterele se călesc, ies mai tari, mai curate.

Așa stînd lucrurile ne-am gîndit — convinși că vom fi în asentimentul tuturor cititorilor noștri — ca din cea de a V-a ediție a Expedițiilor «Cutezătorii» care a intrat deja în faza de finalizare, să vă prezentăm mai puțin colecțiile realizate de echipaje și mai mult asemenea situații și întîmplări cu a căror relatare sînt acoperite multe din paginile celor aproape 1 600 de jurnale de bord. Cine vrea să le cunoască, să trăiască emoțiile, izbînzile și bucuriile unora dintre cei aproximativ 26 000 de expediționari, o poate face urmărind rubrica noastră «Secvențe memorabile din Expedițiile «Cutezătorii».

«TRANSALUTUS» ÎNVINGE VEDEA

Nenumărate sînt peripețiile pe care le trăiesc membrii echipajului «Transalutus» de la Școala generală nr. 1 din Curtea de Argeș în interesanta lor expediție începută la Dunăre, în preajma orașului Turnu Măgurele, și sfîrșită ceva mai sus de Cîmpulung, itinerar de-a lungul căruia au urmărit și cercetat străvechiul val de pămînt cunoscut sub denumirea populară de Troianul. Una dintre aceste întîmplări, care dovedește dîrzenia și curajul micilor expediționari, se consumă în apropiere de satul Tufeni, unde trebuie să traverseze rîul Vedea în condiții dintre cele mai grele, mai dificile:

«Un singur gînd avem cu toții: să trecem Vedea înainte de-a începe ploaia. Ca să cîștigăm timp, părăsim drumul care ocolește mult și ajungem la locul unde fusese puntea, acum luată de apă. Băieții iau corturile pentru a ușura mersul fetelor.

Grăbim! În lunca Vedei vreo douăzeci de oameni cosesc liniștiți. Nu le pasă de ploaia care vine. Sînt obișnuiți cu ea. În ultimul timp pe-aici a plouat în fiecare zi. Cîțiva dintre ei strigă la noi:

— N-o să puteți trece Vedea! E mare!

Noi însă nu-i auzim. Ba îi auzim foarte bine, dar tăcem, pentru că nu le împărtășim părerea, nu sîntem de acord cu ei. Trebuie să trecem rîul cu orice preț, altfel pierdem cel puțin o zi din expediție.

Tună, fulgeră. Între noi și Vedea distanța se micșorează. Primii au și ajuns la apă. Se descalță. Doar Georgeta a rămas mult în urmă. Înoată prin iarba mare, blestemînd pesemne în gînd pătura pe care mama ei, grijulie să nu-i răcească odorul, i-a pus-o în rucsac fără să-i spună, făcîndu-l astfel mai greu decît ale noastre. Nimeni nu vorbește, ne auzim doar răsuflarea agitată din cauza efortului.

Trecem peste nisip și ajungem la apă. Deodată răsună un țipăt. Încremenim și întoarcem capetele în direcția aceea. Urmează al doilea țipăt, urmat de cîteva cuvinte.

— Nisipuri mișcătoare!

Anamaria, arheologul nostru, e în nisip și apă pînă la genunchi. Plînge, țipă, dă din mîini, ceea ce face să se afunde și mai mult. Cîțiva dintre noi ne repezim spre ea. Dar tovarășul comandant ne oprește la timp. Se duce dînsul singur și cît ai bate din palme o scoate de-acolo.

Începe să picure. Toți ne aflăm pe malul apei, desculți.

— Șir indian! — ordonă căpitanul.

Fără să scoatem o vorbă, fiecare ne agățăm de rucsacul celui din față și pornim. Înaintăm prin apa rece și galben-tulburie care ne trece repede de genunchi. Ultimul din șirul indian strigă:

— Merge?

— Merge! afirmă fotoreporterul, făcîndu-și singur curaj. Întregul echipaj înțelege sensul acestui dialog și strigă în cor:

— Merge!

— Mai repede, să nu ne prindă unda apei!

Pipăim cu piciorul la fiecare pas și numai după ce simțim ceva solid sub talpă, pășim mai departe. Ploaia se intețește. Apa ne ajunge la mijloc. Dar mai avem puțin. Tovarășul comandant e deja pe malul stîng. Ne ajută pe fiecare să ieșim din apă, dîndu-ne ordin să ne depărtăm cît mai mult de malul Vedei. Unul după altul o rupem la fugă prin ploaie. Băieții au și întins, pe o ridicătură, un cort. Pentru noi, fetele. Ne punem rucsacurile sub o foaie de cort și intrăm, pe rînd, la adăpost. Băieții s-au dezbrăcat de hainele ude și, numai în slipuri, montează al doilea cort. Picăturile de ploaie, mari și grele, biciuiesc pielea lor albă, neatinsă încă de soare, curgînd în șiroaie necontenite pe ei. Au montat cortul, au luat rucsacurile și intră și ei. Unii la noi, alții în cortul lor. Cu prosoapele uscate se șterg pe corp pînă cînd pielea li se înroșește ca focul. Apoi își pun schimburi uscate.

Sîntem îngrijorați. Plouă continuu și puternic de treizeci de minute. De departe se aude venind spre noi un vuiet care crește din ce în ce. Ne întrebăm ce-ar putea să fie. Vocea calmă a comandantului ne lămurește:

— Vine unda apei!

Ploaia continuă să cadă în rafale, pătrunzînd și în corturi. Privim fascinați Vedea. Acum se întinde de la un mal la celălalt. Curge repede, făcînd spume la maluri. Ce mare e! Dacă ne prindea unda cînd eram în mijlocul apei! Dar nu putea să ne prindă ea pe noi, că doar nu sîntem orbi și surzi. Căpitanul începe un cîntec: «La marginea pădurii»... Noi continuăm cunoscutul vers: ... o clipă ne-am oprit!»

În sfîrșit, ploaia a stat. A ieșit și soarele... Peste cincisprezece minute sîntem pe șoseaua spre Tufeni.

În Tufeni miroase a pîine. Zărim brutăria. Gospodarul aleargă înainte și cumpără trei pîini. Erau atît de calde încît nu le puteam ține în mînă. Facem un popas chiar acolo, lîngă brutărie. Și cît ai clipi, o pîine dispare, ruptă în bucăți care se-ndreaptă în mare viteză spre cele treisprezece guri înfometate. Și atunci am înțeles cu toții că nimic pe lume nu poate fi mai bun, mai gustos, decît pîinea caldă mîncată pe marginea șanțului pe o vreme ca asta, la o foame ca a noastră și după atîtea emoții pe care le lăsaserăm în urmă».

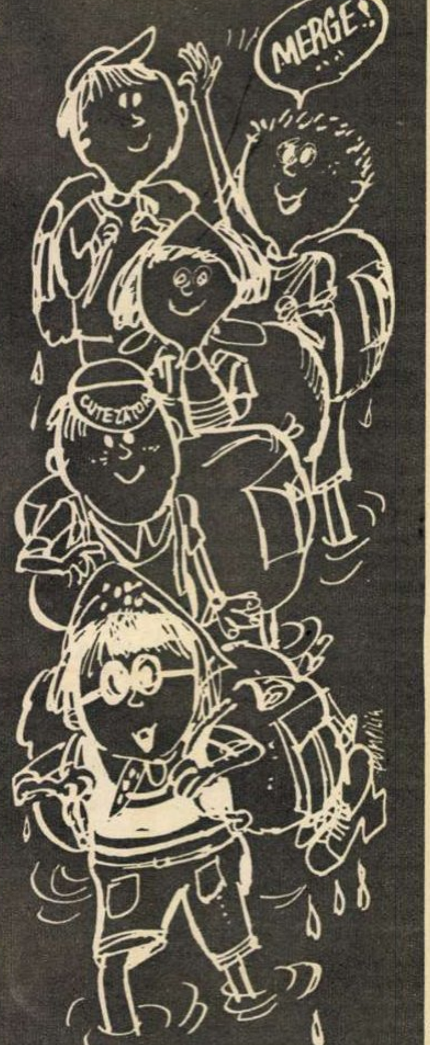

Cu cîtva timp în urmă a fost deschisă, într-un cadru festiv, expoziția Expedițiile «Cutezătorii» a echipajelor din Capitală. Găzduită de Muzeul de istorie a municipiului București, expoziția cuprinde colecțiile de tot felul și jurnalele a circa 90 de echipaje, selecționate din totalul de 136 cîte au participat la ediția a V-a a concursului. Ea poate fi vizitată zilnic între orele 10—17, cu excepția zilei de luni, cînd este închisă. Vă invităm pe toți pionierii și școlarii din Capitală, precum și pe cei din provincie care vă veți afla în București în următoarele luni, să-i treceți pragul. Sînt multe lucruri interesante de văzut și de reținut.

ÎN FUNCȚIUNE, PRIMELE MICROCENTRALE EOLIENE CONSTRUITE DUPĂ LICENȚA «MINITEHNICUS -CUTEZĂTORII»

FELICITĂRI LUI DANIEL, TUTUROR FELICITĂRI!

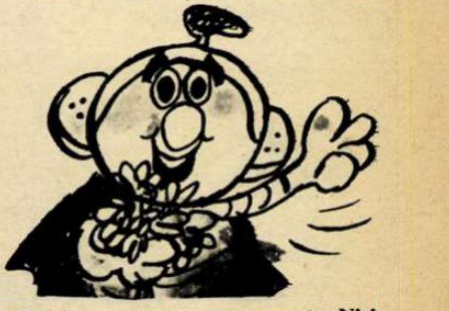

Așadar, toate merg ca pe roate. Nici nu se putea altfel, seriozitatea prietenilor mei este o însușire pe care doar vocația de a cuteza creator le-o egalează. Sînt, probabil, personajul cu cei mai mulți și mai credincioși prieteni. Încă înainte de sosirea Noului an, pe masa mea se adunaseră zeci de mii de cărți de vizită-felicitări. Sînt brevetele de participare la ediția din acest an a concursului care-mi poartă numele. Am petrecut noaptea de revelion autentificîndu-le. Să nu vi se pară că exagerez, dacă vă voi spune că a fost cel mai fericit revelion din viața mea: ce urări mai frumoase — de ani mulți și împliniri profesionale, de fericire și de tinerețe fără bătrînețe — le-ar putea egala, în ce mă privește, pe cele conținute în brevetele de participare la Marea Competiție, completate an de an de nenumărații mei prieteni?

Am încheiat cu bine un an, am pășit cu bine în celălalt. Intîia zi a lui '74 mi-a adus primele bucurii: plicuri conținînd vești în legătură cu realizarea microcentralei eoliene, construcție pe care am propus-o minitehnicienilor pentru perioada vacanței. Îmi știu prietenii foarte ocupați, cuprinși de febra apropiatului concurs îmbunătățind și finisînd lucrările prin care și-au anunțat participarea la cel de al VII-lea festival național **al marii mișcări tehnice «Minitehnicus». Știu, pentru ei timpul liber al vacanței a fost un timp fructificat cu maximă eficacitate în beneficiul pasiunii lor, al creativității tehnice. Este firesc să mă întreb: de unde au luat orele trebuitoare pentru realizarea construcției propuse de mine? Poate că din cele puține afectate jocului. S-au jucat construind, s-au jucat învățînd, s-au jucat ca să afle, la scara modelelor, feericul drum parcurs de energia electrică între producție și consum. Ceea ce îndreptățește cu prisosință titlul acestei scrisori către prietenii mei, o constituie precizarea că ei au ajuns chiar să găsească o suită întreagă de îmbunătățiri, perfecționări și transformări pe care ar putea să le asimileze microcentrala eoliană propusă de mine.**

Pornind de la ea, Daniel Drăguț din comuna Rusănești, județul Olt, a întocmit un veritabil memoriu de inovație, propunînd adaptarea construcției în vederea acționării ei cu ajutorul unei mici căderi de apă. A transformat, adică, microcentrala eoliană în microhidrocentrală. Toate observațiile lui sînt nu numai corecte, ci și imediat aplicabile practic.

Felicitări lui Daniel, felicitări tuturor prietenilor mei pentru realizările lor!

MINITEHNICUS

Pagina fetelor

DRAGI OLGUȚA PRIETENE — Olguța VĂ RĂSPUNDE

Minodora Toderică, comuna Tazlău, județul Neamț. Multe mulțumiri pentru ajutorul pe care mi-l dai în alcătuirea paginii fetelor.

Luminița Iuga, Școala generală Odăile, județul Buzău. «Olguța, să știi că la noi în clasă sînt cîțiva copii care au o comportare nepoliticoasă față de tovarășii profesori și uneori îi bat pe copiii din clasele mai mici. Noi, pionierii, am discutat cu ei, în cadrul unei ore de dirigenție. Acum, așteptăm rezultatele părerilor de rău exprimate de ei în dezbaterea noastră «Despre comportare». Doresc din inimă ca discuția voastră să aibă cele mai bune urmări. Mai scrie-ne. Vom consemna cu plăcere numele lor alături de cele ale copiilor disciplinați și politicoși.

Danielei Benea, din orașul Galați, **Marianei Pană** și **Mioarei Segărceanu,** din comuna Poiana Mare, județul Dolj, precum și altor prietene care s-au interesat «...în ce limbă le putem scrie copiilor din Finlanda?» le răspund: gîndurile voastre de prietenie le puteți trimite în limbile rusă, engleză, franceză.

Aurora Sună, Școala generală nr. 5 Vulcan, județul Hunedoara. Dragă Aurora, caricaturile trimise de tine sînt slab realizate, deci nepublicabile. Aceasta nu înseamnă însă că nu poți să mai încerci. Cînd izbutești să faci o caricatură bună ne-o poți trimite. Nu înainte însă de a te consulta și cu tovarășul profesor de desen.

Pentru **Neli Doina Ciuhureanu,** orașul Bacău, **Aurelia Vizereanu,** Școala generală Dragalina, județul Ialomița, **Florentina Livia Ursescu,** Școala generală nr. 1 Rm. Sărat, **Paula Budacu,** Iași și toate celelalte prietene care mi-au anunțat cu bucurie primirea lor în Uniunea Tineretului Comunist transmit felicitările mele călduroase, însoțite de urări pentru noi succese, în noua lor activitate.

Olguța

P.S. *Mulțumesc prietenilor mei, printre care și lui Rodica Schirliu, satul Românești, județul Bacău, Maria Matac, comuna Perieți, județul Ialomița, Dănuța Marincu, comuna Chevereșul-Mare, județul Timiș, Zoica Bechir, satul Malu, județul Ilfov, pentru frumoasele urări și felicitări pe care mi le-au trimis cu ocazia Anului Nou. Și eu le urez lor și tuturor prietenilor mei tradiționalul «La mulți ani!»*

«Dactilografia artistică», o nouă îndeletnicire a pionierelor de la Școala generală nr. 9 din Sibiu. Fotografia pe care o prezentăm este realizată de pioniera Rodica Ionescu de la cercul foto din școală.

NU NE CREDEȚI CĂ SCHIEM?

PENTRU harnicele FETE

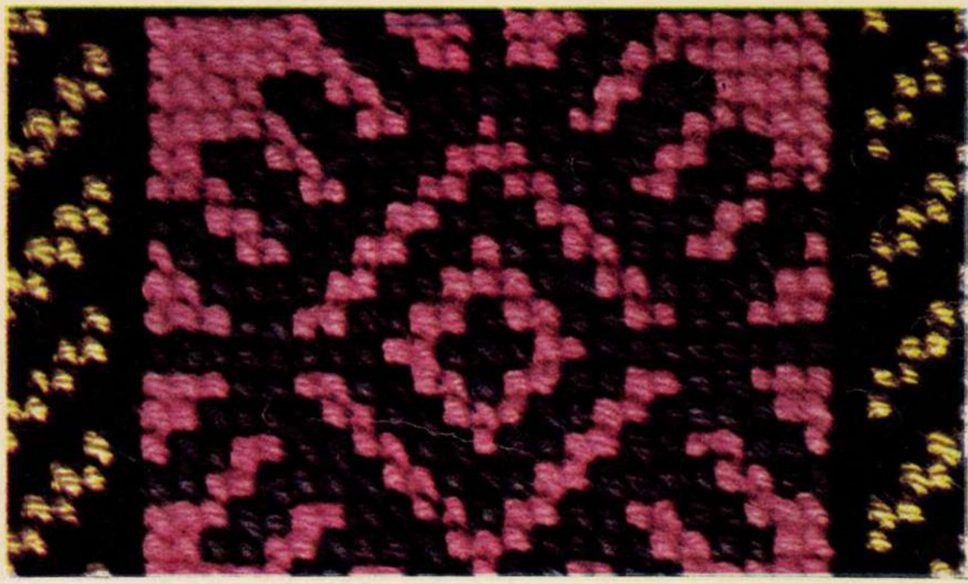

Cu puțină îndemînare și fantezie vă puteți aranja interiorul camerei voastre cît mai plăcut. Iată un model de covoraș, pe care-l puteți executa singure, cu ajutorul pînzei de in și a lînei sau a melanei colorate.

DORESC SĂ CORESPONDEZE PE TEME DE:

PRIETENIE: Georgeta Damian, satul Vlăsinești, județul Botoșani; Luiza Predescu, satul Olteni, comuna Lucieni, județul Dîmbovița; Constantina Tudora, clasa a VI-a, Eforie Sud, str Cantacuzino nr. 58, județul Constanța; Petre Ionescu, clasa a VI-a B, Școala generală nr. 2, Cîmpia Turzii, județul Cluj. **LITERATURĂ:** Ștefana Marcovici, clasa a VI-a A, Școala generală nr. 1 Niculițel, județul Tulcea. **MUZICĂ:** Elena Medeleanu, comuna Dobrotești, județul Teleorman. **COLECȚIONEAZĂ VEDERI și TIMBRE:** Paulina Andrei, clasa a VI-a, Școala generală nr. 1, Luica, județul Ilfov. **ISTORIE:** Olguța Bob, comuna Jucu de Mijloc nr. 176, județul Cluj.

ALO, Cutezătorii!

17.60.10 ● 1767

— Aici pionierul Traian Rîcian din satul Drăculea, comuna Band, județul Mureș...

— Te ascultăm Traiane, spune...

— Vă rog să mă ajutați să pot ajunge și eu la școală mai ușor... am de mers aproape șapte kilometri... de foarte multe ori autobuzul întîrzie și nu oprește în stație...

— Traiane dragă, acum,pe loc, îți închipui că nu putem rezolva nimic dar, în aceste zile de vacanță, timp în care vei sta acasă, în sat, vom lua legătura cu tovarășii care te pot ajuta în rezolvarea acestei situații.

— Vă mulțumesc, dar cînd să vă mai dau telefon?

— Dacă vrei, joia viitoare. Noi însă, îți vom scrie de îndată ce obținem răspunsul.

— Alo, alo...

— ...aveți legătura cu Ploieștiul!

— ...aici este Cristinela Popa,de la Școala generală nr. 4.

— Sîntem pe recepție, Cristinela, transmite!

— Acum, odată cu primele zile de vacanță detașamentul clasei noastre, a VI-a A, începe alcătuirea unui album dedicat celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor care va înmănunchia imagini și descrieri ale celor mai frumoase zile din cronica pionierească a unității.

— Felicitări, Cristinela pentru frumoasa voastră inițiativă! Cînd veți avea gata realizate, primele capitole, trimite-ne cîteva fotografii,care să înfățișeze pagini din albumul omagial. Le vom publica cu plăcere.

LIDIA NOVAC

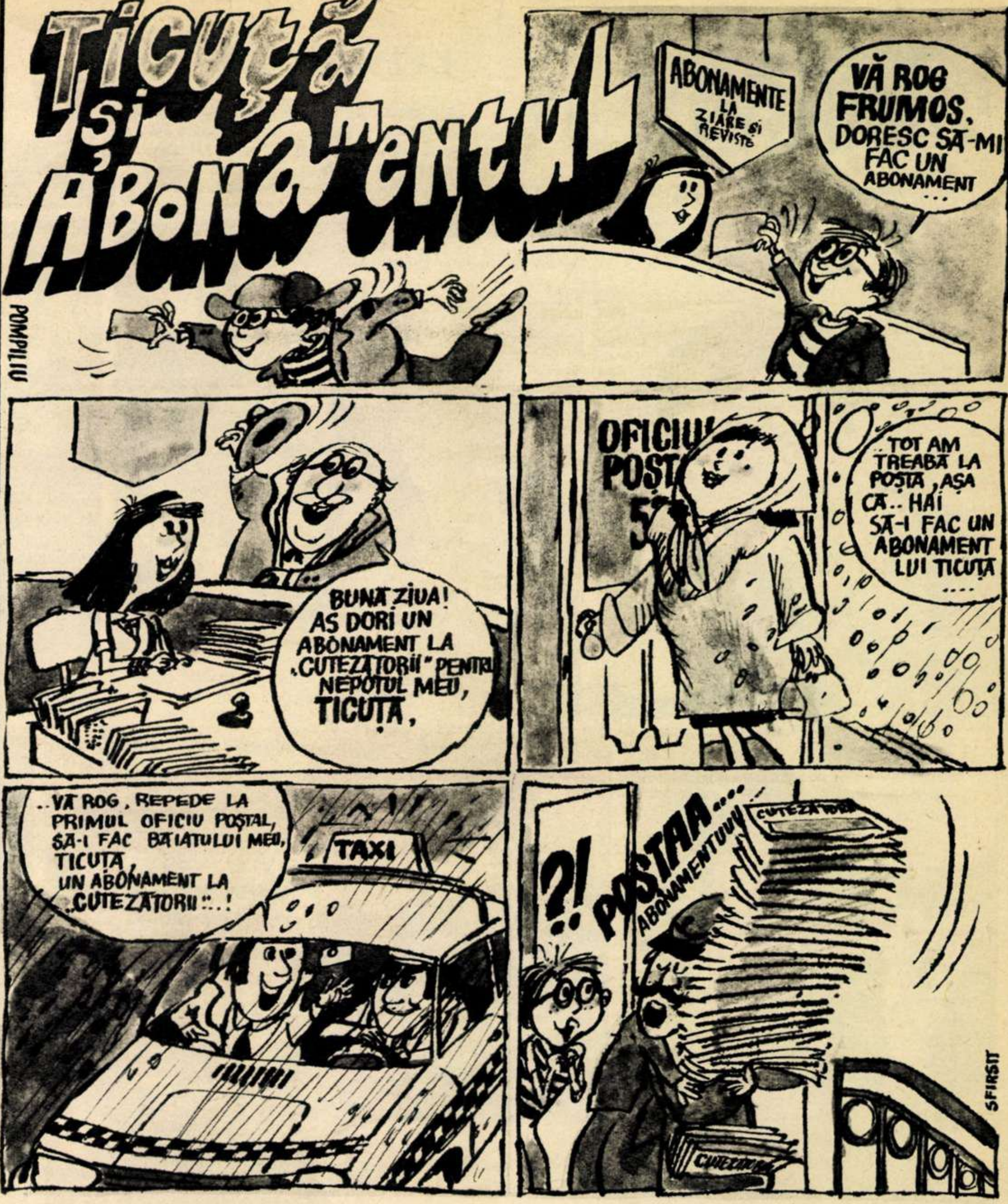
Ticuță și abonamentul
POMPILIU
ABONAMENTE LA ZIARE ȘI REVISTE
VĂ ROG FRUMOS, DORESC SĂ-MI FAC UN ABONAMENT...
BUNĂ ZIUA! AȘ DORI UN ABONAMENT LA „CUTEZĂTORII" PENTRU NEPOTUL MEU, TICUȚĂ,
OFICIUL POȘTAL 5
TOT AM TREABĂ LA POȘTĂ, AȘA CĂ.. HAI SĂ-I FAC UN ABONAMENT LUI TICUȚĂ....
..VĂ ROG, REPEDE LA PRIMUL OFICIU POȘTAL, SĂ-I FAC BĂIATULUI MEU, TICUȚĂ, UN ABONAMENT LA „CUTEZĂTORII"..!
TAXI
?!
POȘTAA.... ABONAMENTUUU
CUTEZĂTORII
SFÎRȘIT

Felicia Timbuș, clasa a II-a, comuna Tureni, județul Cluj. Felicia dorește să-și îmbogățească colecția de șervețele de masă. Cine o poate ajuta?

O șezătoare la țară

Astfel s-a intitulat serbarea folclorică, susținută de elevele clasei a VIII-a B de la Liceul «Zoia Kosmodemianskaia» din București (profesor diriginte, Filofteia Stoian).

Ștergarele alese care împodobeau scena, frumoasele costume populare din toate zonele țării, în care erau îmbrăcate elevele, cîntecele și strigăturile interpretate cu acea inflexiune pitorească și specifică graiurilor de pe meleagurile țării, au dat nota de autentică șezătoare.

Cutezătorii 2
ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
CĂSUȚA POȘTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1458

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ.BUCUREȘTI — CALEA GRIVITEI NR. 64-66, P.O.B 2001»

REDACTOR ARTISTIC
VINTILĂ MIHĂESCU
SECRETAR DE REDACȚIE
EMIL PETROVICI

Σ108

Moldoveni 22/5 Cepari

URMĂRIREA

EPISODUL 5

Scenariu:
TUDOR NEGOIŢĂ

Desene:
ALBIN STĂNESCU

REZUMATUL EPISOADELOR ANTERIOARE: Radu a descoperit intenţiile unui oarecare domn Diman, de a scoate din ţară aur şi un microfilm. A venit acum la securitate, unde...

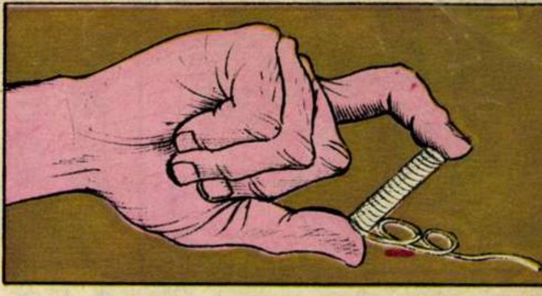

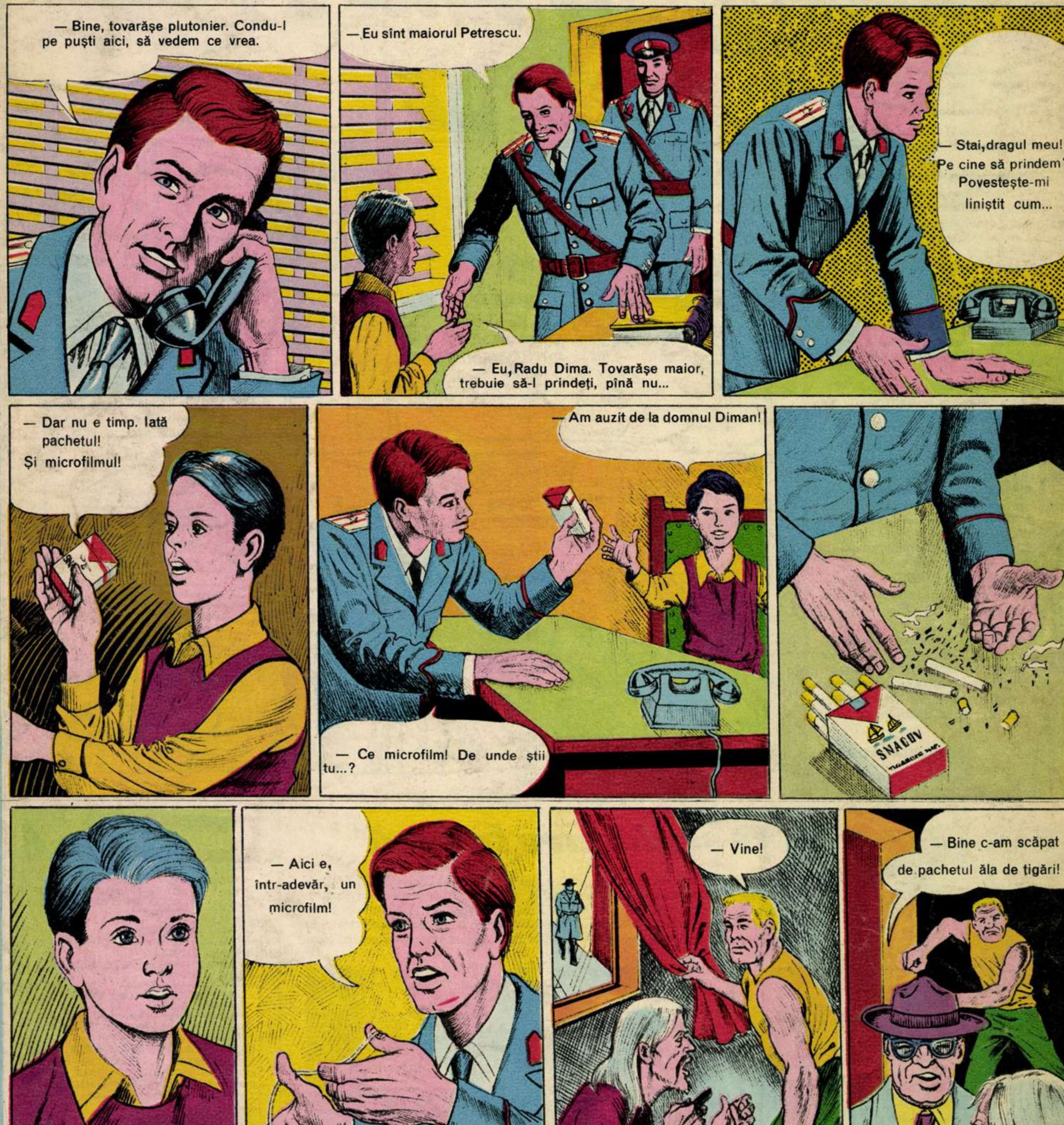
— Bine, tovarăşe plutonier. Condu-l pe puşti aici, să vedem ce vrea.
— Eu sînt maiorul Petrescu.
— Eu, Radu Dima. Tovarăşe maior, trebuie să-l prindeţi, pînă nu...
— Stai, dragul meu! Pe cine să prindem? Povesteşte-mi liniştit cum...
— Dar nu e timp. Iată pachetul! Şi microfilmul!
— Am auzit de la domnul Diman!
— Ce microfilm! De unde ştii tu...?
SNAGOV
— Are şi aur ascuns în maşină.
— Aici e, într-adevăr, un microfilm!
— Vine!
— Bine c-am scăpat de pachetul ăla de ţigări!

— VA URMA —

Biblioteca municipală
Tîrgu-Mureș

1,2,5,10,16

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

3
ȘCOALA SPORTIVĂ 2
STEAUA

JOI, 17 IANUARIE 1974, ANUL VIII (330)
16 pagini, 1 leu

FOTO: GRIGORE PREPELIȚĂ

EDITIA IV A
AMBASADORII PRIETENIEI
BRASOV 1974

Țara mea

Tu, prea frumoasă, în această lume,
Cu flori crescute, înalt la tîmpla ta,
Cu soarele statornic în cunună
De cînturi şi de vise, țara mea.

Tu, curcubeul bucuriei noastre,
Ce ții în mînă fiecare stea —
Ți-aştern covorul inimii în cale
Să calci doar pe lumină, țara mea.

TIBERIU TARKÁNYI elev, Almaş, Sălaj

TRIBUNA ACTIVULUI PIONIERESC

Pionierii locțiitori ai președintelui C.N.O.P. la lucru

Dacă în catalog ar fi existat o rubrică «Dăruire şi dragoste pentru activitatea pionierească», 16 copii, pe care «Cutezătorii» i-au cunoscut la Livada, ar fi primit pe primul trimestru nota 10. Cine sînt aceşti copii? Sînt cei 16 pionieri locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P. pe care i-am revăzut în timpul vacanţei de iarnă, în Bucureşti. Timp de două zile, cît au stat în Capitală, ei au avut o bogată şi interesantă agendă de lucru.

Întîi, o vizită la Uzinele «23 August», care i-a introdus într-una din puternicele citadele ale industriei româneşti constructoare de maşini. Cu acest prilej, pionierii au aflat că o mare parte din muncitorii uzinei sînt tineri utecişti, fruntaşi în producţie, cinstea uzinei. În aceeaşi zi, pionierii locţiitori au avut o discuţie cu tovarăşul Ion Traian Ştefănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, cu care prilej ei au vorbit despre strînsa lor colaborare cu uteciştii, despre activităţi realizate împreună. Pionierii locţiitori au fost bucuroşi să poată raporta că şi în această direcţie ideile Forumului '73 prind continuu viaţă. Un punct al programului care a stîrnit entuziasmul tuturor a fost vizionarea filmului documentar **«Livada pionierilor»**. *Era plăcut pentru fiecare dintre ei să reîntîlnească chipul unui prieten, să asculte un crîmpei de cîntec cunoscut, să revadă un peisaj drag, fiindcă toate laolaltă au însemnat Forumul '73, au însemnat viaţa de tabără. Plină de interes a fost pentru locţiitorii preşedintelui întîlnirea cu redactorii şefi ai ziarului «Scînteia tineretului» şi revistei «Cutezătorii», urmată de vizitarea Combinatului «Casa Scînteii». A fost un bun prilej să se discute despre modalitatea intensificării relaţiilor dintre aceste publicaţii şi tinerii lor corespondenţi.*

În cadrul programului de lucru, pionierii locţiitori s-au mai întîlnit cu conducerea Uniunii scriitorilor.

Un moment deosebit al acestei întîlniri: Academicianul Zaharia Stancu dăruieşte foarte tinerilor săi prieteni cartea sa «Să nu uiţi, Darie!», cu o dedicaţie şi o garoafă roşie. În semn de omagiu, pionierii depun florile la monumentul poetului Mihai Eminescu, aflat în faţa clădirii Uniunii scriitorilor.

Dar în afara acestor interesante întîlniri şi vizite, pionierii locţiitori au avut cîteva importante discuţii de lucru cu tovarăşul Virgiliu Radulian, preşedintele C.N.O.P., cu conducerea Organizaţiei de pionieri. Încă un prilej de a se purta un dialog, în primul rînd despre învăţătură, despre rolul Organizaţiei pentru ca tot mai mulţi copii să înveţe bine, să fie conştiincioşi, disciplinaţi, să dea dovadă de perseverenţă în însuşirea cunoştinţelor. Un punct al acestor adunări de lucru l-a constituit discuţia despre pregătirile pentru întîmpinarea marii sărbători pioniereşti, a 25-a aniversare a Organizaţiei lor. În aceste şedinţe de lucru a fost acordat un timp important discuţiilor despre modestie, curaj, dragoste de adevăr, într-un cuvînt despre formarea spiritului revoluţionar care trebuie să fie caracteristic fiecărui pionier.

Aşadar, zilele de vacanţă au fost încă un prilej pentru pionierii locţiitori ai preşedintelui C.N.O.P. de a-şi lărgi orizontul de cunoaştere, ceea ce fără îndoială se va reflecta, apoi în activitatea lor.

REPORTER

IDEILE FORUMULUI PRIND VIAȚĂ

PIONIERII SÎNT PRIETENI BUNI!

5—6 ianuarie, 1974.

Braşovul, gătit sărbătoreşte, primeşte sute şi sute de copii, din toate judeţele ţării, sosiţi la marea întîlnire pionierească AMBASADORII PRIETENIEI.

Aflată la cea de a IV-a ediţie, această acţiune vine să realizeze în fapt una dintre preţioasele idei ale Chemării Forumului. Astfel, copiii participă la întărirea frăţiei şi prieteniei dintre toţi pionierii şi şcolarii ţării — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi.

Dornici să stimuleze colaborarea între unităţile pioniereşti de la sate şi oraşe, în scopul cunoaşterii reciproce şi a unei mai strînse prietenii între ei, pionierii înscriu prin această acţiune file emoţionante în Cronica pionierească '74.

Un moment emoţionant al programului «Ambasadorilor» a fost adunarea festivă desfăşurată în sala Teatrului dramatic. Au participat zeci de fete şi băieţi cu bluze albe şi cravate roşii cu tricolor, care au adus în sală o atmosferă tinerească.

Printre oaspeţi s-au aflat tovarăşul Constantin Drăgan, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului judeţean Braşov al P.C.R., precum şi preşedintele C.N.O.P. şi alţi tovarăşi din conducerea Organizaţiei pionierilor.

Caldele cuvinte adresate pionierilor de către oaspeţi cu acest prilej, îndemnul de a întări şi dezvolta necontenit prietenia, frăţia dintre toţi copiii ţării, de a învăţa bine au avut un deosebit răsunet în inimile celor prezenţi. La rîndul lor, pionierii au mulţumit călduros pentru grija şi dragostea cu care sînt înconjuraţi. În încheiere, Ansamblul artistic al pionierilor braşoveni «Crai nou» a oferit un program de cîntece şi dansuri. Minute în şir, foarte tinerii spectatori şi-au aplaudat colegii pentru măiestria lor.

BRAŞOV-IANUARIE '74

La Livada, în zilele pline de soare şi cîntec ale Forumului s-au legat multe prietenii. Vă amintiţi că în tabără, pionierii sosiţi din cele patru colţuri de ţară au inaugurat atunci «Fîntîna prieteniei», legîndu-se astfel prin firele unor puternice sentimente. Şi iată-i acum, în ianuarie '74, pe mulţi dintre ei, din nou împreună, la Braşov. Zîmbete, îmbrăţişări şi mai ales

(CONTINUARE ÎN PAG.4

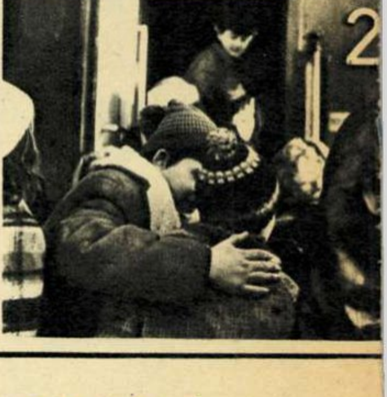

AGENDA UNICEF

Fondul Naţiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) a lansat tuturor statelor lumii un apel pentru a sprijini combaterea foametei din Etiopia, provocată de seceta care a afectat mai multe state africane în ultimii ani. În apel se menţionează că aproximativ 1,6 milioane de etiopieni suferă din cauza acestei calamităţi naturale, jumătate din aceştia fiind copii sub 15 ani. Pe de altă parte, potrivit informaţiilor agenţiei guvernamentale de presă kenyene (K.N.E.), seceta care s-a abătut asupra nordului Kenyei a distrus jumătate din şeptelul regiunii. 60 000 de persoane suferă de pe urma secetei, iar 34 000 dintre acestea au nevoie de ajutor urgent.

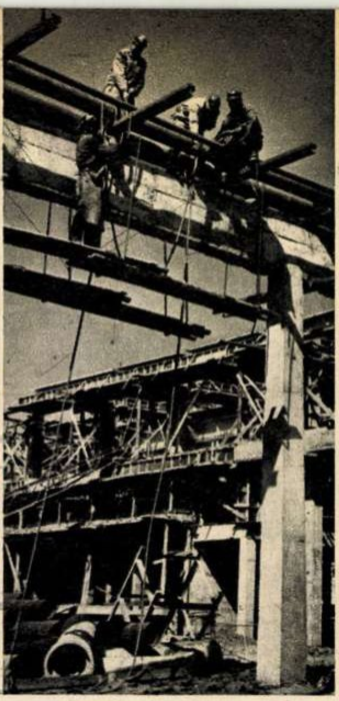

Tinerețea XXX unui ținut

Imaginile pe care vi le înfățișăm fac parte din amplul peisaj industrial al patriei. Fie că s-au născut pe meleaguri mîngîiate de briza mării, fie că s-au născut într-un ținut de munte ca aici, în Harghita, pretutindeni oamenii știu să-și facă mai fertil și mai frumos locul în care trăiesc și muncesc, iscodind cu nesaț tărîmurile cunoașterii, cei mai vîrstnici împărtășind celor mai tineri din înțelepciunea și experiența lor. Tînărul județ Harghita își alătură azi hărnicia celor peste trei sute de mii de locuitori ai săi, noile citadele industriale urcînd semețe alături cu Hășmașul, pitorescul priveliștilor cu salba stațiunilor turistice și balneo climaterice ale celorlalte județe ale patriei, împletindu-i laolaltă generoasă cunună, asemenea unui arc de triumf al muncii creatoare. Pe la Toplița, Gheorghieni, Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc trece drumul lemnului coborît din munți, prin mîinile făurarilor de frumos și util împodobind căminele noastre, școlile noastre... Sub degetele vrăjite ale filatoarelor din Gheorghieni și Miercurea Ciuc, firul de in, de bumbac, de lînă se preface în strune, depănîndu-și povestea de la început pînă în clipa cînd se va împleti neasemuit de frumos în toate culorile ce se arcuieșc pe cerul pur în miez de vară. O imagine conținînd o metaforă modernă: temerarii «meșteri» ce escaladează schelele, montează ultimii conductori de termoficare ai Fabricii de P.A.L. din Miercurea Ciuc, aflată în plină construcție. Noile fabrici și uzine înălțate prin hărnicia celor vîrstnici, Combinatul minier de la Bălan, de la Harghita Băi, modernele lăcașe de cultură vor primi mîine pe cei 28 000 de pionieri ai Harghitei, care vor prelua și duce mai departe ștafeta impresionantelor realizări ale zilelor noastre.

ILEANA PIȚA

Patria

Patria e mărul de aur
iar noi, fructele lui cîntătoare.
Patria e o harfă de orașe și munți
iar noi, cocorii care învață să zboare,

Patria e poemul cu pletele-n vînt,
poemul de vîrsta noastră, poemul cel pur.
Patria e pacea înaltă a cărților noastre
și destinul nostru de azur.

Patria e muzica apelor și înalta stea,
iar noi, învățăm viitorul de la ea.

DAN MUTAȘCU

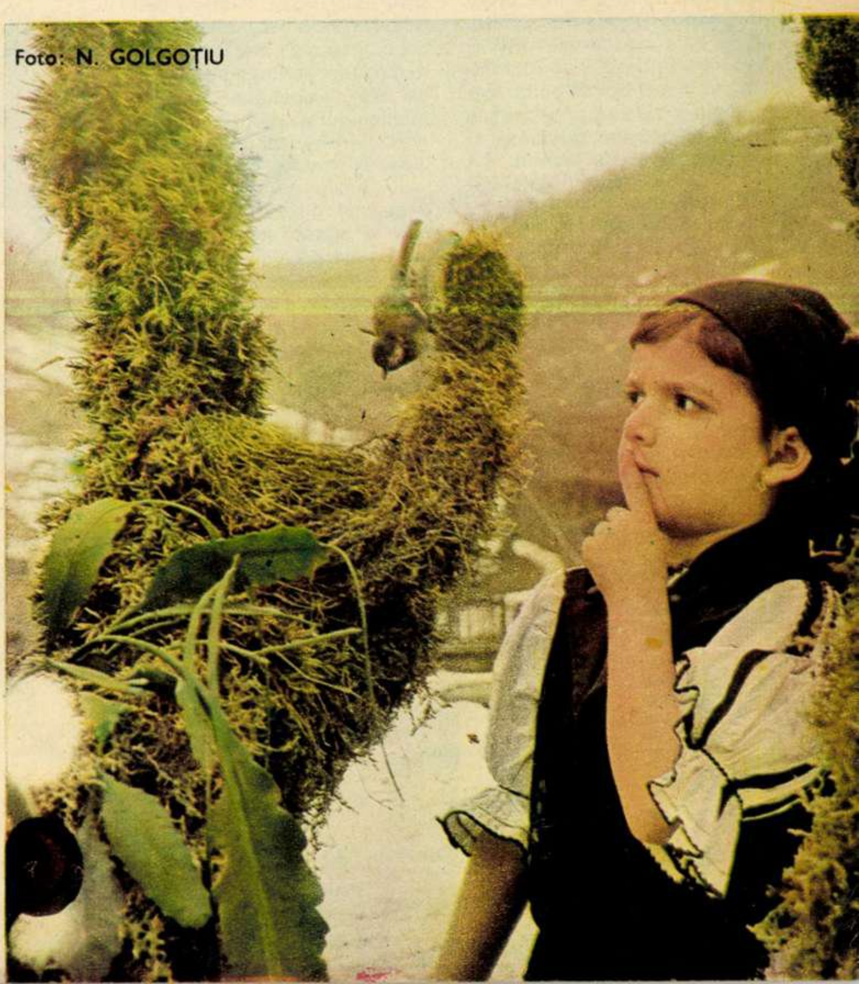

Foto: N. GOLGOȚIU

Pionierii sînt

(URMARE DIN PAG.2

atîtea de povestit. Pionierii brașoveni, gazde bune, au primit acasă la ei pe prietenii veniți din alte orașe și sate. Mădălina Neagoe a poftit-o acasă, la ea, pe Carmen Darida de la Satu-Mare. I-a arătat cărțile, colțul ei de lucru, fotografii, au luat împreună masa. Gazdă bună, Mădălina a ținut să-i pregătească prietenei o masă gustoasă și un loc plăcut de dormit. Ca Mădălina au fost mulți pionieri brașoveni care i-au primit pe «Ambasadorii prieteniei» cu dragoste frățească și împreună au petrecut ceasuri de neuitat. Așa a fost la Casa pionierilor cînd, în «Camera prieteniei», fiecare delegație a adus un dar din partea județului, obiecte lucrate de copii în cadrul cercurilor. N-au lipsit din acest program al prieteniei plimbările prin oraș, și jocurile. Avînd prilejul să se afle împreună, pionieri delegați din țară au ținut să facă și un schimb de opinii asupra felului cum se pregătesc să întîmpine jubileul Organizației. *Irin Marinel (Arad)* a arătat că pionierii din orașul său strîng fonduri pentru ridicarea unui monument dedicat eroului de 15 ani Virgil Iovănaș, care a căzut eroic la datorie, în luptele împotriva hitleriștilor. *Pionierii de la Liceul nr. 2 din Satu-Mare* au lansat o chemare către toți pionierii din județ pentru a fi alături de cei mari la economisirea combustibilului și energiei electrice. «Nici un bec aprins inutil în clase și acasă». *Gheorghița Liman (Vaslui)* a vorbit despre angajamentul pionierilor de a strînge plante medicinale. Titus Csaba și Wilhelm Unsch au mai vorbit despre sădirea pomilor, îngrijirea spațiilor verzi și despre alte frumoase activități ale purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor. Și astfel, semnul prieteniei sub care trebuie să se desfășoare activitatea pionierească, idee prețioasă a Forumului '73, a căpătat noi reliefuri în această a IV-a ediție a «ambasadorilor».

LA UZINELE „TRACTORUL“

— Ce ți-a plăcut mai mult în vizită la această uzină? I-am întrebat pe Octavian Popa (Tulcea), care se afla în grupul de pionieri veniți la cunoscuta întreprindere brașoveană.

— A fost o vizită mai mult decît interesantă, mi-a răspuns el. Mi-a plăcut mai ales să privesc cum se asamblează pe bandă, în 5 minute — și în cazuri mai complicate — în cel mult 8, un tractor. M-a impresionat, de asemenea, în mod deosebit, istoria acestei uzine, de pe porțile căreia, acum aproape trei decenii a ieșit primul tractor de fabricație românească. Nu știu cum să mă exprim, dar m-am simțit tare mîndru cînd m-am gîndit la drumul pe care l-a străbătut uzina, de la acel prim tractor, întîmpinat de mulți cu neîncredere, ba chiar cu dușmănie, pînă la tractoarele de azi, tipuri foarte moderne, care poartă în multe țări din lume însemnul «Fabricat în România».

Ascultîndu-l pe Octavian, m-am gîndit că această vizită a constituit încă un prilej ca pionierii să cunoască pe făuritorii tuturor bunurilor țării, să le respecte munca și s-o prețuiască.

ÎN ÎMPĂRĂȚIA BOMBOANELOR

Două tinere trec grăbite cu o cratiță uriașă din care se ridică aburi roșietici și deodată, spre spaima celor prezenți, o răstoarnă pe o masă metalică.

Uimiți, copiii stau nemișcați. Valuri, valuri dense de sirop smeuriu curg pe metalul alb, iar spre margine, ca prin farmec, se opresc.

— ...parcă i-ar fi frică să nu cadă de la înălțime, observă o fetiță.

— De-acum siropul s-a răcit, s-a întărit și poate trece mai departe, în mașina de... bomboane, îi răspunde una dintre tinerele muncitoare. Veniți să vedeți!

În secția caramelaj a întreprinderii C.I.B.O. din Brașov, se petrecea totul ca la o serbare a culorilor, după cum spuneau copiii. Dintr-o mașină, pe o bandă lungă de cîțiva metri, ieșeau în rînd bomboane verzui, de mentă, de pe banda alăturată, bomboane cafenii, iar mai departe, se vedeau, ca niște globulețe strălucitoare, bomboanele roșii, portocalii, galbene, argintii...

Să știți că vizita în împărăția bomboanelor este de neuitat, mulțumeau Cornelia Vasile, Ingrid Becher, Carmen Neagu, Radovancovici Iavor, Nicolae Murgescu și alți pionieri, gazdelor lor atente, pionierii Școlii generale nr. 5, Brașov.

ACASĂ LA MARIANA

— Bine-ai venit, Monica!

Mariana Bobaiță, elevă în clasa a VII-a, la Școala generală nr. 5 Brașov, împreună cu mama ei, o întîmpină cu bucurie pe Monica Groza, «Ambasador al prieteniei» din județul Alba.

Cîte aveau să-și spună! Uite o carte pe care am citit-o recent, e interesan-

prieteni buni!

400 DE SPORTIVI

Ca niște falnici cavaleri, brazii uriași încadrează pîrtia albă a Poienii în așteptarea micilor și marilor sănii pe care «Ambasadorii prieteniei» vor porni în iureșul întrecerilor sportive.

Deodată, deasupra tuturor glasurilor se aude vocea crainicului care cheamă săniuțele, patinatorii și schiorii la start. Un ultim semnal și primele săniuțe pornesc pe cele două culoare ale pîrtiei.

Zăpadă mare, obstacole de gheață, vînt puternic suflă din față și totuși aproape toate săniuțele ajung cu bine la finiș.

Printre numeroșii pionieri care și-au dovedit măiestria pe pîrtie, la săniuțe, se află și Aurelia Cristian — Brașov, Dan Poenaru — Hunedoara, Sabin Marinescu — Brașov, Valentin Leacu — București, Adrian Băilescu — București.

Dimineața de întreceri sportive s-a încheiat, așa cum a și început de altfel, într-o atmosferă deosebit de veselă, toți copiii fiind fericiți de minunata zi de vacanță petrecută la Poiana Brașov.

ACELAȘI REFREN...

În seara aceea, ultima, după care urma despărțirea, bluzele pionierești au fost schimbate pentru cîteva ceasuri cu costumele de carnaval. Pitici, Feți-Frumoși, Ilene Cosînzene păstrau însă, aceeași inimă voioasă, veselă de pionier.

În seara aceea, muzica a răsunat din plin, glasul lui Moș Gerilă a fost tot atît de cald ca de obicei. Dar cît de repede trec clipele frumoase! Gazdele și oaspeții s-au bucurat sincer împreună,pînă în ultima clipă...

În seara aceea, cînd toată bucuria era pe cale să se transforme în amintiri, cînd clipa despărțirii se apropia tot mai mult, copiii au strîns mînă lîngă mînă, într-o horă a prieteniei. Și atunci au răsunat iarăși acordurile imnului taberei Forumului de la Livada. Apoi, s-a încins o altă horă, mai mare, mai cuprinzătoare.

Din seara aceea, sînt sigur, tot mai multe asemenea hore se vor prinde sub semnul frăției și prieteniei pionierești.

Două zile de vacanță, pline de farmecul iernii și al jocurilor, de căldura prieteniei, au trecut repede, ca-n vis!

Iată-i pe mesagerii pionierilor țării, la capătul acestor zile frumoase în care au făcut vizite și drumeții, rodnice schimburi de experiență, apropiate dialoguri despre continua întărire și dezvoltare a democrației pionierești, despre rolul inițiativei pionierești pentru traducerea în viață a Programului întîmpinării și sărbătoririi celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor.

Momentul despărțirii a sosit,iar ei, pionierii,oaspeți ai Brașovului, mulțumesc din inimă tuturor gazdelor, mari și mici, pentru căldura, prietenia și feeria acelor zile de neuitat — la întîlnirea prieteniei pionierești — Brașov '74.

Pagini realizate de: **BITI CARAGIALE, LIDIA NOVAC** și pionierii **GHEORGHE TRUȚĂ, SORIN ILCA.**
Fotografii de **CĂLIN CREȚU.**

tă! Să nu uităm colțul cu jucării și mai ales... păpușile. După atita alergătură, hai la masă!

Mama privește cu drag voioșia fetițelor.

Seara a sosit. Somnul le închide din cînd în cînd pleoapele, dar fetele tot își mai vorbesc. Impresiile zilei sînt multe ș i totuși... noapte bună!

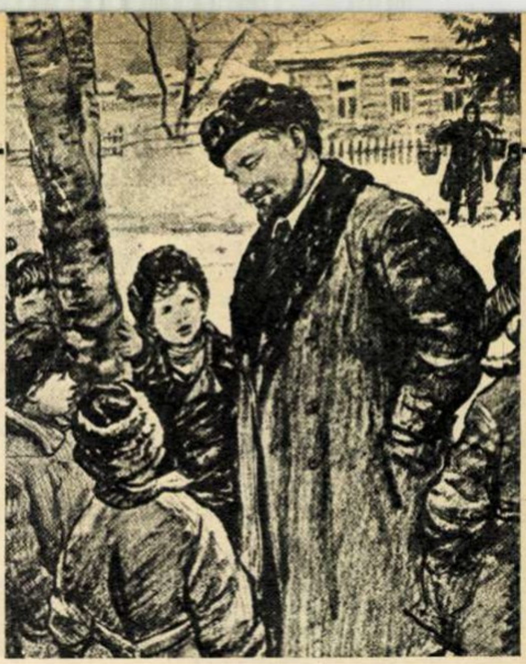

Mestecenii

Linişti de veac şi de ianuarie se interpun între pleoapa ferestrei mele şi zăpada vegetală a acelui crîng de mesteceni îndepărtat. Atît de familiare conştiinţei noastre, atît de intim înserate biografiei marelui bărbat al Rusiei şi al umanităţii, peisajele din Leninskie Gorki sînt ele însele spaţii de reculegere, punţi spre o luminoasă eternitate.

Intr-o violacee toamnă septentrională am deschis şi eu cu bătăile inimii — al cîtelea dintre milioanele de vizitatori veniţi să alunge doliul acelui 21 ianuarie 1924? — aceleaşi porţi ale pietăţii, aceleaşi orizonturi spre care după biruinţa Revoluţiei şi după ce gloanţe laşe i-au muşcat din trup, marele ctitor de lume şi de omenie a fost invitat a-şi îngriji sănătatea şi a-şi înnoi puterile.

Am străbătut aleile parcului avînd în minte copleşitoare secvenţe, evocînd ceea ce a însemnat şi înseamnă prezenţa lui Vladimir Ilici în contemporaneitate. Intre granitul roşu al mausoleului moscovit şi mestecenii de argint ai satului din apropierea marelui oraş vibrau nevăzute antene. De la aurul lanurilor coapte la rărunchii în bucium ai hidrocentralelor,de la muzeele cu tineri vizitatori la florile omagiind memoria întîiului navigator în cosmos, toamna rusească se pregătea parcă să întîmpine, cu o aureolare de energii, împlinirea unui secol de la naşterea aceluia căruia mestecenii şi mujicii i-au fost cei din urmă consăteni. Deşi emoţionante unghere evocă aici zilele din urmă ale unei vieţi, dominanta majoră a întîlnirii o constituie impresia de vitalitate, de altruistă dăruire şi laborioasă trudă pînă la ultima clipă, întru slujirea destinelor Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Cîteva alei, cîteva bănci din parc, un izvor, bătrînul şezlong, apoi rafturile de cărţi prezente aproape în fiecare cameră sînt locuri şi lucruri care, păstrînd vie umbra trecerii sale, pun în cumpănă austeritatea salonului de doliu, gipsul original al măştii mortuare, Aici, în ambianţa naturii ruseşti, înconjurat de gîndurile şi speranţele ţării, înveselit adesea de ghiduşiile unor ţînci zburdalnici, petrecînd lungi seri în convorbiri cu ţărani din împrejurimi ori cu comisari ai poporului veniţi anume de la Moscova, avînd totdeauna lîngă sine blîndeţea şi devoţiunea Nadejdei Konstantinova, marele bărbat a avut puterea să făurească în acest ungher de natură rusească cîteva din lucrările sale teoretice fundamentale. Ascultînd şopotul frunzelor, foşnetul ierbii, nu poţi să nu simţi cîtă bogăţie de orizonturi a fost gîndită cîndva aici. Pare că natura însăşi pulsează de emoţii şi de adevăr perpetuînd către generaţiile viitoare aura celei mai omeneşti şi mai reale legende.

Străjuit de pîlcul de mesteceni din capătul şoselei, complexul de clădiri al reşedinţei-muzeu păstrează valori documentare şi istorice de profundă rezonanţă. Dincolo de steagurile păstrate în bernă lîngă portretul îndoliat, dincolo de pateticele citate din Maiacovski, simţi cum amintirea marelui bărbat îşi caută deopotrivă — şi îşi află aici întotdeauna la îndemînă — tunica simplă, vechea pereche de ghete, şezlongul lucios, cartea rămasă deschisă, tăcuta puşcă de vînătoare. Află întotdeauna aproape glasul ţării sale, glasul mestecenilor.

MIHAI NEGULESCU

Desen de **NICĂ PETRE**

Chipuri PENTRU TUDOR

schiță de
ILIE TĂNĂSACHE

Hîrști!

Hîrtia mototolită se înfoaie pe masă ca o varză.

— Nu merge și gata!

— Ce nu merge, Tudore? îl interpelează tata, rostind rar cuvintele. Dincolo de ferestre viscolește și ninge ca în filme, cu o geană de soare ricoșată oblic, dinspre miazăzi. Aici e cald, bine, iar tata repară un întrerupător.

Băiatul se foiește la masa lui de scris și-i dă drumul pe nerăsuflate:

— Am o compunere, și mă împotmolesc la fiecare rînd.

— Chiar așa?

Afară, ninsoarea aceea cu soare, ireală. Pare o joacă trăsnită. Nu ți-ar fi de mirare să vezi și pomi înfloriți și oameni făcînd plajă! Deși, lacurile orașului sînt mai înghețate decît o sută de aisberguri la un loc.

Desen de
SORIN ȘTEFĂNESCU

— Omul care m-a învățat meserie... zice tata. Dar, dă-mi te rog șurubelnița de pe scaun.

Tudor aduce șurubelnița și i se pare nu știu cum propoziția cu «omul care m-a învățat meserie». Tata trebuia să fi știut meseria dintotdeauna. Aici este, desigur, vreo capcană. Nu se poate!

— ...cînd era, tot așa, în cîte-un impas, știi ce făcea?

Tudor privește întrebător, poate află, mai știi, vreo soluție!

— Își verifica toate uneltele. Cu de-amănuntul. Nu afla nici un neajuns, se-nțelege. «Deci, hiba, hiba e în altă parte. Nu, săracele unelte n-au nici un amestec în încurcătură». Și așa, lua lucrul de la capăt. O dată. De două ori. De trei ori.

— De trei ori am rupt și eu foaia.

— De ce, mă rog?

În lumina puternică, albă, care invadează prin geamuri, de afară, ochii tatii sînt și mai albaștri, și mai limpezi.

— Am fost cu școala la fabrica de geamuri. Trebuie să scriu despre meseria care mi-a plăcut cel mai mult.

— Și?

— Și mă trezesc mereu scriind despre sudură!...

— Păi acolo, la geamuri, nu prea se sudează!

— Da, ai dreptate. Dar eu vreau să scriu despre meseria ta...

— Orice meserie, măi băiete... Dar ce-ți spun eu?... Știi și tu asta. Uite, am cunoscut odată un tipograf. Tipograf mașinist. Oho, despre ăsta cred că s-ar putea scrie o carte.

Ceva nu se potrivește și tata ia lucrul la întrerupător de la capăt.

— Și mă rog, de ce se grozăvea atît tipograful ăla mașinist?

— Cine a spus că se grozăvea?

Tudor înghite gălușca.

— Nu se grozăvea deloc. Deși, ar fi avut cu ce. Era un as în meserie. Adică, este. Și va fi multă vreme. Tot timpul înconjurat de-o groază de ucenici. Cu răbdare, cu pricepere le conduce pașii pe drumul meseriei. Dar, cred că nu prea te interesează toate astea...

— Ba da, cum să nu? Deși tipograful ăla ar fi trebuit să fie... sudor.

Afară s-a pornit alaiul de sănii. Terenul din fața blocului e drept ca în palmă. Și zău dacă ăsta se mai poate numi derdeluș! Ei, dacă s-ar apuca toți să strîngă vălătuci mari și să-i urce unul peste altul! Pe o parte te sui ca pe niște scări albe, cu sania. Din vîrf îți dai drumul și, dacă ai norocul să nu te rostogolești lateral de zid, aluneci douăzeci de metri.

— Odată, continuă tata, unul dintre băieți a nesocotit sfatul tipografului și și-a băgat mîna pe la valțurile de cauciuc care întind cerneala de tipar. Cît pe-aci să fie prins. Noroc că tipograful a sărit și l-a tras de o parte. Dar nu știu cum a alunecat, s-a sprijinit cu dreapta de valțurile care i-au și prins mîna pînă la cot.

— I-au strivit-o?

— Aproape. Noroc că mașina a fost oprită la timp. Omul cu mîna imobilizată acolo. Scrîșnind de durere. Cu toate acestea, știi cine dirija lucrul pentru eliberarea mîinii din încleștarea aceea?

— Tipograful?

— Exact. Ei, ce zici, așa ceva n-ar merita să fie scris?

— Omul ăsta e, într-adevăr formidabil, recunoaște Tudor. Păcat că... nu-i sudor. Știi tată, eu...

Afară s-a așezat și mai zdravăn pe viscol și ninsoare. Dintr-o margine de cer, soarele privește încremenit la ce se petrece în partea asta de lume.

— Zi-mi ceva despre sudori!

După cum înaintează lucrul, se pare că tata a dat de capăt defecțiunii la întrerupător.

— Într-o zi... Eram tocmai în pauza de masă la combinat, cînd șeful de echipă îmi face semn din ușă, gata echipat: «ia șorțul, masca de gaze și, hai». «Ce-i?» îl întreb pe drum. Nici el nu știa exact despre ce-i vorba. Doar că într-o margine a combinatului, aparatele de sudură sosiseră înaintea noastră. Plus un excavator. Mai la o parte aștepta un buldozer.

— Palpitant! exclamă Tudor, exact în clipa cînd în geamul ferestrei explodă un bulgăre de zăpadă. Invitația obișnuită la săniuș. «Nu te duci?» păreau că întreabă ochii tatii.

— Palpitant! Și, mai departe?

— Acolo, meșterul, un om mai în vîrstă, îi spunea unui inginer tînăr: «E gaz, nu mă înșel eu! Vreți să ne convingem?» Meșterul a scăpărat un chibrit și l-a apropiat de pămînt, într-un loc anume. O flacără albăstruie, subțire, s-a întins pe vreo zece metri. «V-am spus. Fisură la conductă».

— Grozav omul acela! Era sudor, desigur?

— Nu. E un meșter, specialist în conducte. Excavatoristul a trecut să sape șanțul. Nu era vreme de pierdut. Săpa pînă la un milimetru de conductă. Rar mi-a fost dat să văd atîta precizie. Deși, dacă te uitai la el, era un băiețandru crud, nu mai mare de optsprezece, nouăsprezece ani.

— Cînd a avut timp să prindă așa de bine meseria? exclamă admirativ Tudor.

— Vezi, eram sigur că o să-ți placă și ție băiatul ăsta.

Ninsoarea curgea potop afară. Norii, deși apropiați de pămînt, zăvorîseră undeva, departe, geana de soare. Pămîntul era acum lăsat pradă invaziei de zăpadă care venea în rafale de sus. Se învîrtejea în aer. Izbea cu sete blana albă de jos, contopindu-se în culoarea unică, care aștepta tăcută și înțeleaptă zbenguiala copiilor.

— Șanțul a fost repede gata. Meșterul a coborît, a mirosit conducta și-a decis: «Tăiem de aici și pînă aici. Sudorii la treabă».

— Oho! se foi Tudor, cu neastîmpăr.

— Am coborît noi — șeful de echipă și cu mine. Am tăiat urgent. Unul la un capăt, altul la celălalt. Și am urcat sus...

— Cum, numai atît?

— Nu, stai să vezi ce face... excavatoristul. Zice: «Nu-i nevoie de macara. Pierdem timpul. Scot eu fragmentul de conductă tăiat. Între timp, am uitat să-ți spun, s-a adus și bucata de înlocuire. A sucit excavatorul. A săpat un loc să apuce în cupă. Și, haț! a suit conducta sus cît ai zice pai. La fel a coborît-o și pe cealaltă, de înlocuire.

— După care ați intrat voi, sudorii!

— Chiar așa.

— Ei, și cum a fost? se silea să afle mai repede Tudor.

De aici, de la etajul cinci, ninsoarea părea o ploaie albă. Sau *o furtună de toamnă, cu funigei. Ori un joc nevinovat, cu pene mărunte, ca laptele. Azvîrlite de sus. Vînturate în văzduh. Răsucite la nesfîrşit pe aripile vîntului nehotărît în ce direcţie să pornească.*

— A fost că se cerea sudat fără greş şi în timp record. Eram cronometraţi ca la înot ori alergări.

— Şi, nu s-a întîmplat nimic deosebit? Nu s-a ivit un obstacol, se ambală Tudor, pe care numai voi, sudorii, trebuia să-l înlăturaţi?

— Măi băiete, mă faci să rîd! Păi nu era voie să se întîmple absolut nimic.

— De ce?

— Conducta trebuia pusă urgent în funcţiune. Patru mii de oameni aşteptau lucrul acesta.

— Lucraţi sub privirile a opt mii de ochi?

— Exact. Adică, într-un anume fel... Nici n-am urcat bine sus, că meşterul a şi strigat: «anunţaţi că se dă drumul la gaze». Şi, către buldozerist: «Omule, să-mi astupi şanţul ăsta în doi timpi şi trei mişcări. Lună să văd aici.» «Lună o să fie, meştere.» Omul a curăţat locul ca în palmă, iar noi... Ei bine, ne-am dus fiecare la treburile noastre.

— Şi? întrebă Tudor.

— Uite băiete, replică tata. Totul a fost mult mai uşor decît ţi-am povestit eu. Acum însă vreau să instalez întrerupătorul ăsta. Tu, vezi mai bine dacă n-ai cumva stiloul defect. Ori poate foaia de caiet nu-i ca lumea. Că se poate şi aşa ceva...

Şi tata trecu în hol, unde începu să meşterească. Tudor, la masa de lecţii, cu caietul alb în faţă, privea fascinat ninsoarea de afară. Şi, în vîrtejurile albe, care urcau şi coborau de sus, i se părea că se leagănă, rîzîndu-şi de el, chipul încruntat de durere al tipografului. O clipire din ochi şi, ce s-a întîmplat cu tipograful? A dispărut. În locul lui, iată-l însă pe meşter. Cu un nas cît un castravete tomnatic, îngălbenit, adulmecînd cu uşurinţă toate mirosurile pămîntului. Tudor clipi iar din ochi şi locul meşterului fu luat de excavatoristul cu părul bălai. Un ţînc, dacă te uitai mai bine la el. Dar manevra nemaipomenit mastodontul de fier, printre două geamuri uriaşe, pînă la cer. Fără să le atingă, fără să le zgîrie măcar. Altă bătaie din pleoape şi buldozeristul la rînd. Lama buldozerului era uriaşă. Cît o secerătoare fantastică. Curăţa la firul ierbii scaii într-o uriaşă cîmpie de maci. Nu, nu roşii. Ci albaştri şi fragili. Iar peste toate aceste chipuri, obrazul tatii. Lipit de cel al şefului de echipă. Amîndoi îi făceau semn din depărtare, croind pe văzduhul imaculat, cu aparatele de sudură, largi şi frumoase jerbe de foc.

Despre cine să scrie mai întîi?

*

JURNAL DE LECTURĂ

de
GEORGE SORIN MOVILEANU

ZAHARIA STANCU

Să nu uiţi, Darie...

Personalitate proeminentă a literaturii noastre contemporane, prezent în miezul fierbinte al istoriei ultimei jumătăţi de veac atît prin scrisul său de o originală vibraţie, cît şi prin multilaterala activitate desfăşurată în cîmpul vieţii sociale şi politice, Zaharia Stancu s-a dovedit a fi preocupat, cu o admirabilă consecvenţă, de slujirea adevărului şi a dreptăţii, a celor mai nobile năzuinţe ale «oamenilor acestui pămînt». În paginile de poezie, de proză sau în nenumăratele articole încredinţate de-a lungul anilor tiparului, regăsim expresia conştiinţei unui scriitor militant care, încrezător în puterea cuvîntului de a transmite «convingerile noastre cele mai adînci, visurile noastre cele mai înaripate», are totdeauna ceva de spus cititorilor săi. Aceasta şi pentru că, acumulînd el însuşi, încă din copilărie o bogată experienţă de viaţă, scriitorul nu mai este nevoit să apeleze la imaginaţie pentru a-şi scrie cărţile, ci se străduieşte să cuprindă în substanţa lor esenţialul din tot ceea ce a văzut şi trăit.

Propunîndu-şi să-i introducă pe cei mai tineri cititori în universul creaţiei lui Zaharia Stancu, Editura «Ion Creangă» a avut fericita iniţiativă de a pregăti o selecţie reprezentativă din scrierile sale în proză, volum apărut în aceste zile în vitrinele librăriilor. Fragmentele din «Desculţ» — roman de o excepţională valoare artistică, impunînd în literatura noastră puternica personalitate a lui Darie, personaj pe care-l vom reîntîlni ulterior aproape în toate cărţile scriitorului — din «Pădurea nebună» şi din Confesiunile publicate în anii de urmă în presa literară alcătuiesc un tot unitar, configurînd cîteva momente hotărîtoare ale drumului parcurs în viaţă de copilul de ţăran din Cîmpia Dunării pînă cînd va reuşi să devină un cunoscut scriitor. Martor al istoriei unui timp întunecat de evenimente dramatice, cum au fost răscoalele din 1907 sau cel dintîi război mondial, Darie îşi rememorează — din perspectiva omului matur — anii copilăriei şi ai adolescenţei, răspunzînd astfel, în timp, îndemnului pe care viaţa i l-a impus, prin glasul mamei, de la cea mai fragedă vîrstă: «Să nu uiţi, Darie. Nimic să nu uiţi. Să spui copiilor tăi... şi copiilor pe care-i vor avea copiii tăi să le spui...»

Sub semnul acestui emoţionant îndemn, volumul publicat de Editura «Ion Creangă» înfăţişează biografia pilduitoare — în egală măsură reală şi imaginară — a unui copil însetat de viaţă, de lumină, care munceşte şi învaţă cu îndîrjire pentru a se afirma ca om, ca scriitor, pentru a duce mai departe în lume cuvîntul năpăstuiţilor, al «desculţilor» de altădată.

IRIMIE STRĂUŢ:

„ALUNGAREA BALAURULUI“

Sursă generoasă de inspiraţie pentru proza contemporană, trecutul clasei noastre muncitoare este evocat prin cîteva întîmplări sugestive şi în volumul de povestiri semnat de Irimie Străuţ, *Alungarea balaurului*. Cei mai mulţi dintre eroii acestor povestiri sînt copii care încep să înţelegaă adevărul vieţii, urmîndu-i pe cei mari şi ajutîndu-i cu forţele lor încă slabe, în momente semnificative ale luptei conduse de partidul comuniştilor pentru libertate şi un trai mai bun.

O asemenea întîmplare aflăm, bunăoară, în «Glonţul». Povestindu-i micului său prieten despre memorabila zi de 13 decembrie 1918, cînd armata a tras în piaţa Teatrului naţional împotriva greviştilor care cereau condiţii omeneşti de viaţă şi muncă, bătrînul tipograf îşi rememorează cu emoţie o autentică pagină de istorie pe care nu a aflat-o în cărţi, ci a trăit-o aievea.

Copilăria lipsită de orice bucurii a celor care la 12 ani erau nevoiţi să coboare în mină sau să intre să lucreze la atelierele Griviţa ne impresionează şi în alte povestiri, cum sînt «Garoafele roşii», «Doscuţa» sau «Fotografiile». Împrejurări deosebit de grele prin care trec aceşti copii, asemenea celor relatate în povestirea «Trei palme» au contribuit la formarea conştiinţei lor muncitoreşti, a hotărîrii de a lupta pînă la capăt, alături de părinţi pentru a-şi apăra drepturile. De altfel, ultimele povestiri din volum — «Papucii balaurului». «A cui e Luna?» sau «De veghe» — evocă tocmai momentul naţionalizării din 11 iunie 1948 cînd, devenind stăpîni ai fabricilor, minelor şi uzinelor în care muncesc, cei mulţi şi-au luat soarta în propriile lor mîini, începînd să construiască o lume nouă, în care — aşa cum se exprimă printr-o frumoasă metaforă un personaj — «şi Luna, şi stelele şi Soarele...» sînt ale noastre, ale tuturor.

CONDEIE TINERE

„VÎRSTELE PRIMĂVERII“

Am avut şi altă dată prilejul să vorbim în cadrul acestei rubrici despre năzuinţa atît de firească de a tălmăci prin cuvinte orînduite cu măiestrie în vers ori în povestire sentimentele pe care le încercăm la vîrsta celor dintîi gînduri si gesturi cutezătoare. Şi aceasta pentru că atunci cînd timpul începe să ne deschidă în faţă noi porţi către orizonturile largi ale cunoaşterii, descoperim în jurul nostru «o lume feerică, /unică în felul ei /şi totuşi adevărată», pe care o privim cu neostenită curiozitate.

VÎRSTELE PRIMĂVERII

Scriind despre această lume — de fapt despre propria copilărie, despre visurile lor îndrăzneţe — cei peste 60 de elevi din Bucureşti, membri ai studioului FREAMĂT, ale căror încercări literare au văzut lumina tiparului într-o impunătoare culegere tipărită de Editura «Ion Creangă», îşi vădesc nu numai interesul cu care cercetează universul ce-i înconjoară, ci şi pasiunea pentru literatură, pentru frumosul artistic. Iată, de pildă, dintre multe alte exemple ce mi se par la fel de elocvente în această privinţă, o poezie dedicată «Patriei»: «Am trăit cîmpia, trezinduse. /Eram aici, /Pentru ca pomii să facă fructe /Şi păsările să-mi audă chemarea.» /Eram aici — /Toată, cu soare; /Păsările tocmai plecau.... /Sînt tot aici; /Şi dacă pomii /N-ar fi în floare, /Păsările n-ar mai cunoaşte locul./ /Dar eu /M-aş face pom, /M-aş face pasăre, /Numai aici....»

Chiar dacă expresia nu este totdeauna desăvîrşit cizelată, iar ecourile din creaţia înaintaşilor nu pot fi pe deplin evitate, versurile, schiţele, povestirile satirice sau chiar ştiinţifico-fantastice reunite în acest bogat florilegiu sugestiv intitulat *Vîrstele primăverii* atestă — aşa cum subliniază şi prefaţatorul volumului, poetul Virgil Teodorescu — «atît ascuţitul spirit de observaţie al tinerilor autori, cît şi deplina seriozitate în «interpretarea faptelor şi a sentimentelor». Sînt, fără îndoială, certe calităţi ce se cer cultivate cu răbdare şi perseverenţă, tocmai ceea ce îşi propun să realizeze profesorii care le îndrumă cu competenţă si dăruire paşii pe calea atît de frumoasă şi rodnică a artei autentice. Tipărind cele dintîi roade ale acestor strădanii — roade selectate cu exigenţă, dar şi cu o caldă înţelegere de poeta Veronica Porumbacu şi de profesorul Mircea Claudiu Vodă — Editura «Ion Creangă» le oferă la rîndul ei tinerilor poeţi şi prozatori prilejul unei binevenite confruntări cu cititorii, confruntare care dorim să fie de bun augur pentru căutările creatoare, dar mai ales pentru împlinirile de viitor.

PRELUDII LA Brățara DE AUR

• O inscripție cam ciudată. • Din clasă, în plină atmosferă de producție • Aparatul funcționa într-adevăr • Și copiii aceștia visează • Cînd doi se înțeleg, mulți sînt aceia care cîștigă

Privirea mi-a fost reținută de cîteva cuvinte cam ciudate, scrise cu litere mari pe-o ușă ca toate celelalte: «Microsecția de producție a Uzinei de reparații auto «Grivița Roșie». M-am oprit în loc, nedumerit. Cum adică, o secție, fie ea și «micro», într-o școală generală? Tovarășul Laurian Marinescu, directorul școlii, mi-a ghicit întrebarea și s-a grăbit să-mi spună:

— Ar trebui să găsim poate o altă formulare. Pentru că, în realitate, avem nu una, ci două secții pe care pur și simplu le-am mutat din uzină în școală. Și se conturează și-a treia...

Împins de curiozitate am deschis ușa aceea și i-am trecut pragul. Și dintr-o dată m-am aflat în plină atmosferă de producție.

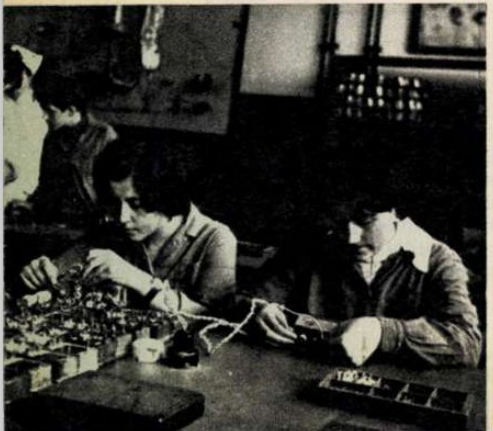

La prima vedere — atmosferă obișnuită, aidoma cu aceea din oricare atelier școlar. E suficient însă să zăbovești puțin, să treci prin cele trei săli, să vezi ce anume lucrează elevii de-aici în timpul orelor de practică în producție, să stai de vorbă cu ei, cu maiștrii și muncitorii care-i urmăresc și-i îndrumă îndeaproape, ca să-ți dai seama că te afli realmente într-o uzină în miniatură.

Și aici se strunjește, și aici se taie și se îndoaie metalul, și aici se sudează, se deșurubează și înșurubează. Ca peste tot. Orice mișcare, orice operație urmărește și are ca rezultat un produs finit.

O veritabilă uzină în care elevii din ciclul doi de la Școala generală nr. 178 din Capitală, muncitori cu pantaloni scurți, timp de cîteva ore pe săptămînă, se califică din mers la locul de muncă, în plin și continuu proces de producție. Se califică muncind și învățînd în același timp meserie sau, dacă vreți, învățînd și muncind, reparînd sau confecționînd cîteva zeci de repere care intră în componența automobilelor și camioanelor: aparate de bord (indicatoarele de benzină, de curent, de temperatură a apei, de kilometraj), rotoarele dinamurilor — toate acestea în atelierul de aparataj electric auto, precum și numeroase piese metalice auxiliare (coliere, cleme pentru cablu de frînă, tije pentru transmiterea comenzilor și altele), acestea în atelierul de lăcătușărie auto.

Mă apropii și intru în vorbă, în atelierul de aparataj electric auto,

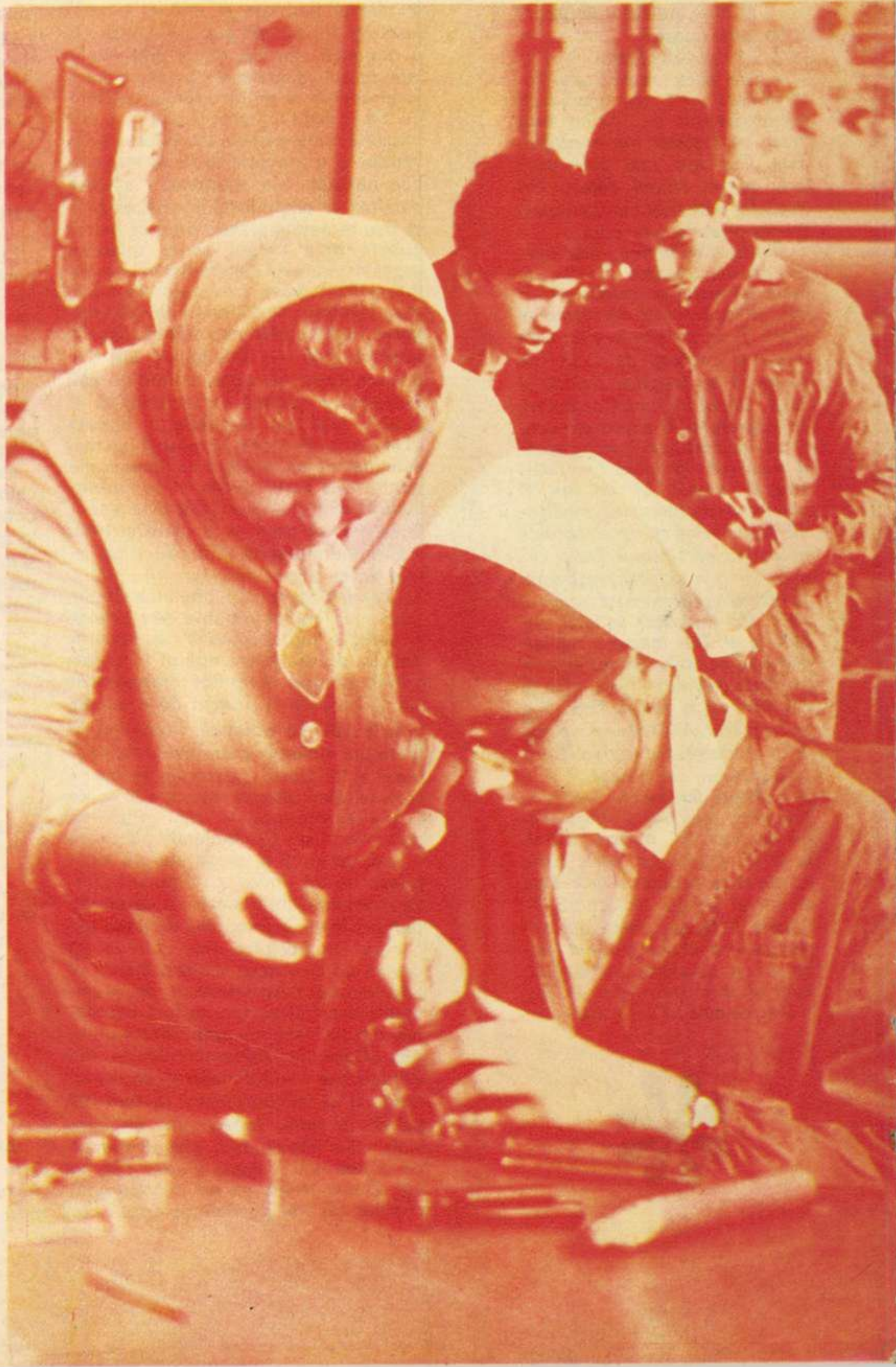

cu o fată care, cu gesturi delicate, umblă cu o pensetă în interiorul unui indicator de kilometraj. Se numește *Lenuța Manea* și e elevă în clasa a VIII-a C.

— Te pricepi să repari aparatul ăsta? Știi din ce-i compus, cum anume funcționează?

— Sinceră să fiu — îmi răspunde ea cu franchețe — pînă acum aproape o oră n-am pus niciodată mîna pe așa ceva. Pînă azi am lucrat la bobinat rotoare, dar acolo tocmai mi-am terminat stagiul și-am avansat. Am trecut aici, la aparatele acestea, despre care deocamdată nu știu mai nimic. Totuși, mă descurc. M-a mai ajutat și tovarășul maistru. De «vină» e însă curiozitatea. Vreau să aflu, să văd cum arată pe dinăuntru. I-am și descoperit defectul. Avea rupt arcul acului indicator. L-am înlocuit, i-am curățat carcasa, i-am dat la zero toate cifrele de pe tambur, și-acum îl montez la loc. Și să vedeți că o să meargă.

Și, minunea-minunilor, aparatul funcționa, într-adevăr! Și arată ca nou. Iar discuția noastră continuă, în timp ce Lenuța a început să demonteze al doilea indicator. Nu, nu-i e de loc greu. Lucrezi la început mai încet, apoi din ce în ce mai repede. Vrînd-nevrînd te străduiești să fii primul. E frumoasă și plăcută munca aici. Tot timpul afli cîte ceva nou, tot timpul ești obligat să faci apel la cunoștințele de fizică, de electricitate, să-ți pui mintea la contribuție și îndemînarea la-ncercare.

Am stat de vorbă acolo, în ziua aceea, cu mulți dintre elevii în halate albastre. Și vă pot spune că niciodată și nicăieri pînă acum n-am primit răspunsuri atît de precise la întrebarea «La ce profesie aspiri?» așa cum am primit de la copiii aceștia. *Niculina Dragomir* și *Valentin Grecu* (colegi de clasă si de atelier cu Lenuța Manea) și toți ceilalți vor avea o calificare asigurată, într-o meserie bună și frumoasă. *Florin Cioranu*, din clasa a VII-a A, care lucrează în celălalt atelier, este și el decis: «Nimic altceva decît lăcătuș auto!» Are un an și ceva de cînd învață meseria asta (aceasta este și vîrsta microuzinei — n.a.), și-n timpul acesta s-a îndrăgostit de ea. Știe să lucreze cu orice unealtă, să confecționeze orice reper, ba chiar și să mînuiască strungul, polizorul și chiar aparatul de sudură. Tatăl lui e strungar la Uzina de utilaj chimic «Grivița Roșie» și în vacanța din vară l-a vizitat de multe ori. S-au luat la întrecere...

Cînd doi se înțeleg, cîștigă nu numai ei, ci și alții. În acest caz, școala s-a înțeles perfect cu uzina. Aceasta din urmă, conform unui contract pe termen lung, și-a mutat, pur și simplu, două dintre cele mai mici dar și cele mai frumoase secții ale ei în amintita școală. Cu unelte, cu mașini, cu aparate (dintre cele mai bune, în perfectă stare de funcționare), cu cinci dintre cei mai pricepuți muncitori. Și tot uzina este aceea care asigură aprovizionarea cu tot materialul necesar, precum și transportul acestuia și al pieselor. Școala, la rîndul ei, îi asigură uzinei întregul necesar de piese care altă dată erau produse de către cele două secții. Din înțelegerea aceasta au de cîștigat mai ales elevii. Toți elevii acestei școli care, pe lîngă faptul că produc numeroase piese și aparate necesare, utile, folosite în fluxul de producție al uzinei învață să mînuiască uneltele și mașinile, se obișnuiesc încă de pe acum cu munca și cu disciplina ei, adăugîndu-și la sfîrșit, alături de diploma de absolvent al celor zece clase, și atestatul de calificare într-una dintre cele două meserii: de lăcătuș sau electrician auto.

Microuzina aceasta e, de fapt, o pepinieră rodnică, în care cresc si se formează viitorii muncitori, tehnicieni și ingineri. Meșterii făurari de mîine, pe care țara îi crește și-i așteaptă.

CONSTANTIN DIACONU

ÎN LOC DE EXPLICAȚII FOTO

Mînuind polizorul sau bormașina electrică, aparatul de sudură sau mașina de tăiat, stînd aplecați peste mesele de lucru și meșterind cu unelte fine la gingașele aparate de bord sau bobinînd rotoarele generatoarelor de curent, colegii voștri din fotografiile alăturate, îndrumați îndeaproape de maiștri și muncitori cu experiență, produc și învață în același timp. Priviți-i și spuneți-ne dacă vă place de ei, spuneți-ne părerea voastră despre modul acesta original în care-și fac ei practica în producție. Redacția așteaptă scrisorile voastre.

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

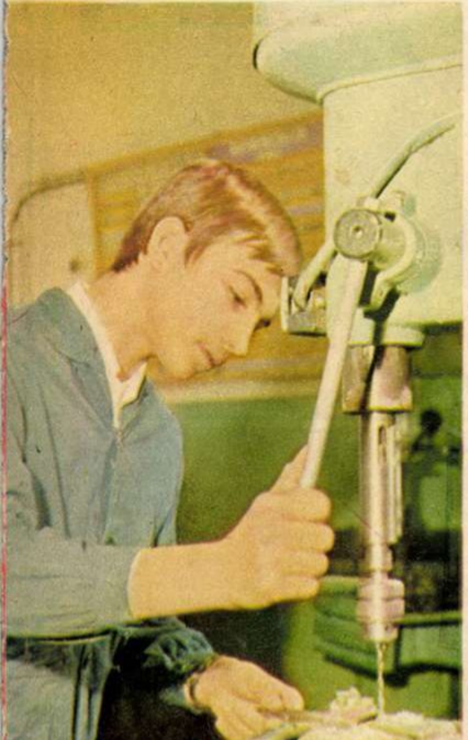

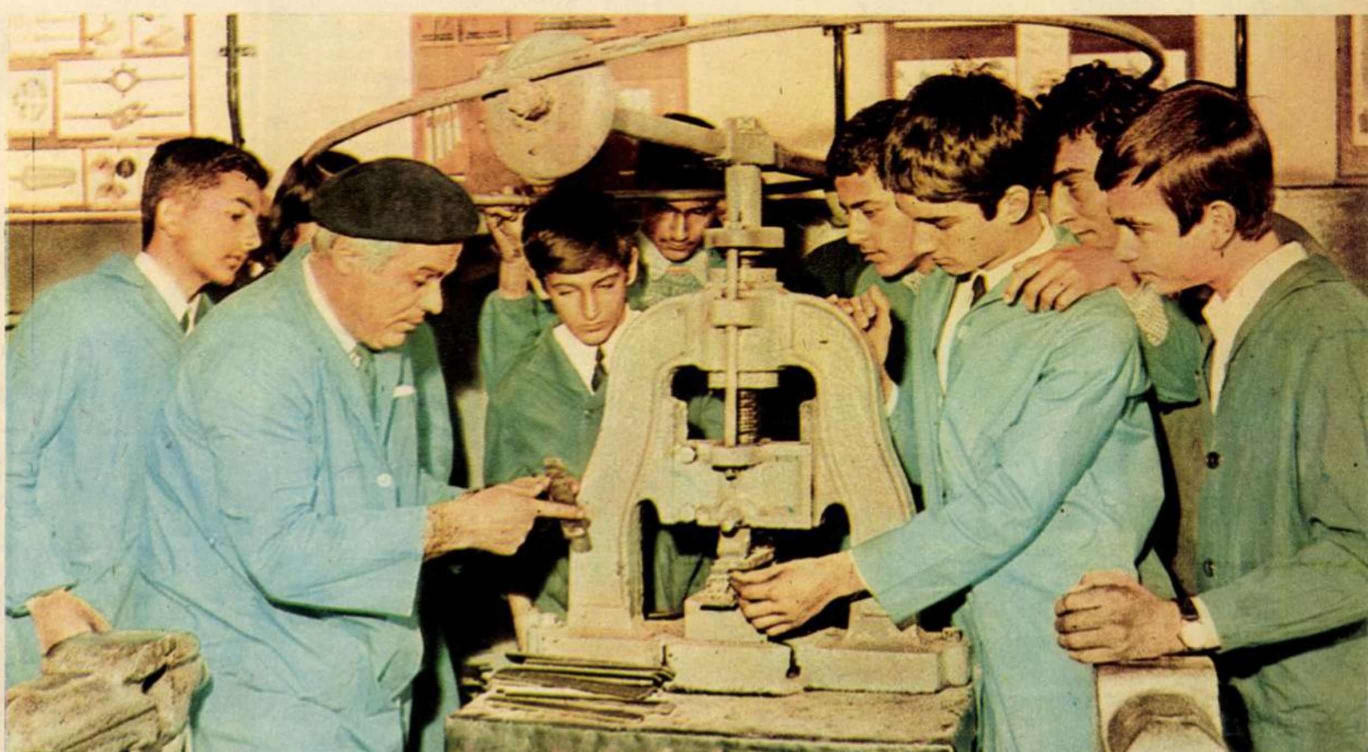

MERIDIANELE ENERGIEI

5

NĂSCUT ÎN CAMBRIAN

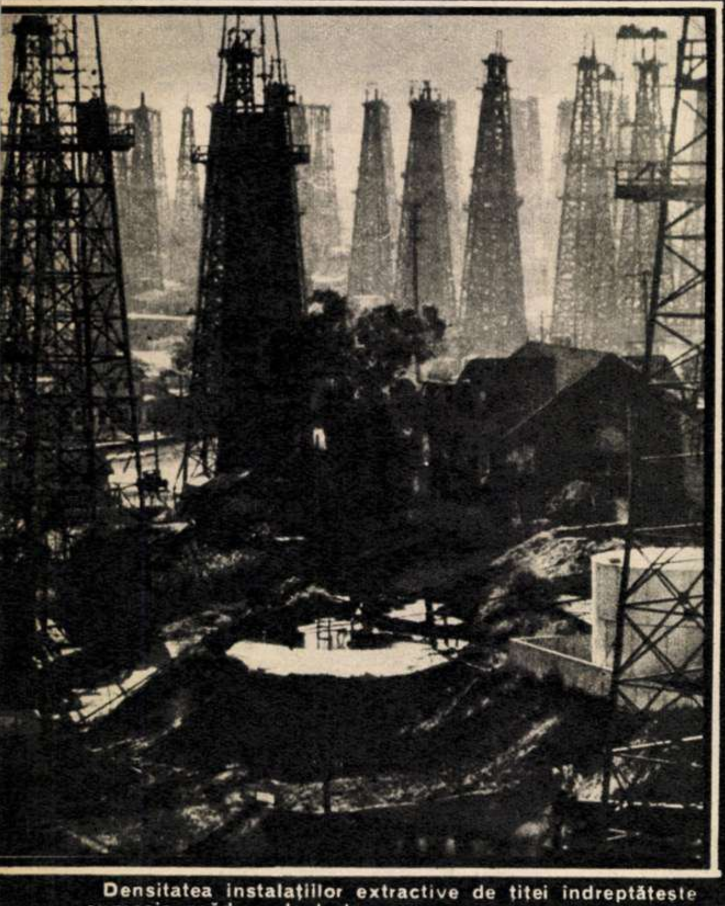

Densitatea instalațiilor extractive de țiței îndreptățește expresia «pădure de turle».

DISPUTĂ PENTRU ÎNTÎIETATE

Străvechea și binecunoscuta poveste privind disputa pentru întîietate dintre galinacee și ouăle lor, împiedică transferul ei, reactualizat și modernizat, pe tărîmul apariției și dezvoltării industriei petroliere față în față cu apariția și dezvoltarea industriei motoarelor cu ardere internă. Cine, cui a premers? Iată o întrebare pentru al cărei răspuns ar fi necesară o incursiune în istoria societății omenești cel puțin de la cumpăna secolului al XIX-lea!

Primele foraje moderne de petrol, efectuate în S.U.A., datează din septembrie 1857, an care marchează și debutul României în domeniul extracției de țiței. În 1860, producția mondială de petrol stabilea recordul modest de 700 000 tone; peste o sută zece ani, în 1970, cifra aceasta era multiplicată de aproape 3335 ori! Un grafic al acestei creșteri spectaculoase a producției de aur negru seamănă cu panta unui obelisc uriaș, la baza căruia ar trebui să stea primul motor cu ardere internă, iar din vîrf să-și ia zborul spre Lună o rachetă cu mai multe trepte din seria «Soiuz» sau «Apollo». Cine cui a premers?

Ocupînd locul de vedetă în marele derbi al surselor de energie, fiind materia primă care a generat vastul imperiu al industriei petrochimice, petrolul își merită deplin supranumele de aur negru dar, cum este firesc, nu și pretenția la eternitate.

LUNGUL DRUM AL HIDROCARBURILOR

Ca și cărbunele, petrolul a început să se acumuleze într-una din erele geologice îndepărtate, numită de oamenii de știință cambrian. Microflora și microfauna de tipul planctonului s-au depus pe fundul mărilor și al lagunelor, în timp ce bazinele de sedimentare erau supuse unei mișcări lente de scufundare. Procesul de bituminizare care a urmat s-a desfășurat pe parcursul a mii și mii de ani, perioadă în care produșii formați și-au făcut drum printre roci, migrînd spre straturi superioare. Actualele zăcăminte de hidrocarburi sînt, în majoritate, rezultatul acumulărilor în capcanele de sub straturile argiloase impermeabile sau, de-a lungul fracturilor tectonice, în jurul unor domuri de sare. Istoria formării zăcămintelor de țiței și gaze naturale, a căror origine organică, astăzi unanim recunoscută, a fost susținută de reprezentantul de seamă al geologiei românești, Ludovic Mrazec — se socotește în ere geologice și milenii.

Adevărata istorie a petrolului însă începe o dată cu descoperirea calităților energetice și a posibilităților de exploatare industrială ale acestuia. Bitumenul fusese cunoscut și folosit de sumerienii din Elam și Akkad cu 6 000 de ani în urmă, asirienii l-au întrebuințat în loc de mortar la construcția cetăților, egiptenii i-au descoperit calitățile de conservant, utilizîndu-l la îmbălsămarea mumiilor, fenicienilor le-a fost de folos la izolarea rezervoarelor cu apă, iar incașilor, la construirea drumurilor. Părintele istoriei, Herodot descrie modul prin care bitumenul era obținut de perși, transmițîndu-ne peste veacuri prima menționare scrisă despre petrol. Pe meleagurile țării noastre, se spune că dacii știau să pregătească torte îmbibate cu un lichid negricios, care ardeau multă vreme. «Pe Tazlăul Sărat, nu departe de satul Moinești, în ținutul Bacăului, scrie Dimitrie Cantemir în celebra «Descriptio Moldaviae», curge dintr-un izvor păcură amestecată cu apă, de care se slujesc țăranii ca să-și ungă carele»... În 1857, orașul lui Bucur găzduiește o premieră mondială absolută: iluminatul public cu petrol. Era anul care marca începutul istoriei petrolului ca sursă de energie.

GOANA DUPĂ AURUL NEGRU

Este neîndoios că, fără descoperirea unor consumatori pe măsura uriașelor depozite de hidrocarburi ascunse mii de secole în subsol, petrolul ar fi rămas la modestele întrebuințări cunoscute. Apariția motorului cu ardere internă a declanșat avalanșa dezvoltării nu numai a extracției petrolului, ci și a prelucrării acestuia, impulsionînd activitatea științifică și de cercetare, determinînd concomitent o nemaiîntîlnită muncă de pionierat tehnic și tehnologic în variate domenii.

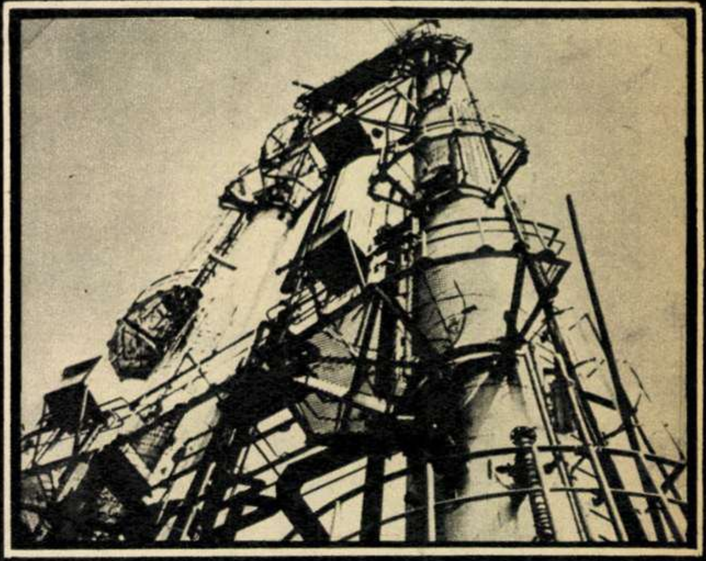

Coloanele metalice ale rafinăriilor sau zgîrie-norii petro chimiei.

Înainte de a începe lungul drum al consumului industrial, petrolul parcurge complicatul labirint al rafinării și distilării.

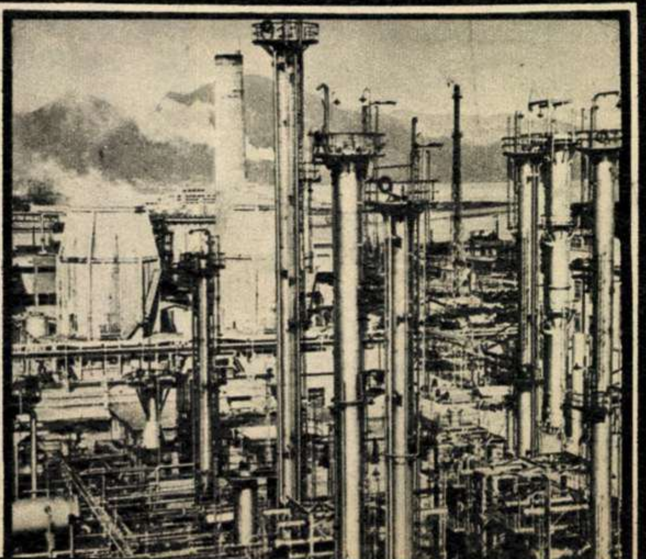

Detronînd cărbunele pe care îl impusese mașina cu aburi, petrolul îi ia treptat locul. Combustibil pentru toate industriile, ca și pentru utilizarea casnică, materie primă a unor industrii mai vechi, pe care le reînnoiește, sau a altora, generate chiar de el, înlocuind cu succes metalul și lemnul, utilizat la încălzire sub formă de gaz lampant, la iluminat sub formă de... curent electric, punînd în mișcare toată gama de motoare, de la cele de automobil la cele de rachetă, travestit în obiecte de mase plastice sau în veșminte țesute din fire sintetice, ambalat în flacoane farmaceutice sau în pachete alimentare, soarele înmagazinat în microflora și microfauna contemporanei ere cambriene și celor care i-au urmat devine omniprezent.

Goana după aurul negru, începută solitar de Edwin Laurentine Drake — căruia perseverența i-a adus porecla «crazy» (nebun), iar societatea «Pennsylvanian Rock Oil Co.» i-a cumpărat titlul de colonel — avea să cunoască în scurtă vreme o febră egalată doar de cea a aventurierilor porniți să scormonească nisipurile Californiei și ale Alaskăi în căutarea metalului galben. Apar societăți și corporații între care se consumă aprige dispute pentru concesionarea de teritorii petroliere, pentru exploatarea țițeiului și comercializarea produselor rafinate și distilate. În 1970 cîteva companii gigant extrăgeau 66%, rafinau 59% și comercializau 57% din totalul petrolului de pe piața capitalistă: «Standard Oil of New Jersey» (Esso — S.U.A.) «Royal Dutch Shell» (Olanda, Anglia), «British Petroleum» (Marea Britanie), «Texaco» (S.U.A.) și «Gulf Oil» (S.U.A.).

Marea majoritate a resurselor petrolifere ale României antebelice erau exploatate de societățile «Steaua română» înființată în 1896, «Româno-Americana» (1904) și «Astra română» (1910). În anul declanșării primului război mondial, doar 8 % din industria petroliferă românească nu era controlată de capital străin.

SE CAUTĂ UN SUCCESOR

Criza de energie care confruntă astăzi majoritatea țărilor lumii este în ultimă instanță o criză conjunctura ă a petrolului.

Pentru angajamentul tehnico-științific al secolului nostru, «foame de energie» a încetat de cîțiva ani să mai fie o metaforă. Avertismentul dat de actuala criză a petrolului invită nu numai la o mai bună gospodărire a resurselor de hidrocarburi în perspectiva apropiată ci, mai ales, la elaborarea unei noi strategii energetice, care să ia în considerare pregătirea înlocuirii treptate a aurului negru și a celorlalți combustibili primari.

Răspîndit în natură în cantități practic inepuizabile (1 Kmc din apa oceanelor conține 113 000 000 tone de hidrogen, echivalentul energetic al producției anuale de petrol din țările Golfului Persic), nepoluant, cu o mare putere calorică (de trei ori mai mare decît a benzinei), hidrogenul are toate șansele, afirmă savanții, să ocupe în ierarhia surselor de energie locul pe care îl deține în seria elementelor întocmită de Mendeleev.

Pașii uriași pe care știința și tehnica secolului nostru, utilizînd din plin caratele aurului negru, i-au făcut în toate domeniile, ne îndreptățesc să sperăm că obstacolul prețului ridicat al obținerii hidrogenului va fi depășit. La această splendidă aventură a inteligenței și creativității tehnice omenești, vizînd găsirea unui succesor al petrolului, va contribui, ca sursă principală de energie, chiar petrolul.

Ca întotdeauna, prognoza științifică și dialectica rămîn și de această dată inseparabile.

Ing.
NICOLAE STĂICULESCU

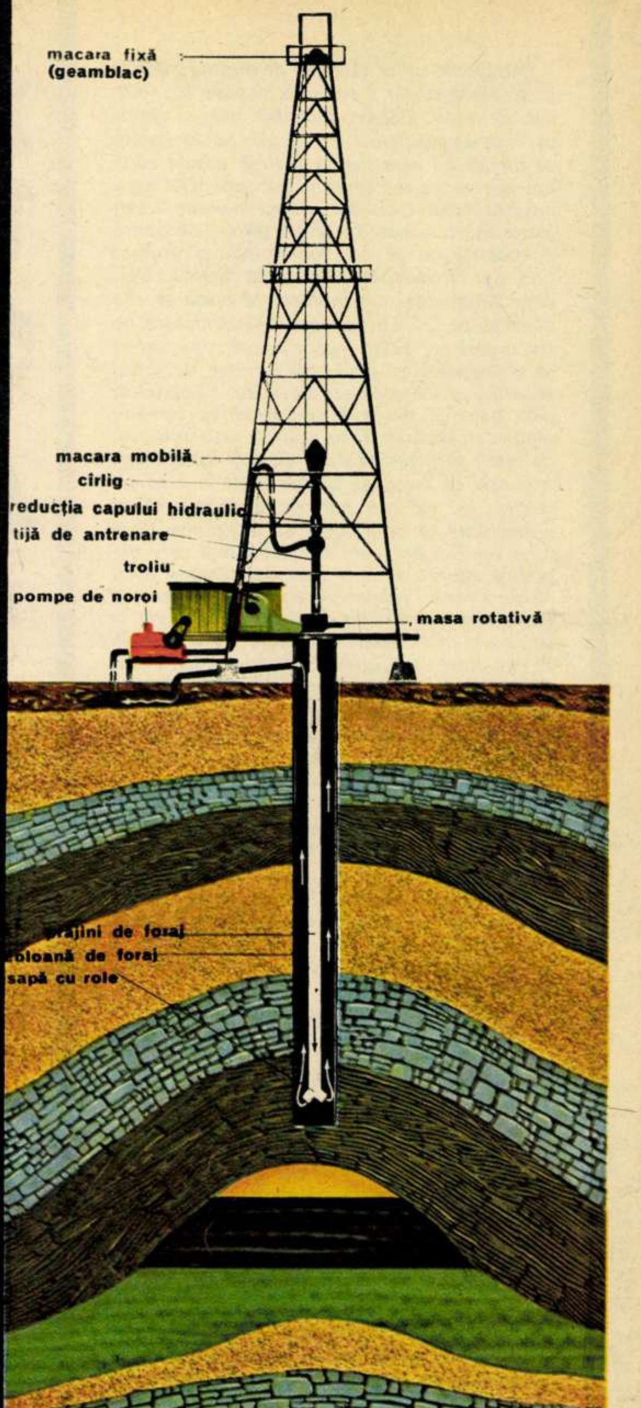
macara fixă (geamblac)
macara mobilă
cîrlig
reducția capului hidraulic
tijă de antrenare
troliu
pompe de noroi
masa rotativă
prăjini de foraj
oloană de foraj
sapă cu role

Schema unei instalatii de foraj.

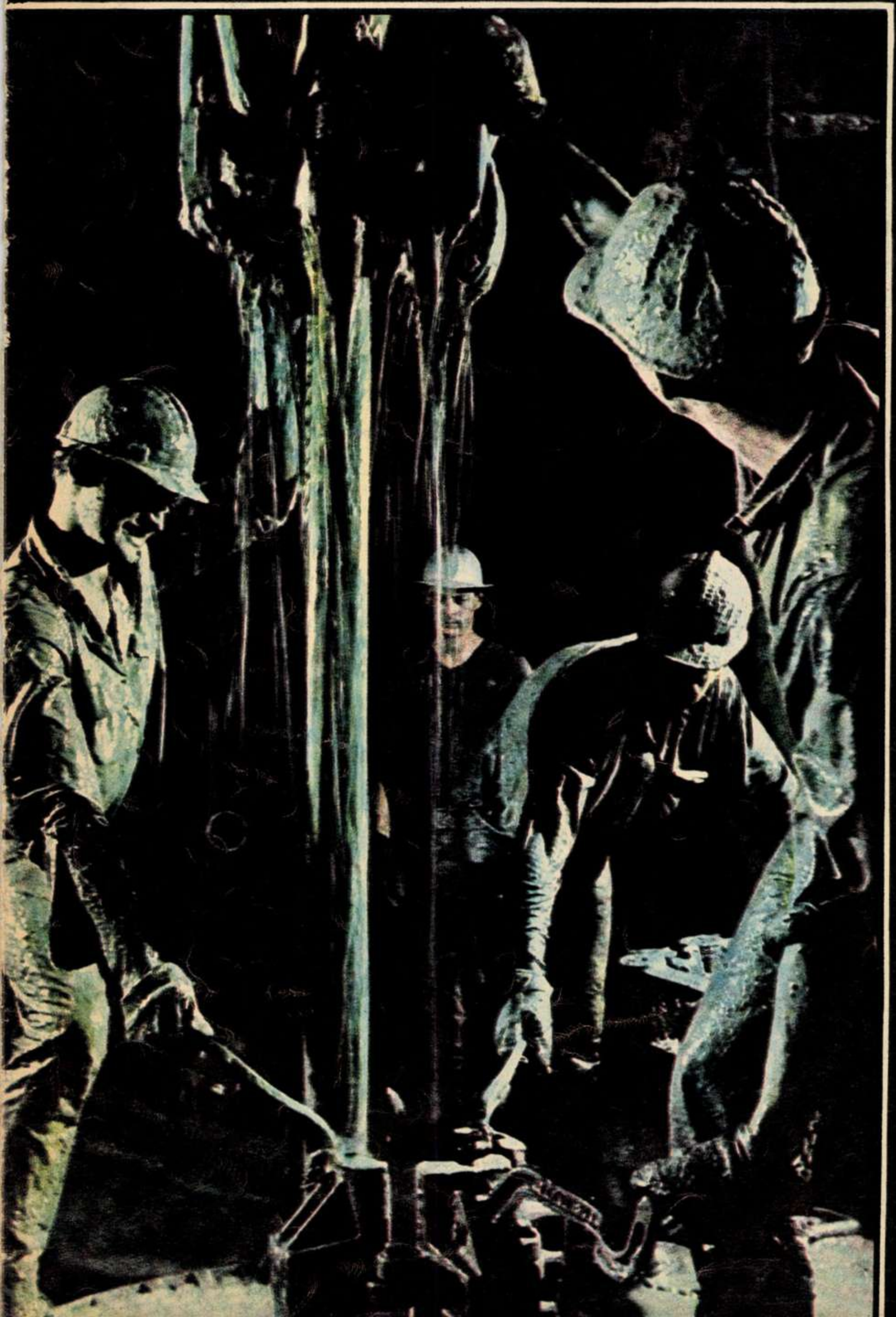

Sapa de foraj cu role a fost extrasă de la 4 000 m. Următoarea va muta talpa sondei cu încă 100 m mai în adînc.

– AZORICĂ, DUPĂ CUM AM AUZIT SINT CÎINI CARE DESCOPERĂ GAZELE CARE IES PRIN CONDUCTELE FISURATE .... CE-AR FI SĂ DESCOPERIM ȘI NOI „PETROLUL”.
– HAI AZORICĂ CRED CĂ SÎNTEM PE DRUMUL CEL BUN !!
HAM HAM
2
3
PECO
PECO
PECO

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

Capitolul 18

Potcoavele cailor răsunau pe drumul pietruit şi se părea să nu fi fost mai departe de două sute de metri. Stăteam încordaţi, gata să sărim ca nişte săgeţi ţîşnite din arcuri: ţinînd seama de iuţeala cu care fusese săvîrşit primul atac, operaţia se cerea făcută la secundă. Dar spre mirarea noastră, cei doi călăreţi înaintau acum foarte încet, la pas. La liziera pădurii se opriră şi coborîră de pe cai continuîndu-şi drumul tîrîş. Era limpede: n-aveau de ce să vină călări şi în plină viteză din moment ce prada se afla departe, pe lac. Urma, deci, să-i pîndească pe tineri pînă ce, uitînd îngrozitoarea clipă, aveau să se înapoieze pe plajă; aşa cum fac, de obicei păsările, iar vînătorii aceştia ştiau, bineînţeles, prea bine cît de mult se asemănau oamenii insulei cu păsările. Erau acum la vreo douăzeci de metri şi, judecînd după direcţia luată, lăsau impresia că voiau să ajungă exact în brădişul nostru. Un loc mai bun de pîndă nici că se putea. Asta ne şi ajuta, dar ne şi încurca. Dacă ar fi venit călări, i-am fi doborît mai uşor din pricina vitezei. Acum nu ne mai rămînea decît să ne aruncăm peste ei. Din privirile şi semnele lui Eduard înţelesesem că planul iniţial rămînea valabil: el se va ocupa de Bekon, noi de celălalt. În ce-o privea pe Corina, Eduard i-a arătat barca. Să se ascundă acolo. I-am lăsat să ajungă pînă lîngă brădiş (amîndoi se tîrau cu o oarecare trudă) şi, la un semnal dat de Eduard, ne-am năpustit asupra lor cu frînghiile gata pregătite.

— Bine, Ciutule! — i-am şoptit, dar în clipa următoare şi eu şi prietenul meu ne aflam aruncaţi cît colo peste boscheţi. N-am mai apucat să văd decît cum, cel pe care voiam să-l luăm prizonier, a dispărut în pădure sărind în şaua calului care-l aştepta. Eduard însă reuşise: Bekon, legat, se afla la picioarele noastre. Sosise clipa mărturisirilor. Văzusem prea multe ca să nu-i smulgem pseudo-comis-voiajorului întreaga taină a acestei insule.

— Hei, Bekon, vorbeşte! Altfel te faci una cu nisipul!

Nici o ameninţare nu-l înspăimînta mai mult decît scoaterea costumului protector. Şi astfel, în clipele următoare ascultam din gura lui Bekon nemaipomenita istorie a insulei Euforia. Iat-o, aşa cum am înţeles-o din bîiguielile sale:

Totul a început — a fost Bekon nevoit să povestească — odată cu venirea pe insulă a savantului Felix. Înainte de aceasta nu se mai făcuseră cunoscute prin partea locului nici un fel de legende şi chiar pe vremurile de demult pădurile dinspre soare apune nu fuseseră atît de temute cît mica insulă numită pe atunci «Insula albă». Pădurile din părţile acestea nu aveau nimic înfricoşător şi penumbra lor nu impresionase pe nimeni pînă în zilele cînd avea să vină savantul. Iar peste noapte, întreaga zonă auzise despre oamenii fericiţi creaţi de Felix. Fiindcă Felix asta observase de-a lungul vieţii sale: că şi cel mai nepăsător individ îmbătrînind, începe să-l cuprindă frica de moarte.

Şi atunci singura cale spre fericire nu putea fi decît aerul euforic, produs după o reţetă pe care n-o cunoaştea decît el. Şi-a ales drept loc de experienţă mica aşezare de pe insulă şi rezultatele au fost cum le-a dorit: pacienţii lui, care au rămas pentru totdeauna tineri, nu-şi mai băteau capul cu nimic iar el, savantul Felix, a devenit părintele oraşului, stăpînul adulat.

— Şi voi? Tu şi Dik? l-a întrebat Eduard.

— Ce e cu Dik?

— Bekon, nu-i bine să ocoleşti răspunsul. Te-am întrebat despre tine şi despre Dik. Voi ce-aţi făcut?

— O să vă povestesc — fu nevoit Bekon să mărturisească. Eu şi Dik am fost asistenţii lui Felix. Dik a încercat să-i smulgă lui Felix reţeta fericirii, dar Felix n-ar fi dezvăluit-o nici în faţa morţii. Atunci Dik...

— Atunci, Dik? întrebă Eduard. Ce a făcut Dik?

Bekon se bîlbîi, iar în clipa următoare ne făcu atenţi spre lac. Grupul de tineri înainta spre mal. Se ordonaseră iarăşi în serii, mişcările le erau din nou armonioase ca şi cum pericolul fusese uitat cu desăvîrşire. O dată ajunşi pe nisip rămaseră în picioare privind aproape toţi, deodată, apusul de soare. Era timpul plecării spre oraş şi chiar se pregătiră să se afunde în pădure cînd plaja fu din nou atacată de călăreţul care ne scăpase. Ocolul pe care-l făcu se lărgi pînă lîngă brădişul în care ne aflam. Eduard învîrti lassoul şi era cît pe-aci să-l doboare. Călăreţul fu însă destul de abil să se ferească şi să dispară. De astă dată răbdarea lui Eduard luă sfîrşit. Eram în pericol; se văzuse bine că acel călăreţ ţintise, în atacul său, nu atît grupul de euforieni, cît pe unul dintre noi. Îl obligă pe Bekon să povestească totul. Astfel am aflat că Dik, care nu era altul decît cel de al doilea călăreţ, se înţelesese cu Bekon să profite de naivitatea savantului şi să se îmbogăţească pe seama creaturilor sale. Fiindcă locuitorii insulei erau transformaţi (din pricina aerului euforic cu care Felix îmbălsămase întreaga insulă) în oameni lipsiţi de cel mai slab fior de împotrivire, în oameni-păsări, în oameni-flori, a căror plăcere era acum să trăiască într-o continuă somnolenţă. Studiind starea specială a euforienilor, Dik descoperise un lucru care, aşa cum mărturisea Bekon, mai întîi îl tulburase şi îl îngrozise, dar mai apoi îi trezise interesul: anume că euforienii puteau fi transformaţi în manechine. «Felix produce euforieni, noi vom produce manechine!» — decretase Dik. Pentru asta nu-i trebuia decît să-i scoată dincolo de «centură» unde încremeneau. (Abia acum înţelegeam sensul cuvîntului «centură» precum şi rostul acelor reflectoare mari, care începuseră să strălucească în depărtare, ca nişte pompe de aburi luminoşi, brîul acela al aerului colorat care încingea şi delimita insula Euforia).

— Şi euforienii ar putea să mai revină la starea lor dintîi? întrebă Eduard.

— Dacă se înlătură cauza...

— Cum? întrebă Eduard, ameninţîndu-l cu smulgerea costumului protector.

— În uzină există un dispozitiv... care are un cifru... un fel de robinet...

— Şi cifrul? Care e cifrul?

Bekon păru să-şi încleşteze fălcile.

— Nu ştiu, îngăimă el. Numai Felix... Felix care nu l-a destăinuit niciodată. De teamă... De teamă că am fi închis pompele... Şi atunci... Toată munca lui s-ar fi dat peste cap... În schimb noi... Eu şi Dik...

O uşoară paloare se aşternu peste lac şi peste insulă; negurile nordului acoperiră pe nesimţite pînă şi Muntele alb, a cărui siluetă impunătoare abia-abia se mai distingea. Se lăsase seara. O seară neobişnuită, cu stele reci, care alunecau necontenit, stingîndu-se, pe dată, ca nişte artificii. Euforienii părăsiseră de mult plaja, iar Eduard a făcut un plan care, mărturisesc, m-a dezamăgit. După cum hotărîse, urma să părăsim numaidecît insula, iar pe Bekon să-l lăsăm liber. N-aveam ce face mai mult.

Abia după ce Bekon dispăruse în pădurea înaltă şi neguroasă, Eduard ne destăinui adevărul. Încercase o farsă. Reţinîndu-l pe Bekon cu noi, riscam oricînd să fim atacaţi de Dik. Mai cu seamă în vreme de noapte. Prefăcîndu-ne însă că plecăm de-acolo, puteam acţiona netulburaţi. Ne-am urcat în barcă şi-am pornit-o, plescăind, de-a lungul lacului luminat de o lună nefiresc de galbenă. Ocolind, ne-am reîntors tîrziu, dar nu în acelaşi loc, ci mult mai la stînga, pe ţărmul estuarului unde se afla un mic vas, un fel de yacht ce părea să fi fost pustiu. Ajungînd aproape de el, ne-am convins şi mai mult că vasul era nelocuit şi ne-am făcut calculul să ne stabilim acolo adăpostul măcar pentru cîteva ore, cînd Bekon va fi fost încredinţat că plecasem cu adevărat. Dar ajunşi înăuntru, într-o cabină ce avea forma unui acvariu, plutea (o, ce fiori m-au cuprins în acea clipă, ce groază!) plutea, cum vă spun, o pereche de euforieni. Acvariul era gol, adică nu avea în el apă, dar euforienii păreau să înoate întocmai ca nişte peşti. În ochii lunguieţi şi şterşi se citea o nesfîrşită tristeţe. N-aveam cum să-i eliberăm şi, deocamdată, nici n-ar fi fost lucrul cel mai potrivit. Tabloul acela însă ne-a zguduit într-atîta, încît Eduard a hotărît să trecem de îndată la acţiune.

— Nu te pripeşti? l-am întrebat. Nu crezi că ar trebui să gîndim mai adînc?

— Propune! s-a neliniştit Eduard. Ai alte soluţii?

M-am oferit să fac singur un drum de recunoaştere în orăşel. Să văd chiar şi unde e uzina şi dacă nu cumva Bekon ne-o fi tras pe sfoară. Între timp ei să mă aştepte în apropierea cheiului. Oricum, nu pe vas. Eduard a fost de acord, astfel că am plecat imediat.

(Va urma)

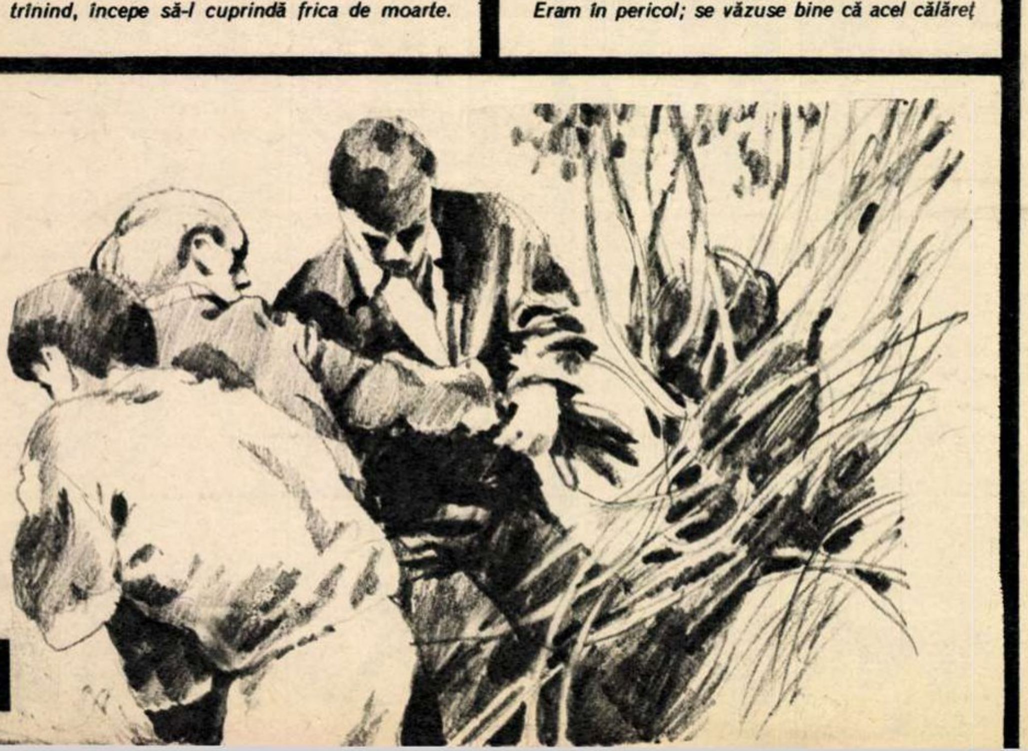

Desen de VINTILĂ MIHĂESCU

Altfel sînt făcut

Valuri mari şi valuri mici mereu
se adună-n goană şi se-alungă;
unora le pare calea lungă,
altora le pare drumul greu.

Eu, pe semne, altfel sînt făcut:
vremea s-o măsor, de loc n-am vreme;
vin într-una visuri să mă cheme
şi-am mereu ceva de început.

Trece vremea, trece-n pas grăbit...
Joc de fluturi — orele-s fugare!
Eu le-aşez pe toate-n insectare,
Cu un ac de gînduri aurit.

Şi-n răgazuri rare le desfac,
frumuseţea să le-o gust întreagă,
şi privesc cum cîntă, cum se leagă
orele culese-n vîrf de ac.

ION PETRACHE

*

Iluminare

Inalt e cuvîntul tău
înaltă legea ta, patrie.
Pecetea scumpă a izvoarelor tale
este în mine, chezăşie
a fiinţei mele.

Legea ta este propria mea lege.
Pacea este sufletul meu
şi umbra mea
nevăzute ţinuturi muzicale atinge.

In lacrima nopţii fluturi de aur înoată.
Lîngă făclia ta, patrie
matcă de cîntec
este gura poetului.

DAN VERONA

*

Eroul

Cu inima într-un suprem salut,
Mereu ne luminăm a primăvară.
Strălucitor prin faptele de ieri,
Strălucitor prin visul şi truda lui
Eroul înfloreşte peste ţară.

E pretutindeni —
Sub cerul rupt din brazi,
In clocotul păşind spre adevăr,
In dragoste, cea mai curată lume.

E pretutindeni.
Priviţi-l, copii ai ţării mele,
Oţelu-i roşu încă
Şi pîinea abureşte.
Cu pasul hotărît,
Din rădăcina pietrei
Din lacrima de stîncă
Scrutează viitorul.

ELENA CĂTĂLINA PRANGATI

NORI PESTE COLINA LUPULUI SINGURATIC

schiţă de **LEONIDA NEAMŢU**

După un interval ajunseră departe, sus, într-un loc al reveriilor, într-un loc căruia i se spune Colina Lupului Singuratic, înconjuraţi de linişte albă, puţin obosiţi, adiaţi de vînt rece.

Cîte un fulg venea pieziş, şi-i ocolea. Apoi venea altul.

Şi apoi altul. Era foarte bine.

Simion înfipse beţele, culcă schiurile în zăpadă. Alexandru, în spatele său, comentă situaţia: «O să viscolească iar!»

Simion privi linia norilor, dincolo de Colina Lupului Singuratic, şi dincolo de toate celelalte, şi fu de acord numai pe jumătate: «Da, însă probabil numai după miezul nopţii».

Se pregătiră fără grabă, ca nişte experţi. «Îi dăm drumul? Cine coboară primul?» Alexandru propuse cu falsă timiditate: «Tu». Dar imediat adăugă: «Şi nu uita să ocoleşti cei trei paltini, altfel îţi rupi gîtul şi schiurile. Păcat de schiuri!»

Simion zîmbi, superior, colţurile gurii i se ridicară adolescentin: «Ştiu! Am coborît pe-aici de cel puţin zece mii de ori!» «Cu toate acestea, nu renunţa Alexandru, nu uita paltinii.»

Luîndu-şi avîntul, Simion strigă: «Ia notiţe! Învaţă de la mine cum se execută o cristiană dublă! Te aştept! Caută să ajungi jos în stare bună!...»

Se aplecă relaxat, începînd să alunece lin, cu beţele ridicate, paralele cu panta. Cu fiece clipă, viteza creştea. Îşi simţea picioarele elastice, ca nişte arcuri subţiri de oţel. Simţea putere şi îndemînare în picioarele sale. Multă putere. Frumoasă îndemînare. Corpul i se aplecase în faţă, una cu schiurile, cu zăpada, cu văzduhul străbătut de iluminări stranii... Inexplicabilă senzaţie de fericire, ameţitoare şi ameninţătoare!... Devenise altul, cunoştea bine acest simţămînt, atît de inedit, totuşi, de fiecare dată.

Zbura, abia mîngîind suprafaţa acestei planete numită Pămînt. Zbura, lăsînd în urmă o dîră de zăpadă fosforescentă, ca o trenă de cometă, zbura stăpînit de cea mai ciudată dintre beţii, conştient că fiecare muşchi reacţionează prompt, la dorinţa sa şi din echilibrul instinctului, că picioarele lui puternice, lungi, antrenate, dirijează traiectoria fără efort, că ochiul vede, înregistrează totul cu precizie; observă chiar, în treacăt, urmele lăsate de iepuri, ca nişte frunze presărate la suprafaţa zăpezii. «Sărmanii iepuri, ei nu pot schia!» Unică plăcere să poţi luneca astfel, fără teamă, despărţindu-te pentru cîteva clipe de tine însuţi, şi în acelaşi timp, întregindu-te!

Ajunse jos, în dreptul lizierii, execută un viraj excelent şi se trezi. Văzu fereastra, văzu că afară se înserase, văzu că parcă se pregăteşte o ninsoare. Şi chiar, se pregătea o ninsoare. Buimăcit încă de visul atît de real, se dădu jos din pat, clătinîndu-se anevoie pe bietele-i picioare de lemn. Cele pe care schiase de mult, în tinereţe, fuseseră zdrobite de schija aceluiaşi proiectil. Rămase lîngă fereastră, în melancolie.

— Dar ştiu că ai dormit! se auzi vocea soţiei.

Simion întrebă:

— Unde-i băiatul?

— S-a dus cu schiurile. Cred că ar cam fi timpul să se întoarcă. Puţin mai tîrziu se auzi uşa bufnind în antreu. Apoi un fel de hîrşîit în lungul peretelui — băiatul îşi aranja echipamentul, ca de obicei, cu mare tărăboi. În fine, uşa camerei se deschise şi Simion privi cu uimire picioarele vînjoase ale fiului său.

— Ei! Cum a fost?

— Grozav! Grozav! Zăpadă excepţională! Mor de foame!

— Pe unde aţi umblat?

— Departe! Într-un loc nou... Îi spune — stai — cum îi spune acelui loc? — ceva cu un lup...

— Un lup... ei bine, un lup singuratic. Aşa! Colina Lupului Singuratic. Acolo am fost. Ce mîncăm?

— Da, într-adevăr, aprobă Simion. Aşa-i spune. Chiar aşa! Colina Lupului Singuratic.

— Ai umblat cîndva pe-acolo, tată?

— Dacă am umblat...

Şi repede, după cină, îl îndemnă pe băiat să treacă la lecţii, iar băiatul se simţi stînjenit şi impresionat, fără să ştie de ce. În glasul tatălui său sunase un suspin ascuns, iar afară ningea, ningea.

Deodată, Simion întrebă:

— Erau pe-acolo... pe Colina Lupului Singuratic, erau şi acum urme de iepuri, multe, presărate, aşa, în zig-zag, ca nişte frunze?

— Erau! se bucură inexplicabil băiatul. Exact cum spui: în zig-zag. De unde ştii?

Simion rămase nemişcat, iar dincolo de geam, dincolo de acoperişuri, dincolo de marginea oraşului, peste păduri, peste coline, şi desigur şi peste Colina Lupului Singuratic, ningea oblic, insistent. Ningea. Ningea.

NINGE... NINGE... NINGE...

PAGINA FETELOR

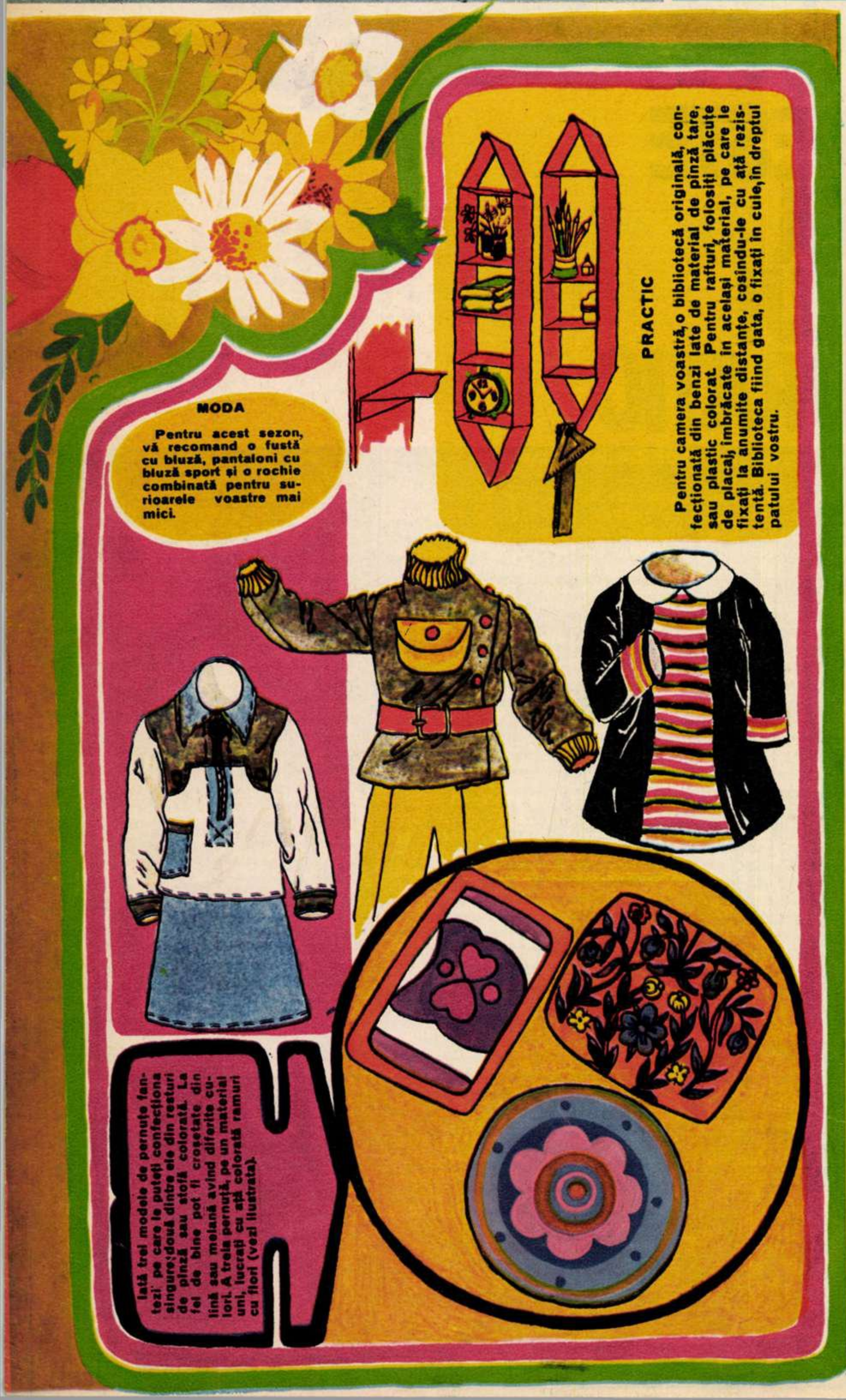

MODA

Pentru acest sezon, vă recomand o fustă cu bluză, pantaloni cu bluză sport și o rochie combinată pentru surioarele voastre mai mici.

PRACTIC

Pentru camera voastră, o bibliotecă originală, confecționată din benzi late de material de pînză tare, sau plastic colorat. Pentru rafturi, folosiți plăcuțe de placaj, îmbrăcate în același material, pe care le fixați la anumite distanțe, cosîndu-le cu ață rezistentă. Biblioteca fiind gata, o fixați în cuie, în dreptul patului vostru.

Iată trei modele de pernuțe fanteziste pe care le puteți confecționa singure: două dintre ele din resturi de pînză sau stofă colorată. La fel de bine pot fi croșetate din lînă sau melană avînd diferite culori. A treia pernuță, pe un material uni, lucrați cu ață colorată ramuri cu flori (vezi ilustrata).

POȘTA OLGUȚEI

Dragele mele prietene, în corespondența primită la redacție în ultimele zile ale anului 1973 și primele zile ale anului 1974 au sosit pe numele meu felicitări nenumărate pe care vă promit că le voi păstra ca amintire.

Maria Mărginean, comuna Bonțida, județul Cluj. În revista Cutezătorii nr. 52 am publicat orarul de care-mi vorbești. Pentru orice eventualitate îți trimit prin poștă un număr din această revistă. Cît privește căsuța făcută de tine din chibrituri și scobitori, poți s-o trimiți la redacție. Fii atentă la ambalaj!

Lili Grigore și Ana Stan, comuna Hagieni, județul Ialomița și **Aurica Vitel** — Techirghiol, județul Constanța. Vă promit să vă îndeplinesc rugămintea cît mai repede, publicînd pentru voi și pentru toate prietenele care m-au rugat, modele cu motive naționale românești.

Mariana Bădără, comuna Însurăței, județul Buzău. Îți mulțumesc pentru urările pe care ni le-ai adresat. La rîndul meu, îți urez ție, Sultănicăi, Steluței și lui Vicuța, colegele tale, noi succese la învățătură. Desenele și poeziile făcute de tine, trimite-le la redacție, specificînd pe plic pentru «secția grafică» și «atelierul literar» nu înainte de a fi văzute de tovarășii profesori de limba română și de desen.

Vasilica Țicu, satul Valea Roșie, județul Ilfov. Draga mea prietenă, cred că nu te-ai supărat pe mine că n-am venit să sărbătorim împreună sosirea noului an. La noi, în casă există obiceiul ca noul an să-l sărbătorim în familie. În vacanța de vară, voi veni negreșit și pe la tine.

Olguța Bob, Jucu de Mijloc, județul Cluj. Pentru scrisorile pe care le trimiți în alte țări, interesează-te la poștă, în comuna ta, de valoarea timbrelor necesare.

Georgeta Călin, clasa a IV-a, comuna Nucet, județul Dîmbovița. Mă bucur tare mult că ești o elevă silitoare. Mă miră însă cele scrise de tine «...nu mă împac cu muzica și desenul. Ce să fac?» Cel mai bun sfat este acela de a exersa cît mai mult singură, și la nevoie cere sprijinul colegilor. Mult succes!

Daniela Gheorghe, Galați. Pentru emisiunea «Tolba cu scrisori» adresează-te «Televiziunii Române, Calea Dorobanți nr. 191, sector 1, București».

Mariana Drăguinea, Școala generală nr. 4, Corabia, județul Olt. Pentru Clubul prieteniei de la voi din școală, precum și pentru alte asemenea cluburi, care mi-au solicitat același lucru, public mai jos cîteva adrese ale cîtorva reviste de copii din alte țări: **Frösi,** 108 Berlin, Kronenstrasse 30/31, R.D.G.; **Wunderwelt,** 1010, Doroteergasse 6—8, Austria, Wien; **Swiat Mlodych,** Warszawa, Mokotovska 24, R.P. Polonă; **Corriere dei picoli,** Via Scarsellini 17, 20100, Italia; **Interclub «Tovarisci»,** Tiraspol, Gorodskoi Dom Kulturu, U.R.S.S.; **Pif,** 126, Rue La Fayette, Paris 10, Roite postale nr. 77, X, Franța; **Male novine,** Ulica Titova 13, R.S.F. Iugoslavia; **Raketti,** Sturenkatu 4, 00510, Helsinki 51, Finlanda.

Olguța

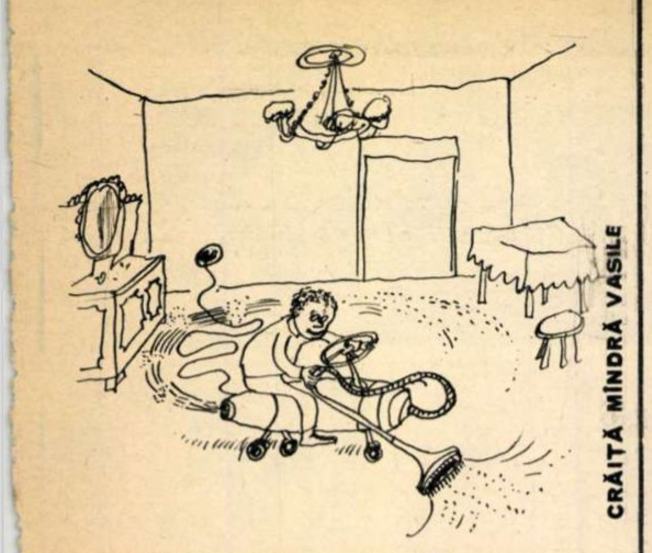
CRĂIȚĂ MÎNDRĂ VASILE

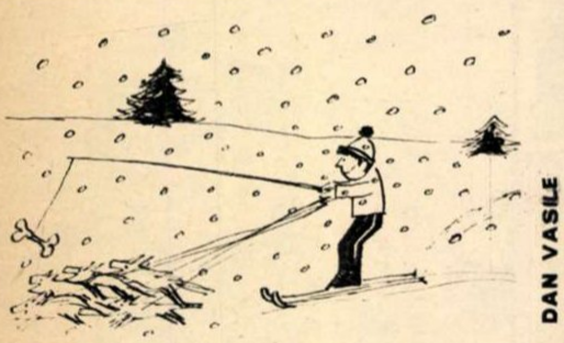
DAN VASILE

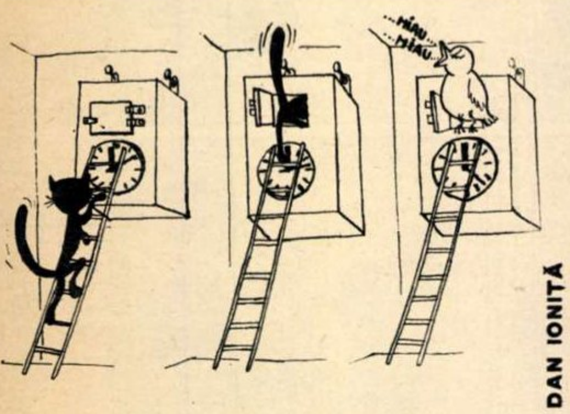

DAN IONIȚĂ

DIN PĂȚANIILE LUI GIGEL

La ora de compunere

Profesorul: Gigele, am constatat că lucrarea ta despre oaie seamănă perfect cu cea a colegului tău de bancă. Cum se explică asta?! Ai copiat?

Gigel: Nu... am scris amîndoi despre aceeași oaie!

Preferință

Profesorul: Ce-ți place mai mult din fabula «Corbul și vulpea»: corbul sau vulpea?

Gigel: Dacă e pe alese... aș prefera... cașcavalul!

CONSTANTIN BUTNARU, elev,
București

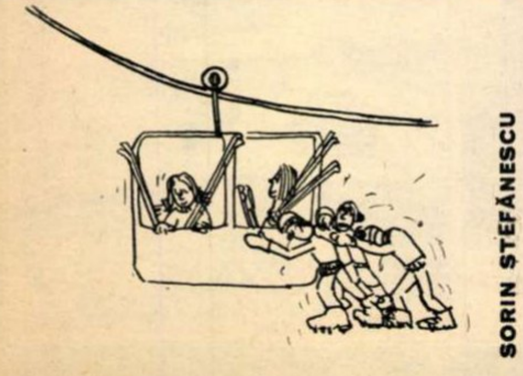
SORIN ȘTEFĂNESCU

ATENȚIE !

Fructele se culeg o singură dată pe an, «Cutezătorii» apar însă în fiecare săptămînă!

Ceea ce nu se vede uneori nici la microscop, apare foarte clar în «Cutezătorii»! Totul este să te abonezi din timp!

ROMB

ORIZONTAL ȘI VERTICAL: *1. CE ESTE? (!). 2. PRIETEN LA SOMN. 3. APARȚINE PIONIERILOR. 4. ÎI ȘADE BINE CU DRUMUL (NEART.). 5. OMUL CEL IUBIT AL COPILULUI (DIM). 6. STILOU PENTRU ÎNCEPĂTORI. 7. ERE!*

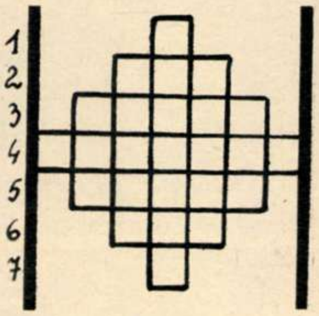

MONTANĂ

(Triverb: 2, 7, 5)

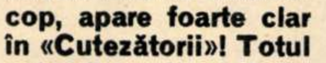

CINEMATOGRAFICĂ

(Criptografie: 7, 2, 9)

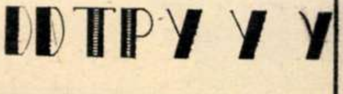

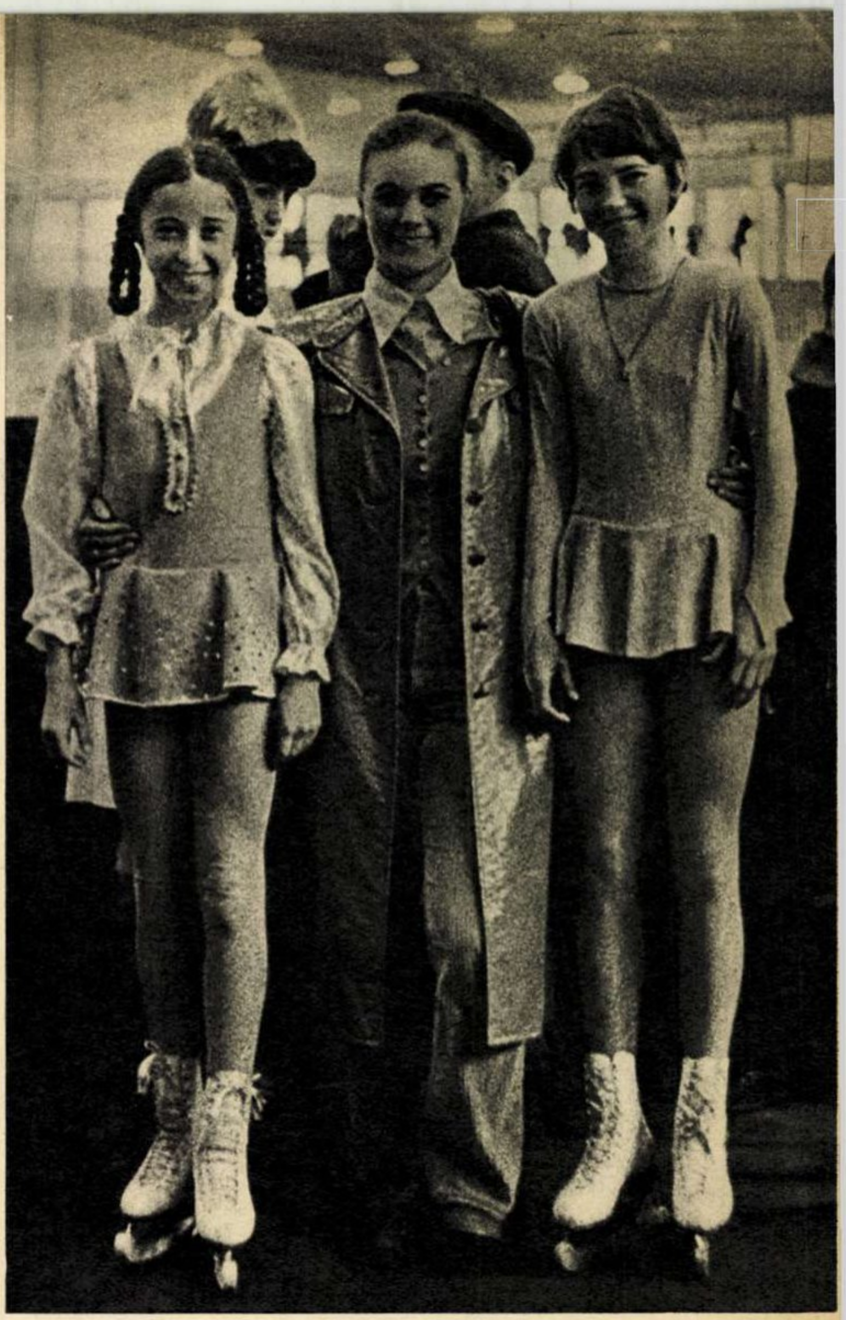

Două dintre speranțele noastre, **Simona Grigorescu** *și* **Irina Nichiforov,** *alături de campioana gheții,* **Gabriela Seifert.**

MARIANA D. POPESCU

MARIELA VLAD

GETA TEACĂ

CORESPONDAȚI CU NOI PE TEME; DE...

ÎNVĂȚĂTURĂ: Mariana D. Popescu, comuna Vișani, județul Brăila. MUZICĂ: Mariela Vlad, satul Lăceni, județul Teleorman; Mircea M. Florin, satul Găujani, județul Ilfov. PIONIERIE: Marcela Pătrașcu, comuna Pogoanele, str. M. Eminescu nr. 1215, județul Buzău; Geta Teacă, satul Siliștea, comuna Români, județul Neamț. LITERATURĂ: Constantin Bontea, București 7, str. Alion nr. 97.

Cutezătorii 3 1974

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
CĂSUȚA POȘTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1458

REDACTOR ȘEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ȘEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64-66. P.O.B BOX 2001»

REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU
SECRETAR DE REDACȚIE
BARANY ROZALIA

URMĂRIREA

Scenariu:
TUDOR NEGOIȚĂ

Rezumatul episoadelor anterioare: Radu a descoperit că soții Diman vor să scoată din țară un microfilm (ascuns într-un pachet de țigări) și o cantitate de aur. El a anunțat securitatea. Între timp însă, omul care făcuse microfilmul este așteptat acasă de doi necunoscuți... cam brutali.

6

Desene:
ALBIN STĂNESCU

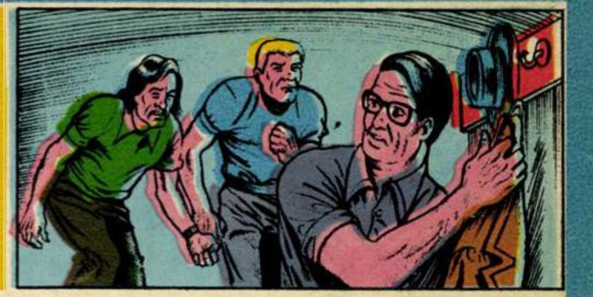

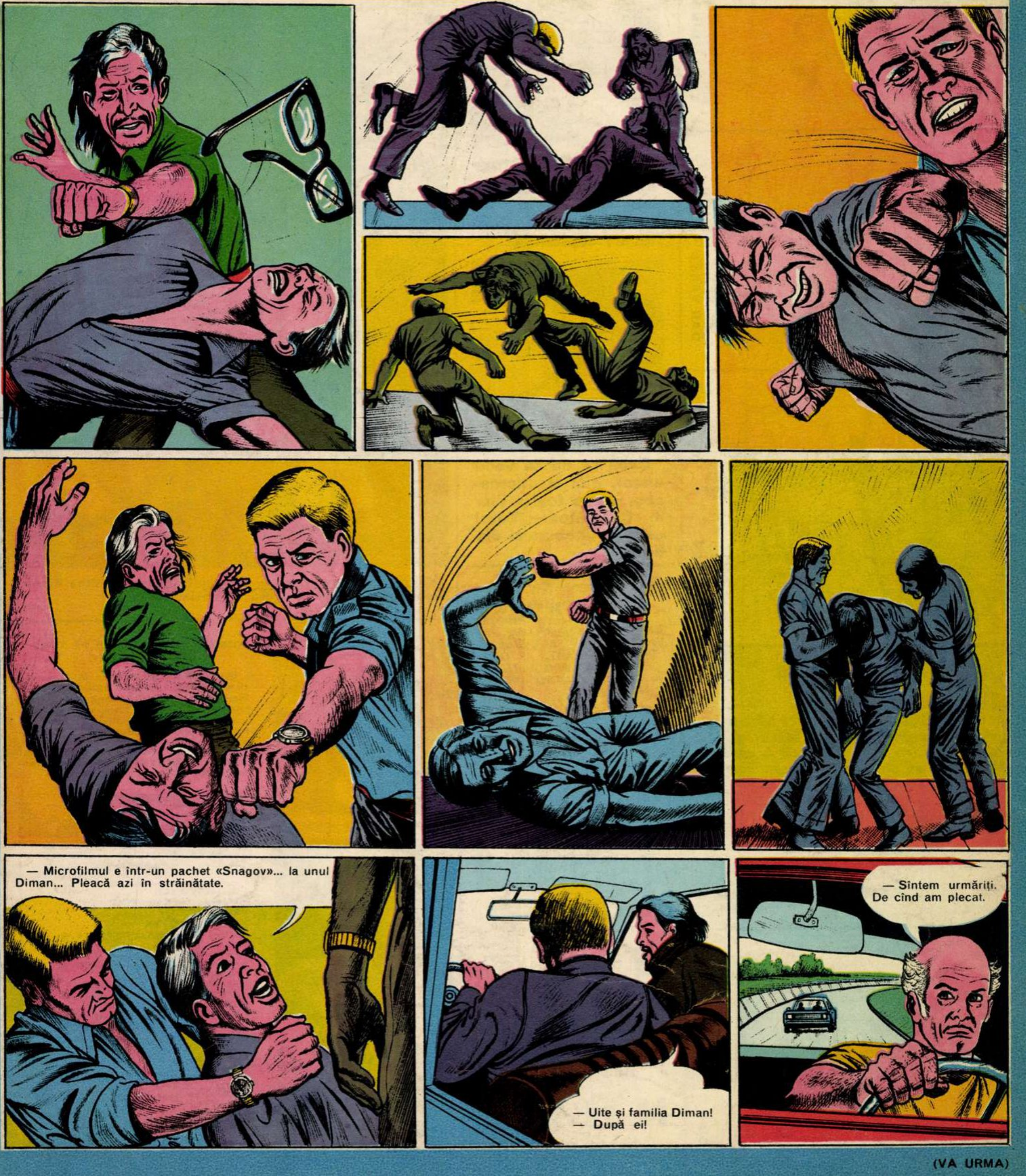
— Microfilmul e într-un pachet «Snagov»... la unul Diman... Pleacă azi în străinătate.
— Uite și familia Diman!
— După ei!
— Sîntem urmăriți. De cînd am plecat.

(VA URMA)

Biblioteca muni[illegible]
Tîrgu-Mureş

Cutezătorii

4

JOI, 24 IANUARIE
1974, ANUL VIII (331)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

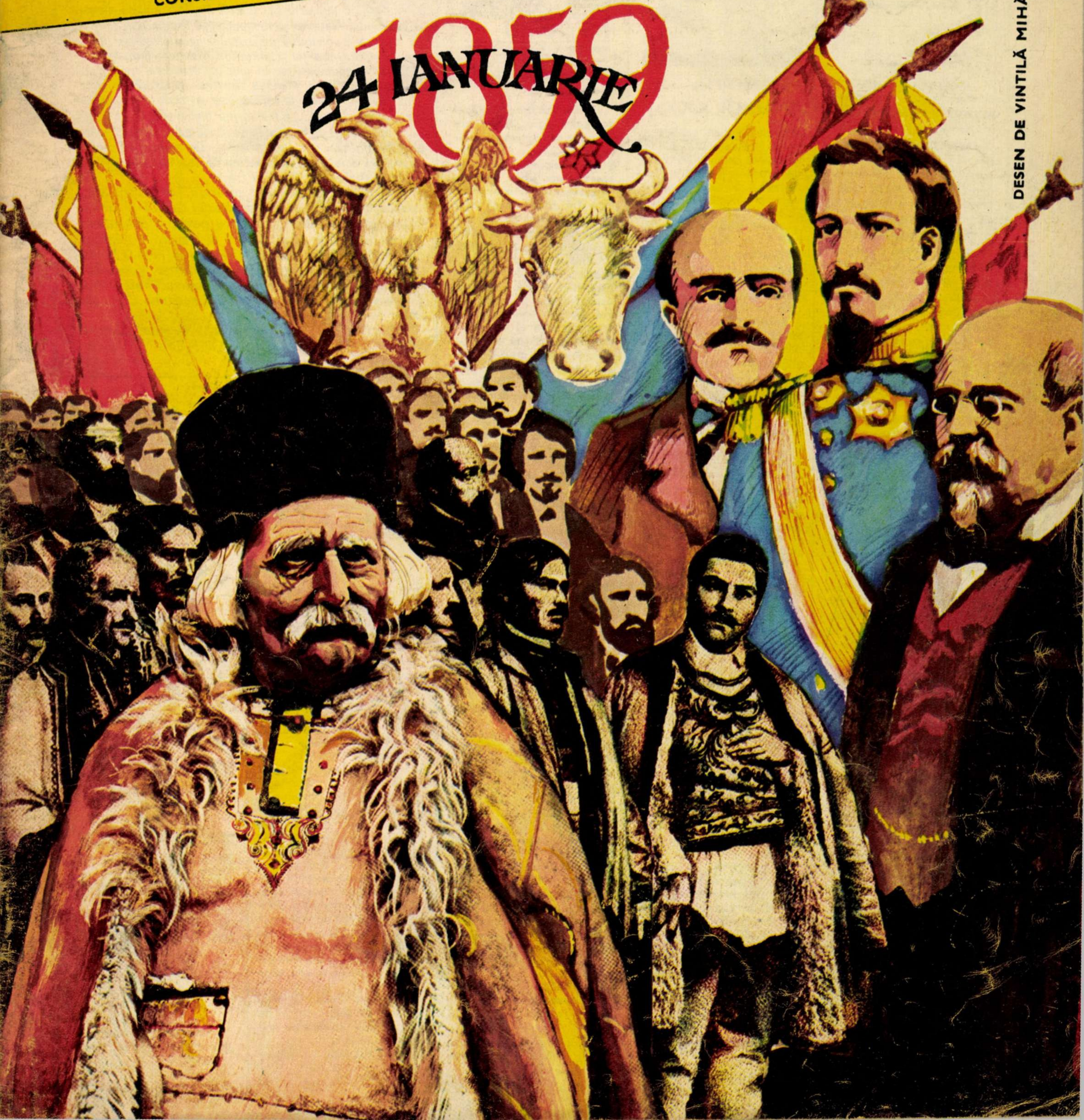

DESEN DE VINTILĂ MIHĂESCU

„PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ”

Colegii

... O lună acasă, treizeci de zile în pat!... veneam de la spital în ambulanță și nu mă puteam împăca cu gîndul că piciorul stîng e rupt. Disperarea mă cuprinsese. În curînd urma să devin pionieră și iată ce mi se întîmplase! Aș fi vrut să dorm și să mă trezesc numai cînd voi fi sănătoasă. Mama nu se mai înțelegea cu mine. După vreo 2 zile de plictiseală, soneria îmi dădu de veste că am musafiri. Ușa se dădu de perete și în cameră intrară mai multe colege. În primul moment m-am bucurat văzîndu-le, apoi am început să plîng: la gîtul lor zărisem cravata roșie cu tricolor pe care atît o doream și eu! Dîndu-și seama de ceea ce simțeam, fetele au căutat să mă liniștească. Din ziua aceea în fiecare după-amiază, cîte 5—6 fete și băieți veneau la mine, îmi arătau lecțiile, îmi povesteau despre adunările lor de detașament. Încetul cu încetul am ajuns cu lecțiile la zi.

A sosit și momentul mult așteptat în care urma să fie scos ghipsul de la picior. Am mers la spital bucuroasă, fără să știu ce dezamăgire mă aștepta. Încă zece zile trebuia să stau în pat. Disperarea m-a cuprins din nou. Dar colegii au aflat și iarăși au venit la mine. Cu aceeași înțelegere și prietenie au căutat să mă ajute. Știam că nu le este prea ușor, că au și ei lecții, fel de fel de treburi.

În sfîrșit, iată-mă la școală! În prima săptămînă a celui de al doilea trimestru, am avut o adunare solemnă de detașament. A fost o zi de neuitat: cravata îmi flutura și mie pe piept, iar eu plîngeam de bucurie. Am simțit nevoia atunci să le mulțumesc tuturor celor care mă ajutaseră, colegilor, care fuseseră alături de mine, care se dovediseră adevărați colegi și prieteni.

ANA OSTAFIE, Hațeg, județul Hunedoara

Radar pionieresc

PROMOȚIA ANULUI XXX

• Peste 1 200 de pionieri și tineri din județul Ilfov au fost de curînd oaspeții Muzeului de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România. Au sosit aici într-un moment sărbătoresc, cînd mulți dintre ei aveau să primească carnetul roșu de utecist. În sala care evocă actul de la 23 August, tinerii utecişti — promoția celei de a XXX-a aniversări a eliberării patriei — au schimbat însemne și-au împărtășit gînduri pentru activitățile lor viitoare.

• Grupul folcloric al fetelor de la Școala generală din comuna Mureni, județul Mureș, devine din ce în ce mai cunoscut. Frumusețea costumelor și a dansurilor executate de talentatele pioniere s-au făcut remarcate și pe scena Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor.

• Într-una din duminici, pionierii din comuna Pleșoiu, Olt, au avut o mare bucurie: le-au sosit oaspeți din Slatina, copii membri ai cercurilor tehnice de la Casa pionierilor. Împreună au amenajat cercul radio și stația de amplificare a școlii, de la care au și transmis primele știri. Pionierii Gabriel Ciobanu, Ion Velcea, Elena Dobrin, Victoria Gagiu și mulți alții s-au întrecut în descifrarea semnalelor morse.

Seara, la întoarcerea spre oraș, veselia, muzica și cîntecele pionierești i-au însoțit pe oaspeți pînă la marginea comunei.

PĂRINȚII PIONIERILOR NE SCRIU

Prima zi de pionier

Era în aprilie 1954. Toți pionierii și noi, elevii care urmam să devenim pionieri, așteptam cu nerăbdare începerea adunării. Dar colega mea, Mioara Stanciu, nu mai sosea (era una dintre cele mai bune eleve). Într-un tîrziu, sosi împreună cu cei doi băieți trimiși în întîmpinarea ei. Văzînd-o, am rămas îngroziți. Era udă din cap pînă-n picioare, rochia ei cea nouă era plină de noroi. Printre suspine ne-a spus că sora ei cea mică insistase să vină cu ea la adunare, dar cînd au trecut rîul, a alunecat și a căzut în apă. Mioara a sărit să o salveze și era cît pe-aci să se înece amîndouă. Acum, pericolul fiind înlăturat, ne-am bucurat cu toții și am felicitat-o pentru curajul său. În fața întregului detașament ne-am angajat să fim și noi la fel de curajoși ca Mioara.

Nu cred că voi uita serbările pomului de iarnă, care erau adevărate basme în jurul bradului. Împreună cu Moș Gerilă, noi, copiii, cîntam, jucam, așteptam cu emoție să primim daruri. Aceeași bucurie o simțeam chiar și mai tîrziu, cînd știam că acest pretins Moș Gerilă nu este altul decît tovarășul învățător Constantin Petculescu (astăzi pensionar).

Dar nu mai puțin emoționante erau serbările date de noi, pionierii, și la care veneau toți oamenii satului, încît dacă se întîmpla cumva să întîrzii de la serbare, doar purtat pe sus, peste capetele oamenilor, mai puteai ajunge la scenă.

Două lucruri îmi mai plăceau atunci, foarte mult: pionierii se salutau ori de cîte ori se întîlneau pe stradă și purtau în fiecare zi cravata de pionier, care înfrumusețează atît de mult chipul unui copil.

FLORICA MACREA
Comandant-instructor al unității de pionieri.
Școala generală de 10 ani nr. 2, Slobozia

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Vineri, 18 ianuarie a.c. a avut loc în Capitală plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Plenara a analizat contribuția activităților pionierești la formarea în rîndul copiilor a atitudinii înaintate față de învățătură, la educarea lor în spiritul dragostei de muncă, stabilind căile în vederea creșterii contribuției Organizației Pionierilor la înfăptuirea, în strînsă conlucrare cu școala și U.T.C., a hotărîrilor plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1973 cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului din țara noastră. De asemenea, a fost aprobată activitatea internațională desfășurată de Organizația Pionierilor în anul trecut.

La discuții au participat tovarășii Ion Traian Ștefănescu, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, ministru pentru problemele tineretului. Traian Pop, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, precum și membri ai C.N.O.P., președinți ai consiliilor județene pionierești, comandanți instructori de unități, directori de școli, activiști ai Organizației Pionierilor și ai Uniunii Tineretului Comunist, pionieri.

În încheierea lucrărilor, a luat cuvîntul tovarășul Ștefan Andrei, secretar al C.C. al P.C.R.

POȘTA Cutezătorii CONCURSULUI

„PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ”

Numeroase lucrări au sosit pe adresa concursului. Sîntem, cum s-ar spune, în plină desfășurare. De altfel, multe dintre materialele trimise de voi au și văzut lumina tiparului. Nu înseamnă însă că acelea au fost cele mai bune. Așteptăm cu nerăbdare anchetele, reportajele, fotoreportajele de căutare, de investigare a trecutului unităților voastre de pionieri, interviuri cu foști membri ai organizației. Adunați fotografii, documente care vorbesc despre faptele minunate ale primilor pionieri din satul și orașul vostru, descrieți întîmplări în care pionierii s-au dovedit harnici, curajoși, cinstiți. Căutați prilejuri în care să discutați cu muncitorii și cooperatorii fruntași, cu oameni care vă pot povesti lucruri deosebit de interesante. Și acum, cîteva referiri concrete:

Lavinia și Ovidiu Chiriac, *Buftea: ați trimis un fel de fotomontaje cu tăieturi din ziare și reviste. Oare să nu știți că tovarășa învățătoare Elena Calotă a făcut parte dintr-unul din primele detașamente de pionieri din Buftea, acum 25 de ani? Sau că însăși comandanta voastră de unitate, Viorica Ștefan, are o îndelungată activitate în pionierie? De la dînsele, cu siguranță, puteți afla multe fapte de-ale pionierilor, poate au să vă încredințeze și fotografii, să vă arate albume, mici amintiri din ani mai îndepărtați. Încercați! Succes!*

Lucian Filip, *București;* Viorel Șimon, *comuna Căianu Mic, județul Bistrița-Năsăud;* Tamara Froicu, *Botoșani;* Irina Precupaș, *Arad;* Elena Ganea, *Filipești de Pădure, județul Prahova;* Mioara Ureche, *comuna Voiteg, județul Timiș;* Geta Corjos, *Galați;* Lilica Basarlici, *Măceni, județul Tulcea;* Eduard Antoniu, *Iași: scrisorile voastre conțin știri obișnuite sau decupaje din reviste, dar* nu *astfel de materiale așteptăm la concurs. Citiți încă o dată regulamentul concursului din «Cutezătorii» nr. 40/1973.*

N.R.: Dragi prieteni, amintiți părinților, prietenilor și cunoscuților mai vîrstnici, care au fost apropiați de mișcarea pionierească, că vom publica cu plăcere amintirile, povestirile, imaginile trimise de dînșii.